

WOJEWÓDZKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
IM. WITOLDA
GOMBROWICZA

**SPRAWOZDANIA I MATERIAŁY
ZA ROK 2011
NR 24**

KIELCE 2012

Zespół redakcyjny:

Andrzej Dąbrowski, Jadwiga Zielińska, Halina Panek,
Lidia Zielińska, Małgorzata Grodzicka, Małgorzata Winkler

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Witolda Gombrowicza
25-033 Kielce, ul. Ks. P. Ściegiennego 13
www.wbp-kielce.one.pl

SPIS TREŚCI

<i>Wstęp: Andrzej Dąbrowski</i>	5
<i>Sprawozdanie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza w Kielcach z realizacji zadań w 2011 roku</i>	7
<i>Szkolenia, seminaria, konferencje</i> zorganizowane przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Witolda Gombrowicza w Kielcach w 2011 r.	37
<i>Stan i działalność bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego w 2011 r.</i>	44
<i>Biblioteki publiczne województwa świętokrzyskiego w latach 2010-2011.</i> Oprac. Dział Metodyki, Szkoleń i Analiz Tabele nr 1-4 zawierają wybór danych statystycznych: sieć, księgozbiór, czytelnicy i wypożyczenia, bibliotekarze.....	56
<i>Działalność kulturalno oświatowa bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego w 2011 roku (wybór Małgorzata Winkler)</i>	68
<i>Program Rozwoju Bibliotek w województwie świętokrzyskim - co wydarzyło się w 2011 roku ? : Lidia Zielińska</i>	84
<i>Piąty rok działania Dyskusyjnych Klubów Książki w województwie świętokrzyskim: Małgorzata Grodzicka</i>	92
<i>Szkolenia dla bibliotekarzy organizowane w ramach programu Biblioteka + : Lidia Zielińska</i>	96
<i>Biblioteka jako wyspa szans. Jak budować wokół biblioteki partnerstwo na rzecz rozwoju lokalnego?: Wojciech Kłosowski</i>	101
<i>Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w prasie w 2011 roku : Michał Pawlicki</i>	107
<i>Wydawnictwa Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza w 2011 roku: Michał Pawlicki</i>	111

<i>Publikacje pracowników Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza w 2011 r.:</i> Michał Pawlicki	113
<i>Senior na czacie</i> (Halina Sorys, Dariusz Kosno)	116
<i>Mężczyzna, jaki jest...</i> portret mężczyzny w prasie zabytkowej ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza w Kielcach (wystawa Galeria „INTERIOR”, 6 września – 15 października 2011 r.): Iwona Kornacka	121
<i>Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Chęcinach z cyklu Sylwetki Bibliotek (25) :</i> Barbara Woś	125
<i>Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Kunowie z cyklu Sylwetki Bibliotek (26) :</i> Ewa Gaj	131
<i>Komunikaty</i>	139
<i>Biblioteka i Bibliotekarz Roku 2012</i>	
Regulamin Konkursu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach	141

W roku 2012 minie pięć lat od uruchomienia działalności naszej biblioteki w nowej siedzibie. Nie wiem, czy był to przypadek, czy też premedytacja projektantów, że pokój dyrektora umieścili nad głównym wejściem do budynku, za przeszkloną ścianą. Zza biurka obserwuję niemal sznur czytelników wchodzących do biblioteki i opuszczających ją. W okresie wakacji, kiedy pracujemy krócej i później rozpoczynamy pracę, przed wejściem gromadzą się spore grupy młodych i starszych osób oczekujących na otwarcie drzwi. Średnia liczba usług odnotowywanych w lipcowe dni jest niewiele mniejsza od okresu niewakacyjnego i wynosi ponad tysiąc sto.

Rok 2011 był kolejnym, w którym nastąpił wzrost liczby czytelników wypożyczających zbiory na zewnątrz: było ich więcej o prawie dwa tysiące – niemal dwadzieścia sześć i pół tysiąca, a wypożyczyli prawie pięćset pięćdziesiąt tysięcy różnych materiałów bibliotecznych. Jeśli dodamy do tego około czterysta tysięcy udostępnionych na miejscu otrzymamy obraz statystyczny, potwierdzający moje codzienne obserwacje wędrówek czytelników do i z biblioteki, o których wspomniałem na początku.

Do naszych bibliotecznych „miejsc” po książkę, film, płytę, po informację, dla skorzystania z naszych czytelni, na spotkania i imprezy przychodzi rocznie ok. czterysta tysięcy mieszkańców regionu, ich gości, studentów kieleckich uczelni.

Bardzo interesująco wypada porównanie tych danych z statystyką dotyczącą naszej biblioteki wirtualnej. Otóż w 2011 roku odwiedziło ją więcej osób niż bibliotekę tradycyjną, bo aż czterysta czterdzieści pięć tysięcy. To znak naszych czasów, dokonujących się zmian w technologii udostępniania zbiorów bibliotecznych.

Jeśli zsumujemy liczbę usług świadczonych na miejscu z liczbą internautów, którzy korzystali ze zbiorów Świętokrzyskiej Biblioteki Cyfrowej otrzymamy niemal osiemset pięćdziesiąt tysięcy usług bibliotecznych. To powinno przekonać samorządowców wątpiących w sens inwestowania w biblioteki.

Uzasadnieniem takiego zainteresowania biblioteką w „wydaniu” tradycyjnym i wirtualnym znajdzie czytelnik tej publikacji w szczegółowym sprawozdaniu z rocznej działalności. Można by także powiedzieć, że kluczem do bibliotekarskiego sukcesu jest poziom finansowania biblioteki plus rzetelna praca nas wszystkich bibliotekarzy.

Napisałem we wstępie o bibliotece im. W. Gombrowicza, o której pisać przychodzi mi łatwo. Sądzę jednak, a nawet jestem pewien, że powody do zadowolenia miało w roku 2011 wiele bibliotek w regionie świętokrzyskim (m.in. MBP w Kielcach, MBP w Starachowicach, MGBP w Połańcu,

MGBP w Chmielniku, MGBP w Ożarowie, GBP w Piekoszowie, GBP w Kijach, GBP w Samborcu).

Wiem to na podstawie obserwacji, wizyt w tych instytucjach i studiowania danych statystycznych.

Serdecznie gratulujemy tym wszystkim, którzy odnieśli swój bibliotekarski sukces. Pozostałym życzę wytrwałości w dążeniu do celu, zrozumienia dla bibliotekarskich argumentów w środowisku gminy i powiatu.

Wiem, że często nie jest to łatwe, a niekiedy zupełnie niemożliwe. Bibliotekarz może przebić się przez mur biurokracji, ale nie jest w stanie pokonać braku świadomości tego czym jest biblioteka dla przeciętnego, niezbyt zasobnego człowieka, który chce rozwijać swój intelekt, odnieść sukces we współczesnym, coraz bardziej skomplikowanym świecie.

Niestety nie rozumieją tego władze powiatu kieleckiego, które z własnego budżetu na ten cel przeznaczają średnio dziesięć groszy na jednego mieszkańca powiatu, co daje rocznie niewiele ponad dwadzieścia tysięcy - stanowi to 0,15 % budżetu. To miara nakładów na kulturę, inwestowania w rozwój „zasobów ludzkich” poprzez swobodny dostęp do źródeł wiedzy. Tyle przeznaczono w roku 2011 na zadania biblioteki powiatowej.

Siedziba biblioteki wojewódzkiej powstała w ciągu jednego roku i kosztowała 12 mln złotych. Siedziba starostwa kieleckiego budowana jest od kilku lat i ma kosztować trzy razy więcej.

„Sprawozdania ...” zawierają bogaty materiał statystyczny obrazujący stan bibliotek publicznych w regionie oraz szereg przykładów działalności bibliotekarzy, ich rozwoju zawodowego, współpracy z czytelnikami, także zmian zachodzących w bibliotekach gminnych. Polecam go bibliotekarzom oraz tym którzy korzystają z bibliotecznych usług.

Andrzej Dąbrowski

dyrektor

*Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. W. Gombrowicza w Kielcach*

Sprawozdanie
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza
z realizacji zadań w 2011 r.

I. ORGANIZACJA BIBLIOTEKI

- 1.1.** W ciągu roku Biblioteka realizowała zadania zaplanowane także w ramach Strategii WBP na lata 2010-2020.
W ramach zadania *Magazyn dla zbiorów XIX wiecznych* zostały przygotowane pomieszczenia w pawilonie na os. Barwinek, do których przeniesiono ponad 45 tys. wol. książek XIX – I poł XX wieku.

II. BAZA LOKALOWA. WYPOSAŻENIE W SPRZĘT

- 2.1.** Zakończono procedury dotyczące wyodrębnienia własności lokalu Biblioteki mieszczącego się w budynku nr 28 przy ul. Barwinek w Kielcach.
- 2.2.** W ciągu roku na bieżąco prowadzono obsługę i konserwację systemów zainstalowanych w budynku WBP przy ulicy Ściegiennego 13. Prowadzono naprawę sprzętu elektronicznego oraz urządzeń technicznych usprawniających funkcjonowanie Biblioteki.
- 2.3.** W ramach obowiązków gwarancyjnych, zlecono firmie Mitex S.A. m.in.: naprawę dachu, wymianę wadliwej wykładziny Tarkett, wymianę płyt posadzkowych, uszczelnienie szybu windowego, wymianę i naprawę płyt kamiennych na elewacji budynku WBP.
- 2.4.** Wykonano prace związane z montażem instalacji sygnalizacji pożaru zgodnie z dokumentacją techniczną w pomieszczeniach pawilonu na os. Barwinek, przygotowanych na Magazyn Zbiorów Zabytkowych.
- 2.5.** Rozbudowano system klimatyzacji w siedzibie Biblioteki.
- 2.6.** Rozszerzono ofertę Mediateki - zakupiono konsolę do gier SONY Playstation 3, zainstalowano na niej gry i udostępniono usługę w Mediatece.

- 2.7. Zorganizowano dodatkowe miejsca (siedziska) - zakupiono 12 foteli dla czytelników do indywidualnej pracy – czytania i spotkań. Zadanie zrealizowano zgodnie z projektem pn. *Ulubione miejsca* Strategii WBP na lata 2011-2020.

III. SIEĆ, BAZA KOMPUTEROWA

- 3.1. Ogółem w WBP działa 8 serwerów fizycznych, 11 wirtualnych i **147 stanowisk komputerowych**, w tym:
- **68 stanowisk dla czytelników** (w tym 5 stanowisk ze specjalnym oprogramowaniem i urządzeniami peryferyjnymi dla osób z dysfunkcją wzroku),
 - **79 stanowisk do obsługi procesów**: bibliotecznych (w tym 16 stanowisk mobilnych do celów szkoleniowych), administracyjnych, księgowych.

Z ogólnej liczby 147 stanowisk komputerowych – 120 jest z dostępem do Internetu, w tym:

- 41 stanowisk dla czytelników,
- 63 stanowiska dla pracowników,
- 16 przenośnych komputerów stanowi mobilne wyposażenie sali szkoleniowej.

- 3.2. Zakupiono w celu wymiany na nowe:

- 11 terminali z monitorami,
- 9 zestawów komputerowych.

- 3.3. Administrowano siecią, serwerami oraz stanowiskami komputerowymi.

- 3.3.1. Zarządzano serwerami biblioteki (kierującymi ruchem sieciowym i dostępem do Internetu, serwerami nazw i adresów sieciowych, poczty, stron WWW, baz danych, kopii zapasowych, udostępniania plików, serwerem systemu Webmak, serwerem aktualizacji oprogramowania antywirusowego, serwerem do wirtualizacji VMWare ESXi), oprogramowaniem oraz bazami systemu MAK.

3.3.2. Wykonywano prace związane z administrowaniem i monitorowaniem sieci komputerowej w bibliotece:

- prowadzono analizę ruchu sieciowego oraz obciążenia przełączników sieciowych,
- usuwano awarie urządzeń sieciowych (blokady przełączników, modemów DSL).

3.3.3. Nadzorowano instalacje modemu DSL (łącza internetowego) w magazynie zbiorów na Barwinku. Przeprowadzono testy działania i przepustowości łącza.

3.3.4. Wdrożono zabezpieczenia przed niepowołanym dostępem do sieci informatycznej:

- na przełącznikach sieciowych Linksys skonfigurowano listy kontroli dostępu dla portów (gniazd) obsługujących komputery podłączone w holu, w punkcie rejestracji czytelników i informacji o ofercie WBP oraz w części administracyjnej.

Wykonano kopię konfiguracji urządzeń sieciowych.

- na routerze udostępniającym Internet w sieci produkcyjnej skonfigurowano system monitorujący zmiany i powielanie się adresów IP oraz wykrywający nowe adresy MAC w sieci informatycznej
- przekonfigurowano zapory sieciowe na 2 serwerach pełniących rolę routerów oraz na pozostałych serwerach podłączonych do sieci publicznej (Internet), tak aby ograniczyć dostęp do ich usług niektórym adresom IP z sieci zewnętrznej oraz zablokować możliwość przeprowadzania ataków sieciowych typu DoS, DDoS,

3.3.5. W ramach przygotowań do rozbudowy sieci WIFI wykonano testy parametrów łączy internetowych DSL oraz zasięgu sieci bezprzewodowej przeznaczonej dla czytelników.

3.3.6. Prowadzono prace nad rozbudową bezprzewodowej sieci dostępowej przeznaczonej dla czytelników (Hotspot) w celu zwiększenia zasięgu usługi Internetu bezprzewodowego.

3.3.7. Zainstalowano i skonfigurowano serwer:

- Centos 6 jako zapasowy dla usługi WWW (strona główna biblioteki, BIP, portal „Kulturalna Przystań”) w celu zachowania ciągłości dostępu do ww. usług;
- Centos 5.6 jako zapasowy dla usług Poczty i WWW

(multiwyszukiwarka Fidkar) w celu zachowania ciągłości dostępu do www. usług (na wypadek awarii któregoś z serwerów).

3.3.8. Zakupiono i zainstalowano dwa mediakonwertery D-Link DMC-700SC, w celu utworzenia dodatkowej zapasowej linii światłowodowej sieci szkieletowej biblioteki.

3.4. Obsługiwano bazy: katalogowe, czytelników, bibliografii regionalnej, katalog on-line.

3.4.1. Udostępniono na stronie www WBP w Kielcach poprzez multiwyszukiwarkę Fidkar Bibliografię Regionalną PiMBP w Staszowie, MBP w Końskich, PiMBP w Skarżysku- Kamiennej oraz bazy własne WBP: bibliografię 2011, bibliografię artykułów z zakresu wiedzy o tematyce Unii Europejskiej. Konfiguracja skryptów i plików wchodzących w skład programów Fidkar, MAKWWW.

3.4.2. Przeprowadzono konwersję grup statystycznych w bazie czytelników biblioteki (w systemie MAK), w celu zapewnienia zgodności ze zmianami w zaszeregowaniu grup wiekowych (wprowadzono nowe grupy), które będą obowiązywać od stycznia 2012 r.

3.4.3. Udostępniono dla czytelników w Czytelnii Zbiorów Zabytkowych Bazę katalogową kolekcji zabytkowej „Adolf Dygasiński”.

3.5. Zainstalowano i skonfigurowano serwery wirtualne na platformie wirtualizacyjnej VMWare ESXi 4.1.

3.6. Wykonano kopie bezpieczeństwa serwerów wirtualnych.

3.7. Prowadzono prace związane z wdrożeniem aktualizacji systemu dLibra.

3.7.1. Przeprowadzono aktualizację systemu dLibra, modułów serwera i aplikacji webowej od wersji 4.0.19 do 4.0.24.

3.7.2. Przeprowadzono próbę migracji systemu dLibra z wersji 4 do wersji 5:
- wykonano kopie bezpieczeństwa: konfiguracji serwerów systemu,

- powiązanej z nim bazy danych postgresql, katalogu zbiorów cyfrowych,
- zaktualizowano i przekonfigurowano poszczególne elementy systemu dLibra do wersji 5 oraz zmodyfikowano strukturę bazy danych, zgodnie z instrukcją aktualizacji,
- wygenerowano i wgrano na serwer nową licencję do systemu.

3.8. Monitorowano pracę serwera centralnego zarządzania działaniem oraz aktualizacjami oprogramowania antywirusowego ESET NOD32 – ESET Remote Administration Server.

W przypadku wykrycia zagrożenia na stanowiskach, wymuszano zdalne skanowanie systemu i usuwano szkodliwe oprogramowanie.

3.9. Zakupiono przedłużenie licencji programów antywirusowych:

- ESET NOD32. Nowy klucz licencji zainstalowano na serwerze NODa (ESET Remote Administration Server),
- KASPERSKY BUSINESS SECURITY. Nowy klucz licencji zainstalowano na 7 komputerach i 3 serwerach.

3.10. Prowadzono, redagowano i aktualizowano stronę główną WBP, stronę Biuletynu Informacji Publicznej, portal internetowy *Przystań Kulturalna* oraz *Blog Młodych Literatów Parnas*.

IV. GROMADZENIE, EWIDENCJA, SELEKCJA

4.1. Gromadzenie i uzupełnianie zbiorów

4.1.1. Do zbiorów WBP wpłynęło **21 103** jednostki inwentarzowe (więcej o 2 759 w stosunku do 2010 r).

4.1.2. Zakupiono ogółem **12 583** jedn. inw. (mniej o 1 482 w stosunku do 2010 r.) na kwotę **382 782,91 zł.** (mniej o 127 338,72 zł w stosunku do roku poprzedniego), w tym :

książki	10 818 wol.
zbiory specjalne	1 763 jedn. inw., w tym:
audiowizualne	1 451 jedn. inw.

4.1.3. Zakup zbiorów zrealizowano:

- ze środków własnych

11 185 jedn. inw. na kwotę **336 782,91 zł**

- z dotacji celowej MKiDN
835 jedn. inw. na kwotę 25 000 zł
- z dotacji Starostwa Powiatowego
563 jedn. inw. na kwotę 21 000 zł

4.1.4. Na prenumeratę **306 tytułów czasopism** wydatkowano kwotę **57 629,70 zł.**

4.1.5. Z tytułu egzemplarza obowiązkowego wpłynęło 2 859 nr czasopism, w tym z Książnicy Podlaskiej 465 nr czasopism, Red. „ED” – 2394 nr czasopism.

4.2. Ewidencja zbiorów:

4.2.1. Systematycznie i zgodnie z obowiązującymi zasadami prowadzono ewidencję jednostkową i sumaryczną przybytków i ubytków (książek, wydawnictw ciągłych oraz zbiorów specjalnych).

4.2.2. Ogółem zaewidencjonowano **17 919** jedn. inw. na kwotę 422 825,19 zł

4.2.3. Ubytkowano 4 214 jedn. inw. na kwotę 27 592,01 zł (w tej liczbie znajdują się książki, które reinwentaryzowano - wykreślono ze starej ewidencji i wpisano ponownie do ewidencji przybytków).

4.3. Stan zbiorów WBP na 31.12.2011 r.:

Ogółem zbiory	-	365 453	jedn. inw.
w tym:			
książki	-	284 001	wol.
czasopisma (oprawne)	-	28 748	wol.
zbiory specjalne	-	52 704	jedn. inw.
w tym, m.in:			
zbiory audiowizualne (książka mówiona, film, muzyka)	-	37 507	jedn. inw.
dokumenty elektroniczne	-	1 417	- „ -
materiały zdigitalizowane	-	1 272	- „ -

V. OPRACOWANIE ZBIORÓW

- 5.1.** Na bieżąco opracowywano pod względem formalnym i rzeczowym nowości wydawnicze oraz retrospektywnie książki z księgozbioru regionalnego, informacyjnego; dokumenty życia społecznego, a także kolekcji zabytkowej.

W ramach tego zadania **sporządzono ogółem 22 628 rekordów** (tj. więcej o 584 w stosunku do roku poprzedniego), w tym 7 562 Rekordy do baz *Bibliografii Regionalnej*.

Liczba rekordów w **Katalogu WBP** (stan na 31.12.2011 r.) - **131 245**.

Liczba rekordów w bazach Bibliografii regionalnej (stan na 31.12.2011 r.) - **62 752**

Ogółem liczba rekordów w katalogach i bazach własnych WBP wynosi - 193 997.

VI. PRZECHOWYWANIE, OCHRONA I KONSERWACJA ZBIORÓW

- 6.1.** W ramach dotacji celowej MKiDN poddano konserwacji trzy stare druki ze zbioru Biblioteki. Konserwacja przeprowadzona została w Polskich Pracowniach Konserwacji Zabytków S.A., Pracowni Konserwacji Papieru i Skóry z siedzibą w Toruniu.

- 6.2.** Przeprowadzono:

- ekspertyzę konserwacji zniszczonych, ale cennych starych druków z kolekcji zabytkowej. Wybrano trzydzieści pozycji (większość poloników) które poddano ekspertyzie konserwatorskiej niezbędnej do opracowania programów konserwacji zbiorów w Bibliotece. Ekspertyza wykonana została przez konserwatora skóry i papieru,
 - przeprowadzono prace odkwaszania metodą Bookkeeper części najcenniejszych XIX wiecznych książek należących do kolekcji regionalnej (148 tytułów tj. 50 kg książek).
- Prace wykonano w Klinice Papieru Biblioteki Jagiellońskiej.

- 6.3.** W magazynie starych druków zainstalowano szafę klimatyzacji precyzyjnej celem utrzymania żądanych parametrów klimatycznych właściwych dla tego typu zbiorów (stałe wartości temperatury i wilgotności powietrza).

- 6.4.** W ramach dokumentowania cennych egzemplarzy utworzono dodatkowe opisy wraz z fotografiami oraz wyceną antykwaryczną w tworzonej bazie kolekcji zabytkowej. Baza powiększana jest w miarę pojawiania się na rynku antykwarycznym tytułów, które znajdują się także w kolekcji Biblioteki.
- 6.5.** Przeprowadzono skontrum zbiorów zabytkowych (po przemieszczeniu kolekcji) w związku z wykonywaniem prac klimatyzacyjnych.
- 6.6.** W ramach prac nad digitalizacją zbiorów wykonano **36 916 skanów** (mniej o 2 880 w stosunku do 2010 r.), w tym:
- dla ochrony zbiorów - 37 900 skanów,
 - dla potrzeb WBP – 1 747,
 - na zamówienie czytelników - 1 424.
- 6.7.** Zdigitalizowano m.in.: *Materiały do etnografii ludu polskiego z okolic Pińczowa* wydane w 1884 r.; *Dzieje klasztoru premonstratenskiego w Busku w wiekach średnich* wydane w 1913 r.; *Historię Stefana na Czarncy Czarnieckiego, wojewody kijowskiego, hetmana polnego koronnego* wydane w 1859 ; *Mapa guberni kieleckiej*. Kielce 1914; Jenike L.: *Stefan Czarnecki. Urywek historyczny z wizerunkami Czarneckiego i pomnika jego w Tykocinie*. Warszawa 1891; Krajewski M.: *Historia Stefana na Czarncy Czarnieckiego, wojewody kijowskiego, hetmana polnego koronnego*. Kraków 1859.
- 6.8.** Dbano o dobry stan zbiorów na bieżąco udostępnianych. Oprawiono 746 wol. książek, 6 701 numerów czasopism oprawiono w ponad 400 tomów.

VII. UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

- 7.1.** W ciągu roku zarejestrowano **26 397 czytelników** (więcej o 1 910 w stosunku do 2010 r.), w tym 1 356 do lat 15.

Czytelnikom wydano 7 564 biblioteczne karty magnetyczne.
Na dzień 31.12.2011r. baza czytelników WebMak zawiera ogółem 45 597 kont czytelniczych.

- 7.2. Udostępniono ogółem 938 755 jedn. inw.** (tj. więcej o 46 435 w stosunku do roku 2010), w tym:

wypożyczono na zewnątrz **542 129** jednostek inwentarzowych (więcej o 44 267 w stosunku do roku 2010), w tym:

- 437 323 książki,
- 104 806 jedn.inw. zbiorów specjalnych

na miejscu udostępniono 396 626 materiałów bibliotecznych (tj. więcej o 2 168 w stosunku do roku 2010):

- 141 693 książki
- 243 923 czasopisma
- 11 010 jedn.inw. zbiorów specjalnych.

Udostępnienia Internetu – 32 634.

7.3. Zarejestrowano **396 910 odwiedzin** użytkowników (wzrost o 16 513 w stosunku do roku 2010), w tym **udział w imprezach – 12 042 osoby**.

7.4. W ramach Wypożyczalni Międzybibliotecznej zarejestrowano 451 zamówień, zrealizowano 360, w tym sprowadzono z innych bibliotek 189.

7.5. Kontynuowano prace związane z odzyskaniem książek przetrzymywanych przez czytelników:

- monitowano do czytelników o zwrot książek - wysłano 1 508 upomnień pisemnych oraz przeprowadzono 265 rozmów telefonicznych,
- w wyniku prowadzonej windykacji 405 czytelników zwróciło 526 książek, a za 284 zapłacili.

Od październik 2009 do końca grudnia 2011 r. rozliczyło się z Biblioteką 1 032 czytelników (tj. 49% osób skierowanych do windykacji), którzy zwrócili 1 213 jedn. inw., za 741 zapłacili (razem 1 954 wol., tj. 43% przetrzymywanych zbiorów).

VIII. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO - BIBLIOGRAFICZNA

8.1. Czytelnikom udzielono **154 276 informacji** (tj. mniej o 34 228 w stosunku do 2010 roku).

8.2. Dokumentowano na bieżąco dorobek naukowy, kulturalny, historyczny i gospodarczy Kielc oraz województwa świętokrzyskiego.

- 8.3.** Kontynuowano prace związane z opracowaniem *Bibliografii Regionalnej Województwa Świętokrzyskiego*.
Ogółem do bazy bibliografii wprowadzono **7 562** rekordy (mniej o 125).
W bazach głównych *Bibliografii Regionalnej Województwa Świętokrzyskiego* do 1945 roku i 1999-2011 znajduje się **62 852** rekordy bibliograficzne.
- 8.4.** Kontynuowano prace nad opracowywaniem retrospektywnej bibliografii regionalnej do 1945 roku. Wprowadzano do baz opisy z tradycyjnej kartoteki kartkowej. Przejrzano roczniki czasopisma „Ziemia” - lata 1910-1914, 1920, 1922-1938 udostępnione w Wielkopolskiej Bibliotece Cyfrowej oraz roczniki „Gazety Kieleckiej” 1870-1890 zamieszczone w Świętokrzyskiej Bibliotece Cyfrowej rejestrując opisy dotyczące regionu świętokrzyskiego do bibliografii regionalnej. Wprowadzono 1 148 rekordów.
- 8.5.** W bazie głównej *Artykułów o tematyce UE* znajduje się 1 558 rekordów.
- 8.6.** W ramach porozumienia z Biblioteką Narodową w zakresie tworzenia ogólnopolskiej bazy artykułów PRASA przesłano do BN **1 549** rekordów.
- 8.7.** Opracowano:
- 8.7.1.** Bibliografie i zestawienia bibliograficzne:
- *W 30. rocznicę stanu wojennego* - bibliografia w wyborze ze zbiorów WBP im. W. Gombrowicza w Kielcach,
 - zestawienia na temat kieleckich poetów: Adama Ochwanowskiego, Zdzisława Antolskiego, Ireny Żukowskiej-Rumin, Witolda Wojsy.
Do zestawień opracowano biogramy i przygotowano bibliografie do zamieszczenia na portalu ŚBC,
 - *Irena Sendlerowa*- zestawienie bibliograficzne,
 - *Publikacje pracowników WBP im. W. Gombrowicza*,
 - *Publikacje WBP im. W. Gombrowicza*,
 - *WBP im. W. Gombrowicza w prasie w roku 2010*.
- 8.7.2.** katalogi wystaw:
- *Mężczyzna, jaki jest... : portret mężczyzny w prasie zabytkowej ze zbiorów WBP im. W. Gombrowicza w Kielcach*.

8.7.3. informację o życiu i twórczości Patrona WBP w Kielcach - Witolda Gombrowicza (zamieszczono na stronie Biblioteki).

8.7.4. wykaz rocznic regionalnych, ogólnopolskich i światowych na rok 2012 (zamieszczony na stronie www w ŚBC).

8.8. W multiwyszukiwarce FIDKAR na stronie WBP zamieszczono bibliografie powiatów staszowskiego i koneckiego. Bibliografie tworzone są w ramach komputerowego opracowania bibliografii regionalnej w MiGBP Końskie, MiGBP Staszów, PiMBP Skarżysko-Kamienna przy współpracy pracowników WBP.

8.9. W ramach popularyzowania:

- oferty edukacyjnej Biblioteki na Targach Edukacyjnych prezentowano własne publikacje wydane w wersji tradycyjnej oraz na nośnikach elektronicznych,
- biblioteki oprowadzono 58 grup wycieczek (1 122 osób).

8.10. W ramach przysposobienia bibliotecznego organizowano tematyczne lekcje biblieczne (dla 78 grup - ogółem uczestniczyło 1 277 osób).

8.11. Przygotowano prezentacje:

- *Staropolski Okręg Przemysłowy w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza w Kielcach,*
- *Wyszukiwanie źródeł informacji w oparciu o warsztat informacyjno- bibliograficzny i zbiory Biblioteki.*

8.12. W ramach działania Ośrodka Informacji Europejskiej w Informatorium WBP zorganizowano wykład nt. *Prezydencja Polski w UE*, a także trzy spotkania z konsultantem Regionalnego Centrum Informacji Europejskiej.

8.13. Redagowano i aktualizowano na bieżąco stronę www WBP. W ciągu roku stronę domową Biblioteki odwiedziło ogółem **740 191** Internautów (o 187 561 więcej niż w 2010 r.), w tym m.in.:

- *Świętokrzyska Bibliotekę Cyfrową* - **444 971** (o 183 916 więcej niż w 2010 r.),
- *Parnas* (Blog Młodych Literatów) - **4 535** (o 4 188 mniej w stosunku do 2010 r.),
- inne zasoby strony - **290 685** internautów.

- 8.14.** Kontynuowano prace nad rozbudową zasobu *Świątokrzyskiej Biblioteki Cyfrowej*.
Na portalu Świątokrzyskiej Biblioteki Cyfrowej umieszczono **6 160 publikacji** (więcej o 3 801 w stosunku do roku 2010).
Stan faktyczny zasobu ŚBC na 31.12.2011 wynosi 14 894 publikacje.
Liczba publikacji udostępnionych w ŚBC - 191 494
(więcej o 19 039 w stosunku do 2010 r.)
- 8.15.** Na portalu społecznościowym Facebook aktualizowano wizytówkę Biblioteki - w ramach której zarejestrowani użytkownicy tworzą Sieci i grupy, dzielą się wiadomościami, zdjęciami, filmami itp. Do końca 2011 r. zarejestrowało się 928 internautów, którym udostępniono informacje o spotkaniach organizowanych bibliotece, a także zdjęcia i krótkie filmy rejestrujące te wydarzenia.
- 8.16.** Zakończono prace nad modyfikacją struktury witryny „**Przystań Kulturalna**”, zawierającej informacje o nowościach książkowych, filmowych i muzycznych. **Witryna została udostępniona w sieci w styczniu 2011. W ciągu roku odwiedziło ją 2 874 osoby.**
- 8.17.** Przygotowano i wydrukowano brajlem ulotki dla osób niewidomych i niedowidzących - *Biblioteka bez barier* - informujące o możliwości korzystania ze specjalistycznego sprzętu znajdującego się w Bibliotece, m.in. multilektorów, powiększalnika cyfrowego, stanowisk z klawiaturą i drukarką brajłowską.
- 8.18.** Za pośrednictwem wydawnictwa PWN udostępniono czytelnikom dostęp do bezpłatnej strony internetowej z możliwością przeglądania ibuków.
Stronę testowano w dn. 24.11.2011 r. – 31.12.2011 r.
- 8.19.** W celu upowszechnienia wiedzy o działalności, przedsięwzięciach i zbiorach Biblioteki udzielano wywiadów, przekazywano informacje dla prasy, radia, telewizji (ponad 30).

IX. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA I KULTURALNA. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM. POPULARYZACJA KSIĄŻKI I CZYTELNICTWA

9.1. Prowadzono działania promujące książkę, bibliotekę i czytelnictwo przez organizowanie różnych form pracy, m.in. konkursy, imprezy dla dzieci, wystawy, spotkania autorskie, literackie, warsztaty, przysposobienie biblioteczne itp.

9.2. Współpracowano z samorządami, uczelniami, szkołami, instytucjami, lokalnymi, mediami, twórcami w organizacji akcji popularyzujących książkę i czytelnictwo.

9.3. W ramach popularyzacji Biblioteki, książki i czytelnictwa zorganizowano:

9.3.1. Spotkania autorskie (25) z:

- **Andrzejem Nowakiem** - autor zbioru reportaży *Być jak diament*;
- **Andrzejem Żbikowskim** z okazji premiery książki *Karski*.
Spotkanie organizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem im. Jana Karskiego;
- **Wiesławem Adamczykiem**, autorem książki *Kiedy Bóg odwrócił wzrok*;
- **Pawłem Rejdakiem** (Darkaraghelem) w ramach Świętokrzyskiej Wiosny Literackiej;
- ks. prof. **Bonifacym Miązkim**. Słowo wstępne Cecylii Antosik – *Dialog poezji B. Miązka z muzyką i malarstwem*;
- **Łukaszem Wierzbickim** autorem książek dla dzieci i dorosłych m.in. *Afryka Kazika*;
- **Sewerynem Aleksandrem Wisłockim**: spotkanie poświęcone książce *Mistrz Teofil Ociepka. Między władzą a prawdą*;
- **Michałem Jagiello** połączone z promocją książki *Razem czy osobno, Przewodnik po lekturach*;
- **Stanisławem Rogalą** (2), prowadzenie - prof. dr hab. Jerzy Ossowski,
- **Grzegorzem Kasdepke**,
- **Romualdem Mieczkowskim**.

W ramach programu kulturalnego **Dyskusyjne Kluby Książki** spotkania z: **Antonim Liberą, Małgorzatą Karoliną Piekarską Jackiem Dehnelem, Andrzejem Stasiukiem, Krzysztofem Petkiem, , Grzegorzem Kasdepke.**

9.3.1.1. **Współuczestniczono w organizacji 59 spotkań autorskich w bibliotekach samorządowych**, m.in z: Grzegorzem Kasepke (8), Michałem Jagiełło (2), Adamem Ochwanowskim (3), Bogusławem Pasternakiem (3), Łukaszem Wierzbickim, Sewerynem Aleksandrem Wisłockim, Małgorzatą Kalicińską (5), Martą Fox (2), Małgorzatą Karoliną Piekarską (2), Izabelą Sową (6), Andrzejem Stasiukiem (3), Krzysztofem Petkiem.
WBP w Kielcach sfinansowała 35 spotkań autorskich w regionie, w tym w ramach programu kulturalnego *Dyskusyjne Kluby Książki* - 24 spotkania autorskie i 2 warsztaty literackie. Ponadto WBP zapewniała zaproszonym autorom nocleg (w pokoju gościnnym Biblioteki) oraz transport do bibliotek, które zorganizowały spotkania.

9.3.2. Udział w akcjach ogólnopolskich:

- *Tydzień Kultury Języka - Co nowego w polszczyźnie?* - wykład językoznawcy Andrzeja Markowskiego; spotkania z dziećmi (rebusy, krzyżówki, konkurs recytatorski, ortografia na wesoło); spotkanie autorskie z Jackiem Dehnelem;
- *Tydzień z Internetem 2011 - Pomyszkuj w bibliotece*, spotkanie edukacyjne dla seniorów w ramach europejskiej kampanii (nauka podstawowych zasad obsługi komputera i poruszania się po Internecie);
- *Europejskie Dni Dziedzictwa* – pod hasłem *Kamienie milowe* – Prezentacje zabytkowych zbiorów WBP połączone z pokazami multimedialnymi nt. *Staropolskiego Okręgu Przemysłowego*;
- *X Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom* - spotkanie z dziećmi w Domu Dziecka na Os. Na Stoku, Dzień Dziecka w Bibliotece – impreza dla Przedszkola Nr 21 w Kielcach we współpracy ze SP Nr 8 w Kielcach, czytanie książek dzieciom ze SP w Bilczy.

9.3.3. Organizowano i prezentowano **wystawy** i mniejsze ekspozycje (12), w tym.:

- *Jerzy Czuraj. Obrazy z różnych domów*;
- *Mężczyzna, jaki jest...: portret mężczyzny w prasie zabytkowej ze zbiorów WBP im. W. Gombrowicza w Kielcach*. Otwarcie wystawy towarzyszył pokaz XIX-wiecznej mody męskiej;

- ***Dni „Solidarności”. Porozumienia sierpniowe 1980*** (wystawa wypożyczona z Muzeum Historii Kielc);
- ***Staropolski Okręg Przemysłowy*** – prezentacja zbiorów regionalnych Biblioteki;
- ***Paweł Pierściński*** – prezentacja zbiorów regionalnych Biblioteki;
- ***Przestrzenie Książki*** Ewy Stopy Pieleś i ***Moje góry*** Ryszarda Pieleśa;
- ***Ostaszów, Twer, Miednoje - Na nieludzkiej ziemi*** Fotografie Aleksandra Załęskiego.
Wystawa zorganizowana w ramach współpracy z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem „Rodzina Policyjna 1939 r.” Oddział w Kielcach, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Policjantów;
- ***Tak czy opak*** Uty Przyboś, dedykowaną ojcu autorki, Julianowi Przybosiowi w 110. rocznicę urodzin.

Mniejsze wystawy:

- ***Kanada Zachodnia i Alaska w obiektywie Macieja A. Zarębskiego***;
- ***Kielce w dawnej pocztówce***;
- ***Kościół Regionu Świętokrzyskiego***;
- ***Tydzień Zakazanych Książek***, wystawka książek ze zbiorów WBP.

9.3.4. Promocja książek, m.in.:

- ***Świętokrzyskie Sercem Polski*** –wydawnictwo pokongresowe; Kongres zorganizowany w 2010 roku przez WBP we współpracy ze Świętokrzyskim Towarzystwem Regionalnym;
- ***Kierunek Alaska*** Macieja Zarębskiego, połączona z wystawą fotografii;
- ***Na litewskim paszporcie*** książka Romualda Mieczkowskiego;
- ***O obecności w fotografii i nie tylko***, publikacja poświęcona Pawłowi Pierścińskiemu;
- ***Miało być inaczej*** tomik wierszy Marzeny Kasprowicz;
- ***Maria Skłodowska-Curie i jej rodzina w Świętokrzyskiem*** (oprac. E.Stec)
Spotkanie zorganizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem Ziemia Świętokrzyska i Agencją JP.

9.4. Inne imprezy:

- ##### 9.4.1. Kieleckie Spotkania Chrześcijańsko-Żydowskie ***Wiara - Hatikvah - Miłość*** organizowane przez Stowarzyszenie im. Jana Karskiego przy współpracy WBP.

W ramach Spotkań odbyło się w bibliotece 9 imprez kulturalnych, m.in.:

- spotkanie autorskie z **Mikołajem Grynbergiem**, autorem projektu wystawy: *Auschwitz – co ja tu robię?*;
- *Radość Wysokich Świąt Żydowskich* – spotkanie z **Szalom Ben Stamblerem**, rabinem domu modlitwy Chabad Lubawicz;
- spotkanie z **Symcha Kellerem** – przewodniczącym gminy żydowskiej w Łodzi; na temat *Chasydyzm – geneza powstania ruchu, przesłanie dla współczesności*;
- *Tajemnice mojej babci* – **Teatr Midraszowy**. Po spektaklu spotkanie z reżyserką **Tanyą Regal** – rabinką judaizmu postępowego w Bert Kraków;
- *Talmud babiloński po polsku* – spotkanie z rabinem **Sachą Pecariciem**;
- spotkanie z **Zofią Posmysz** - była więźniarką Auschwitz oraz ks. **Manfredem Deselaersem**;
- pokaz filmów w języku jidysz.

9.4.2. Pokaz filmu dokumentalnego *Jedenaste przykazanie*. Rozmowa z synem reżysera filmu, dziennikarzem **Rafałem Kalukinem** oraz scenarzystą i reżyserem filmowym **Markiem Maldisem**.

9.4.3. *Dwugłos o reklamie:*

- *Język współczesnej polskiej reklamy*. Wykład językoznawcy **Doroty Połowniak-Wawrzonek** (UJK),
- *Wielka i mała historia w filmie reklamowym*. Refleksja filmoznawcy Andrzeja Koziei (UJK).

9.4.4. *Podróże bez paszportu* - cykl spotkań z podróżnikami (3).

9.4.5. Kultura ludowa na tle kultury polskiej: *Eksterminacja profesorów lwowskich* – spotkanie z prof. **Stanisławem Nicieją** zorganizowane we współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Oddział w Kielcach.

9.4.6. Spotkanie młodzieży z **Aleksandrem Załęskim**, autorem fotografii prezentowanych na wystawie p.t. *Ostaszków, Twer, Miednoje – Na niehumanitarnej ziemi* (ekspertem fotografii Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego uczestniczącym w pracach ekshumacyjnych w Miednoje);

9.4.7. *Sens* – spektakl o Czesławie Miłoszu w ramach Świątokrzeskiej Wiosny Literackiej.

9.4.8. Przedpremierowy pokaz filmu pt. *Księstwo* opartego na prozie **Zbigniewa Masternaka**. Spotkanie z autorem książki i reżyserem filmu **Andrzejem Barańskim** prowadził Andrzej Kozieja.

9.5. Konkursy:

- *Zapomnieni bohaterowie historii najnowszej naszego regionu.*
Sylwetki bp. Czesława Kaczmarka i Tadeusza Szymona Włoszka.
Konkurs zorganizowano przy współpracy z ŚCDN;
- *Moje fascynacje twórczością Witolda Gombrowicza*
II Międzyszkolny Konkurs Literacki dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z Regionu Świętokrzyskiego.
Konkurs zorganizowano z Zespołem Szkół Przemysłu Spożywczego i Zespołem Szkół Zawodowych Nr 1;
- *Biblioteka Roku 2010, Bibliotekarz Roku 2010*
Honorowe tytuły i Statuetki *BIBLIOMANA* otrzymali:
Bibliotekarz Roku 2010 – Jolanta Milczek, z-ca dyrektora MiGBP w Końskich
Biblioteka Roku 2010 – MGBP im. A. Mickiewicza w Połańcu.
Wyróżnienia za zasługi w rozwoju bibliotek i czytelnictwa otrzymali:
Grzegorz Forkasiewicz - Wójt gminy Rytwiany
Józef Śliz – Wójt Gminy Smyków
W konkursie udział wzięło 8 bibliotek samorządowych
- *Gminne koalicje – współpraca na rzecz rozwoju lokalnego*
Laureatką konkursu została BPMiG w Ożarowie.
Konkurs organizowany w ramach Programu Rozwoju Bibliotek.
W konkursie udział wzięły 3 biblioteki publiczne, finalistki I edycji PRB.

9.6. W ramach *Dyskusyjnego Klubu Książki* działającego przy WBP zorganizowano **18 spotkań** członków Klubu.
W ramach współpracy z Instytutem Książki koordynowano organizację Dyskusyjnych Klubów Książki, na terenie województwa świętokrzyskiego działa **45 Klubów** (o 6 więcej niż w 2010 r).

9.7. W ramach Programu *Akademia e-Seniora* zorganizowano Warsztaty komputerowe dla osób 50+. Odkonduło się 11 spotkań warsztatowych oraz 4 spotkania konsultacyjne.

W imprezach i akcjach czytelniczych organizowanych przez WBP uczestniczyło ogółem 12 042 osób (tj. więcej o 2 097 w stosunku do 2010 r.)

**X. SPRAWOWANIE NADZORU MERYTORYCZNEGO
NAD BIBLIOTEKAMI PUBLICZNYMI WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO.
DZIAŁALNOŚĆ INSTRUKCYJNO-METODYCZNA
I SZKOLENIOWA.**

10.1. Sprawowano opiekę merytoryczną nad siecią bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego. Organizowano różne formy pomocy merytorycznej dla bibliotek samorządowych m.in.: szkolenia, konsultacje i pomoc przywarsztatową

10.1.1. Nadzór merytoryczny realizowano poprzez różne formy pomocy i poradnictwa :

- pomoc metodyczną (przywarsztatową) i poradnictwo w bibliotekach samorządowych - **111** (mniej o 40)
- poradnictwo i konsultacje w WBP - **9 986** (więcej o 4 733)
- szkolenia i doskonalenie zawodowe bibliotekarzy:
 - seminaria i konferencje wojewódzkie - **8**
 - szkolenia powiatowe - **13**
 - warsztaty - **15**

10.1.2. Pracownicy udzielili na miejscu w WBP **10 079** porad i konsultacji merytorycznych dyrektorom i pracownikom bibliotek. Zapytania dotyczyły m.in.: interpretacji przepisów prawnych obowiązujących w bibliotekach; organizacji bibliotek, obowiązków organizatorów, spraw kadrowych i finansowych, rozporządzeń i przepisów na temat zasad ewidencji, kontroli i selekcji zbiorów bibliotecznych; komputeryzacji bibliotek, zakupu sprzętu i oprogramowania zasad rozliczenia dotacji MKiDN na zakup nowości; udziału bibliotek w programach: *Biblioteka +*, *Program Rozwoju Bibliotek*, *Dyskusyjne Kluby Książek*.

10.2. W trakcie wyjazdów do bibliotek samorządowych oraz udziału w gminnych imprezach bibliotecznych, uczestniczono w **17** spotkaniach z przedstawicielami władz gminnych.

10.3. W ramach doskonalenia zawodowego organizowano szkolenia dla pracowników bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego:

10.3.1. Konferencje (6):

- ***Konferencja podsumowująca cykl szkoleniowy PRB***
Organizatorzy: Stowarzyszenie CAL; Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. W. Gombrowicza w Kielcach (30.05.2011 r.)
- ***Forum bibliotekarzy województwa świętokrzyskiego***
W programie m.in.: wykład prof. zw. dr hab. Jacka Wojciechowskiego (UJ) na temat *Po co komu biblioteka?*; podsumowanie konkursu wojewódzkiego *Biblioteka Roku 2010*, *Bibliotekarz Roku 2010*; informacja nt. *Stanu i działalności bibliotek publicznych Kielecczyny*;
- ***Spotkanie informacyjne dla uczestników II rundy PRB***
Organizatorzy: Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, CAL, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. W. Gombrowicza w Kielcach;
- ***Konferencja inaugurująca program Biblioteka +. Infrastruktura bibliotek w województwie świętokrzyskim***
Organizatorzy: Urząd Marszałkowski woj. świętokrzyskiego; Instytut Książki, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. W. Gombrowicza w Kielcach;
- ***Jak biblioteki publiczną mogą przyczyniać się do rozwoju Regionu?***
Konferencja Regionalna Programu Rozwoju Bibliotek
- ***Zabytkowe zbiory biblioteczne – ochrona i konserwacja***
Konferencja z okazji Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków
Organizatorzy: Urząd Marszałkowski woj. świętokrzyskiego, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. W. Gombrowicza w Kielcach.

10.3.2. Seminaria (3)

Tematyka seminariów obejmowała zagadnienia m.in.:

- *Ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, Ustawa o bibliotekach*;

- *Program Rozwoju Bibliotek* - informacja o rekrutacji do II edycji;
- *Ilustracja w książkach dla dzieci* (seminarium zorganizowane w ramach XVI Targów Edukacyjnych - *EDUKACJA 2011*);
- spraw merytorycznych związanych m.in. z: zasadami gromadzenia dokumentów życia społecznego; opracowaniem rocznych sprawozdań.

Seminariom towarzyszyły także spotkania autorskie, m.in. z:

- poetą i prozaikiem **Stanisławem Rogalą**; pisarzem **Michałem Jagiełło**;
- **Wiesławą Jędrzejczyk** red. nacz. Wydawnictwa *Literatura nt. Dobór ilustracji w literaturze dziecięcej*.

10.3.3. Warsztaty i szkolenia (15):

- w ramach programu *Biblioteka Plus* zrealizowano trzy bloki tematyczne:

I. Organizacja i zarządzanie biblioteką:

Prawo pracy w praktyce – prowadzenie Barbara Kaszycka, inspektor PIP,

Nowe funkcje biblioteki publicznej - zapoznanie z organizacją i działalnością Mediateki START- META w Warszawie (wyjazd szkoleniowy).

II. Rozwój umiejętności osobistych i interpersonalnych:

Biblioteka bez barier - usługi dla seniorów i osób niepełnosprawnych - prowadzenie: Dominik Rymer, Piotr Todys;

Budowanie relacji z czytelnikiem - zasady, techniki i praktyka profesjonalnej obsługi klienta w nowoczesnej bibliotece prowadzenie - Urszula Cimoch;

Od czytania do działania - biblioteka miejscem wspierania rozwoju dzieci i młodzieży prowadzenie: Anna Sadowska; Grażyna Sobieska – Szostakiewicz;

Sztuka prezentacji i wystąpień publicznych - prowadzenie Magdalena Fudala

III. Nowe technologie informatyczne:

Obsługa pakietu MS Office: arkusze kalkulacyjne - Excel, edytor tekstu Word, obsługa programów graficznych - Power Point – prowadzenie Mariusz Stec;

Obsługa Internetu i poczty elektronicznej - Aneta Strzępka; *Projektowanie i tworzenie strony Internetowej* - Karol Krakowiak.

Zajęcia trwały 14 dni, tj. 96 godzin szkoleniowych.
W pełnym cyklu szkoleniowym uczestniczyło 22 bibliotekarzy z bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego (gminy do 15 tys. mieszkańców).

- w ramach programu ***Dyskusyjne Kluby Książki*** warsztaty (3):
Podyskutujmy w Klubie Książki „Cukiernia pod Amorem”
M. Gutowskiej - Adamczyk prowadzenie - M. Fudala,
Czytanie zbliża - z doświadczeń Klubów
- *Program Biblioteka + . Infrastruktura bibliotek - jak przygotować wniosek*, szkolenie prowadził Ryszard Skrzypczak, z-ca dyrektora Instytut Książki.
- *Zmiana zapisu Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej* -
prowadzenie: K. Wasilkowska, L. Wróbel (WBP Kielce).

10.3.4. **Wyjazd szkoleniowy** do Mediateki *Start Meta* w Warszawie dla uczestników cyklu szkoleniowego Biblioteka +.

Łącznie w szkoleniach organizowanych przez WBP uczestniczyło 1 031 osób.

10.4. Koordynowano i współuczestniczono w przygotowaniu i organizacji szkoleń powiatowych - 15 (w tym 12 seminariów) w powiatach:

- buskim (MiGBP Busko-Zdrój); kazimierskim (MiGBP Kazimierza W.); koneckim – 6, w tym 3 seminaria i 3 warsztaty (MiGBP Końskie 4, GBP Gowarczów, wyjazdowe do Krakowa -1); sandomierskim (GBP Wilczyce); starachowickim (GBP Pawłów); dla powiatu skarżyskiego i starachowickiego (PiMBP Skarżysko Kamienna); staszowskim – 3 (GBP Rytwiany, MiGBP Połaniec, GBP Łubnice); włoszczowskim (MiGBP Włoszczowa).

Łącznie w szkoleniach organizowanych przez biblioteki samorządowe uczestniczyły **282** osoby.

10.5. W ramach prac **Zespołu Doradztwa Informatycznego WBP:**

- udzielano pomocy 15 bibliotekom samorządowym w zakresie instalacji i konfiguracji programu MAK,
- przeprowadzono szkolenia dla pracowników bibliotek nt. tworzenia

baz bibliografii regionalnej powiatu starachowickiego oraz powiatu włoszczowskiego z zakresu obsługi programowania MAK (6), wprowadzania danych do baz, wyszukiwania informacji w katalogach on-line, kopiowania rekordów,
- udzielono 93 informacji telefonicznych i mailowych, m.in.: naprawy baz, kopiowania rekordów, importu danych z bazy roboczej do katalogu.

10.6. Popularyzowano w bibliotekach samorządowych oferty doskonalenia zawodowego m.in. ogólnopolskie konferencje, seminaria, warsztaty i szkolenia, w tym organizowane w ramach *Programu Rozwoju Bibliotek*. Bibliotekom przekazywano informacje o przebiegu i warunkach udziału.

Pracownicy bibliotek uczestniczyli m.in. w:

1) szkoleniach specjalistycznych organizowanych w ramach PRB

- *Miejsce bez barier* (4 osoby, w tym jedna z WBP);
- *Multimedia i nowoczesna komunikacja* (7 osób);
- *Miejsce dla młodych* (7 osób, w tym jedna z WBP);
- *Przestrzeń dla mieszkańców z inicjatywą* (2 osoby);

2) kursie e-learningowy Login-Biblioteka (7 osób z bibliotek w: Baćkowicach, Kazimierzy Wielkiej, Michałowie, Pińczowie).

10.7. Opracowano:

10.7.1. Plan pracy WBP w Kielcach na 2011 r.

10.7.2. Sprawozdania:

- roczne z realizacji zadań podstawowych WBP w 2010 r;
- kwartalne za: IV kwartał 2010 r., oraz I, II i III kwartał 2011 r. z realizacji zadań podstawowych WBP;
- roczne sprawozdanie z działalności biblioteki powiatowej w 2010 r. (dla starostwa kieleckiego);
- analizę działalności bibliotek publicznych województwa Świętokrzyskiego w 2010 r. (dla potrzeb MKiDN);
- zbiorcze sprawozdanie WBP w Kielcach - GUS- K03 za 2010 r.

10.7.3. Propozycję podziału środków z dotacji celowej MKiDN na zakup książek dla bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego w 2011 roku w wysokości **500 610 zł**.

10.7.4. Informacje i wystąpienia do władz oraz dyrektorów bibliotek samorządowych m.in. :

- do wójtów i przewodniczących rady gminy: opinie w sprawie likwidacji Filii Bibliotecznych w gminach: Lipnik, Sadowie i Waśniów;
- do przedstawicieli władz gminnych (4) i dyrektorów bibliotek (8) informujące o wynikach piątej edycji konkursu *Biblioteka Roku 2010, Bibliotekarz Roku 2010*;
- dyrektorów bibliotek samorządowych informujące o podziale środków dotacji celowej MKiDN w 2011r. i przygotowaniu wniosków na zakup zbiorów;
- do Starosty Powiatu Kieleckiego dotyczące finansowania działalności ponadlokalnej WBP na rzecz bibliotek powiatu kieleckiego;
- opinię nt. przebiegu pracy dyrektora PiMGBP w Opatowie.

10.7.5. Informacje nt.:

- działalności *Dyskusyjnych Klubach Książki* w 2010 r;
- realizacji *Programu Rozwoju Bibliotek* i programu *Biblioteka +* w 2010r.;
- informacje i zestawienia zbiorcze: *Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach - działalność w 2010 r.*,
Stan i działalność bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego w 2010 r.

10.8. Koordynowano:

10.8.1. Organizację i **działalność *Dyskusyjnych Klubów Książki***, przy współpracy z Instytutem Książki. W tym zakresie, m.in. dla potrzeb DKK zakupiono **139** tytułów książek koordynowano wymianę książek między Klubami, zbierano informacje o działalności DKK, organizowano spotkania autorskie dla członków Klubów.

W 2011r. w ramach DKK w bibliotekach samorządowych Województwa zorganizowano – **30** spotkań autorskich i **2** warsztaty literackie, w których udział wzięło ponad **1 200** czytelników.

Łącznie w bibliotekach odbyło się **370** spotkań członków Klubów. Ogółem w bibliotekach województwa działa **45** Klubów.

10.8.2. Udział bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego w *Programie Rozwoju Bibliotek* oraz *Biblioteka Plus*, m.in. przygotowano program szkoleniowy, koordynowano ich realizację, organizowano konferencje, konkursy:

- ***Biblioteka +*** przygotowano i zrealizowano cykl szkoleniowy dla 22 bibliotekarzy z bibliotek samorządowych województwa świętokrzyskiego, zorganizowano konferencję i szkolenie nt. programu *Infrastruktura bibliotek*;
- ***Program Rozwoju Bibliotek*** – m.in. zorganizowano Regionalną Konferencję Programu Rozwoju Bibliotek *Jak biblioteki publiczne mogą przyczyniać się do rozwoju regionu?*, konkurs *Gminne Koalicje – współpraca wokół Biblioteki na rzecz rozwoju lokalnego*.

Łącznie w I i II edycji Programu Rozwoju Bibliotek:

- **biorą udział 32 gminy** (tj. 33 % uprawnionych) województwa świętokrzyskiego, ogółem **96 placówek bibliotecznych**;
- **biblioteki otrzymały:** 94 komputery z monitorami, 75 urządzeń wielofunkcyjnych (z funkcją drukowania, skanowania, kopiowania i faksowania), 17 drukarek A3, 8 laptopów, 8 projektorów multimedialnych z ekranami, 96 aparatów cyfrowych;
- **bibliotekarze uczestniczą w szkoleniach** z zakresu: planowania rozwoju biblioteki (I edycja – 25 osób, II edycja – 29 osób), technologii komunikacyjnych i informacyjnych (I edycja - 39 osób, II edycja od stycznia 2012r. - 28 osób) organizowanych przez WBP, szkoleniach specjalistycznych (25 osób), kursach e-learningowych (7 osób).

10.9. Prowadzono praktyki dla 15 studentów z Instytutu Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego.

10.10. W ramach doskonalenia zawodowego pracownicy WBP uczestniczyli w:

10.10.1. Ogólnopolskich i regionalnych konferencjach, seminariach, szkoleniach (38), m.in.:

- *Biblioteka więcej niż myślisz* - Ogólnopolski Kongres Bibliotek (Warszawa);
- *Między dzieciństwem a dojrzałością, czyli młodzież w bibliotece* (Warszawa);

- *Świat dotyku i dźwięku dla tych, którzy chcą wiedzieć więcej;*
- VI Forum Młodych Bibliotekarzy – *Otwarcie bibliotekarze.eu.* (Poznań).

10.10.2. Warsztatach:

- *Miejsce bez barier: usługi dla seniorów i osób niepełnosprawnych* (Warszawa);
- *Miejsce dla młodych* (Warszawa);
- *Przestrzeń dla mieszkańców z inicjatywą* (Warszawa);
- *e-Senior* (Kraków);
- *Docenić bibliotekę – jak skutecznie prowadzić rzecznictwo* (Warszawa);
- *Opracowanie rzeczowe zbiorów regionalnych* (Warszawa);
- *Język Haseł Przedmiotowych* (Warszawa).

XI. PRACE WYDAWNICZE

11.1. Opublikowano m.in:

- *Świętokrzyskie. Środowisko. Dziedzictwo kulturowe. Edukacja regionalna* (kwartalnik) 3 numery (4-6);
- *W 30. rocznicę stanu wojennego - bibliografia w wyborze ze zbiorów WBP im. W. Gombrowicza w Kielcach;*
- *Moje góry* – Ryszard Pielesz (katalog wystawy);
- *Przestrzenie książki* – Ewa Stopa-Pielesz (katalog wystawy);
- *kalendarz WBP na 2012 r.;*
- *Mężczyzna, jaki jest... : portret mężczyzny w prasie zabytkowej ze zbiorów WBP im. W. Gombrowicza w Kielcach* (katalog wystawy).

11.2. Wykonano zaproszenia, plakaty, druki ulotne reklamujące przedsięwzięcia Biblioteki.

12.3. Zrealizowano 5 373 zamówienia na usługi kserograficzne.

XII. SPRAWY ORGANIZACYJNE I ADMINISTRACYJNE

12.1. Na koniec 2011 roku zatrudnionych było 86 osób (85,25 etatów), w tym na stanowiskach bibliotekarskich 57, w administracji i obsłudze technicznej 24 osoby.

12.2. Przeprowadzono 8 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w tym:

- cztery postępowania, których przedmiotem zamówienia był zakup zbiorów (w trzech postępowaniach zakup książek dla WBP, w jednym postępowaniu prenumerata prasy na rok 2012) - łączna wartość zawartych umów: 406 964,58 zł brutto;
- trzy postępowania - przedmiotem zamówień były: usługa bezpośredniej ochrony fizycznej mienia i osób świadczona na rzecz Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza w Kielcach, rozbudowa klimatyzacji w budynku Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza w Kielcach oraz świadczenie usługi serwisu i konserwacji Systemów Zabezpieczenia Technicznego zainstalowanych w obiektach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza w Kielcach (łączna wartość zawartych umów: 373 666,88 zł brutto;
- postępowanie którego przedmiotem usługa windykacji należności z tytułu opóźnienia w zwrocie wypożyczonych w latach 1997 – 2001 książek (wartość zawartej umowy - 219 706,78 zł brutto).

12.3. W 2011 roku realizowano zadania w ramach Programów:

- ***Dziedzictwo kulturowe*** – nazwa zadania: *Konserwacja XVI-wiecznych starodruków* (dofinansowanie zadania 26 000 zł, wkład własny 14 000 zł);
- ***Zakup nowości wydawniczych*** (25 000 zł);
- ***Szkolenie dla bibliotekarzy*** ze środków Instytutu Książki – w ramach programu Biblioteka+ (49 000 zł);
- ***Dyskusyjne Kluby Książki*** ze środków finansowych Instytutu Książki (dofinansowanie 49 400 zł, wkład własny 14 500 zł).

Łączna kwota pozyskanych środków – 149 400 zł.

12.4. Przygotowano wnioski na realizację zadań w 2012 roku w ramach Programów:

- 12.4.1. Rozwój infrastruktury kultury - *Rozbudowa infrastruktury technicznej Świętokrzyskiej Biblioteki Cyfrowej* (wnioskowane dofinansowanie 100 520 zł, całkowity koszt zadania 143 600 zł);
- 12.4.2. Dziedzictwo kulturowe - *Konserwacja XVII i XVIII wiecznych Poloników* (wnioskowane dofinansowanie 51 100 zł, całkowity koszt zadania 76 400 zł);

- 12.4.3. *Szkolenia dla bibliotekarzy* - w ramach Programu *Biblioteka +* cykl nieodpłatnych szkoleń dla bibliotekarzy z bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego (61 600 zł);
- 12.4.4. *Dyskusyjne Kluby Książki* w województwie świętokrzyskim (wnioskowane dofinansowanie 57 200 zł, całkowity koszt zadania 72 200 zł);
- 12.4.5. *Ameryka w twojej bibliotece* – przedsięwzięcie realizowane przez Ambasadę Stanów Zjednoczonych i Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- 12.5.** Wykonano okresowe kontrole stanu technicznego budynku, zgodnie z obowiązującym Prawem Budowlanym (Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.).
- 12.6.** Przeprowadzano kontrole wewnętrzne zgodnie z Planem kontroli na 2011 r.
- 12.7.** Na bieżąco realizowano profilaktyczne badania lekarskie pracowników WBP, przeprowadzano szkolenia z zakresu BHP i ppoż.
- 12.8.** Na bieżąco:
- monitorowano realizację zadań wynikających ze Strategii Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza na lata 2010-2020;
 - dokonywano oceny ryzyka w ramach kontroli zarządczej.

XIII. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANU PRACY WBP NA ROK 2011

- 13.1.** Większość zadań planowanych na rok 2011, w tym także wynikające ze *Strategii WBP na lata 2010 – 2020* wykonano w całości:
- 13.1.2. W zakresie organizacji i poprawy bazy lokalowej Biblioteki oraz wyposażenia pomieszczeń:
- przygotowano pomieszczenia w budynku WBP na osiedlu Barwinek, do którego przeniesiono książki wyd. do 1950 r. (ponad 45 tys. wol.) – zadanie pn. *Magazyn dla zbiorów XIX*

- *wiecznych* wykonane w ramach *Strategii*;
- zwiększono liczbę siedzisk - „przytulnych” miejsc dla czytelników (zadanie pn. *Ulubione miejsca* wykonano w ramach *Strategii*);
- rozbudowano system klimatyzacji w siedzibie Biblioteki;
- zakupiono 20 komputerów (w tym 11 terminali) w celu wymiany starego sprzętu na nowy.

- 13.1.3. W zakresie udostępniania zbiorów wykonano wszystkie zadania związane z: zarejestrowaniem planowanej liczby czytelników; odwiedzin, wypożyczeń materiałów bibliotecznych na zewnątrz; udostępnianiem zbiorów na miejscu; udzieleniem użytkownikom potrzebnych informacji bibliotecznych, bibliograficznych, rzeczowych; udostępnieniem baz komputerowych własnych oraz nabytych; opracowaniem zbiorów (tworzeniem rekordów do katalogów i baz bibliograficznych (w tym do ogólnopolskiej bazy *PRASA*); odwiedzinami strony domowej Biblioteki; udostępniono on-line bazy katalogowej kolekcji zabytkowej „Adolf Dygasiński”.
- 13.1.4. W zakresie upowszechniania wiedzy o regionie oraz promocji Biblioteki wydano trzy numery kwartalnika *Świętokrzyskie...*; publikację pt.: *W 30. rocznicę stanu wojennego – bibliografia w wyborze ze zbiorów WBP*; katalogi wystaw: *Mężczyzna, jaki jest...: portret mężczyzny w prasie zabytkowej ze zbiorów WBP*; *Moje góry*; *Przestrzenie książki* oraz *kalendarz WBP na 2012 r.*
- 13.1.5. W ramach zadań związanych z ochroną, konserwacją i poprawą dostępności do zbiorów: zdigitalizowano wybrane publikacje i zamieszczono w zasobie ŚBC; poddano konserwacji 3 stare druki (w ramach wniosku do MKiDN o dofinansowanie zadania); w celu odkwaszenia oddano części najcenniejszych XIX wiecznych książek z kolekcji regionalnej do Kliniki Papieru Biblioteki Jagiellońskiej; udostępniono na stronie domowej WBP poprzez Multiwyszykiwarkę Fidkar *Bibliografię Regionalną PiMBP w Staszowie, MBP w Końskich, PiMBP w Skarżysku-Kamiennnej* oraz bazy własne WBP: bibliografię 2011, bibliografię artykułów z zakresu wiedzy o tematyce Unii Europejskiej.
- 13.1.6. W zakresie usprawniania elektronicznych procesów informatycznych modernizowano system biblioteczny WebMak oraz wdrożono nowe oprogramowanie dla potrzeb księgowości;

zakupiono aktualizację oprogramowania dLibra – wersja 5.0;
zakończono prace nad modyfikacją struktury witryny „Przystań
Kulturalna” zawierającej informacje o nowościach książkowych,
filmowych i muzycznych.

13.1.7. W zakresie upowszechniania czytelnictwa oraz działalności
oświatowej i kulturalnej zorganizowano ponad 280 imprez
(planowano 200) i innych form pracy z czytelnikiem w różnym
wieku.

13.1.8. W zakresie doskonalenia zawodowego przeprowadzono w WBP
24 szkolenia dla pracowników bibliotek, w tym 6 konferencji,
3 seminaria i 15 warsztatów.

13.2. Zadania wykonane w części:

13.2.1. Zadanie w zakresie gromadzenia zbiorów zrealizowano w ponad
97% (planowano zakupić 14 tys. jednostek inw. - zakupiono
12 583 jedn. inw.
Zaplanowana liczba nowości nie została w całości zakupiona
ponieważ nie wszystkie zamawiane tytuły książek zostały
zrealizowane przez oferentów - uczestników trzech przetargów
ogłoszonych przez Bibliotekę (przyczyną niezrealizowania naszych
zamówień było wyczerpanie nakładu danego tytułu lub brak tytułu
w hurtowniach, gdyż wydawca prowadzi własną dystrybucję
publikacji).

13.2.2. W ramach usprawniania zadania związanego z obsługą ŚBC
zakupiono aktualizację oprogramowania dLibra – wersja 5.0.
Próby wdrożenia tej wersji nie powiodły się z przyczyn
niezależnych od Biblioteki. Aktualizacja i wdrożenia nowej wersji
oprogramowania została przeniesiona na I kw. 2012 r. ze względu
na występujące trudności będące po stronie dystrybutora.

13.3. Zadania zaplanowane i niezrealizowane

13.3.1. W zakresie ochrony i poprawy dostępności do zbiorów nie
zdigitalizowano materiałów dotyczących *Staropolskiego Okręgu
Przemysłowego*.

13.2.3. W zakresie nadzoru merytorycznego nad bibliotekami
samorządowymi w województwie nie udało się zrealizować zdania

dotyczącego wznowienia działalności bibliotek publicznych w gminie Moskorzew i Wiślica oraz bibliotek powiatowych w 5 powiatach. Wykonanie tego zadanie to jest zależne od władz samorządowych powiatów.

13.4. Zadania wykonane poza planem

- 13.4.1. W ramach rozszerzenia oferty Biblioteki - zakupiono do Mediateki konsolę do gier SONY Playstation 3, zainstalowano na niej gry i udostępniono usługę czytelnikom.
- 13.4.2. W ramach zadań dotyczących ochrony zbiorów zabytkowych zlecono i wykonano ekspertyzę 30 zniszczonych lecz bardzo cennych egzemplarzy pochodzących z kolekcji zabytkowej Biblioteki (wykonana ekspertyza pozwoli na kontynuowanie zadań związanych z konserwacją zbiorów oraz staraniem się o pozyskanie środków z MKiDN).
- 13.4.3. Opracowano i złożono wniosek dotyczący udziału Biblioteki w konkursie pn. „America@your library”- *Ameryka w twojej bibliotece* (przedsięwzięcie ogłoszone przez Ambasadę Stanów Zjednoczonych i Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego).

**Szkolenia
zorganizowane przez
Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Witolda Gombrowicza
w Kielcach w 2011 r.**

Konferencje - Seminaria

	Data	Temat wykładów - wykładowca
1.	9.02	Spotkanie dyrektorów bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego <i>Ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz ustawa o bibliotekach – propozycje zmian MKiDN</i> – Andrzej Dąbrowski, WBP Kielce <i>Program Rozwoju Bibliotek - informacja o rekrutacji do II edycji Programu</i> – Lidia Zielińska, WBP Kielce
2.	17.03	Seminarium wojewódzkie w ramach XV Targów Edukacyjnych - Edukacja 2011 <i>Ilustracja w książkach dla dzieci</i> - dr Anna Boguszevska, UMCS Lublin <i>Dobór ilustracji w literaturze dziecięcej</i> – red. Nacz. Wiesława Jędrzejczyk, Wydaw. Literatura Łódź <i>Spotkanie autorskie z poetą i prozaikiem Stanisławem Rogalą</i>
3.	30.05	<i>Biblioteka miejsce aktywności lokalnej</i> Konferencja kończąca program edukacyjny CAL-a w ramach Programu Rozwoju Bibliotek <i>Edukacja i współpraca biblioteki w środowisku lokalnym</i>

		<i>Biblioteka jako centrum edukacji środowiskowej</i> - Alina Hałoń, Iwona Kusak (CAL)
4.	16.06	<i>Forum Bibliotekarzy Województwa Świętokrzyskiego Podsumowanie konkursu wojewódzkiego Biblioteka Roku 2010, Bibliotekarz Roku 2010</i> - Jacek Kowalczyk, Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, Andrzej Dąbrowski, WBP Kielce <i>Stan i organizacja bibliotek publicznych Kielecczyny</i> – Halina Panek, WBP Kielce <i>Po co komu biblioteka ?</i> – prof. zw. dr hab. Jacek Wojciechowski, UJ
5.	07.09	Spotkanie informacyjne dla uczestników II rundy PRB <i>Informacja o Programie Rozwoju Bibliotek</i> - Mariusz Boguszewski, FRSI <i>Wyniki rekrutacji w województwie świętokrzyskim</i> - Andrzej Dąbrowski <i>Biblioteka otwarta na zmiany - inspiracje i refleksje uczestnika I edycji PRB</i> - Andrzej Paździerz, dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Piekoszowie <i>Kalendarium udziału bibliotek w PRB</i> - Mariusz Boguszewski, FRSI <i>Informacja o Stowarzyszeniu CAL i planowanych szkoleniach</i> - Małgorzata Rudnicka, CAL <i>Informacja o sposobie dostarczania i odbioru sprzętu oraz oprogramowania</i> - Mariusz Boguszewski, FRSI <i>Mężczyzna, jaki jest...</i> portret mężczyzny w prasie zabytkowej ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza w Kielcach - zwiedzanie wystawy

6.	13.09	Konferencja inauguracyjna program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek <i>Wystąpienie Grzegorza Świercza</i>, Wicemarszałka Województwa Świętokrzyskiego, <i>Założenia programu "Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek</i>, nowoczesna biblioteka i jej rola oraz podsumowanie trwających i zakończonych programów "Biblioteka+. Mała infrastruktura", DKK, szkolenia dla bibliotekarzy - Grzegorz Gauden, Dyrektor Instytutu Książki, <i>Prezentacja Republiki Książki</i> - Magdalena Materna, <i>Wystąpienie gościa specjalnego</i> - Grzegorz Miecugow, <i>Przedstawienie dotychczasowych działań mających na celu promocję czytelnictwa i wsparcie bibliotek w regionie</i> – Andrzej Dąbrowski, WBP w Kielcach
7.	29.11	Konferencja Regionalna Programu Rozwoju Bibliotek Jak biblioteki publiczne mogą przyczyniać się do rozwoju regionu? <i>Kultura w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego</i>- Jacek Kowalczyk, dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, Otwarte dla wszystkich - film dokumentalny zaprezentowany na II kongresie bibliotek publicznych, <i>Przez współpracę do sukcesu</i> - prezentacja bibliotek biorących udział w konkursie <i>Gminne Koalicje - współpraca wokół biblioteki na rzecz rozwoju lokalnego</i>, <i>Biblioteki w erze Internet-u</i> - Paweł Lubieniecki, Biuro Społeczeństwa Informacyjnego Urzędu Marszałkowskiego,

		<i>Jak budować wokół biblioteki partnerstwo na rzecz rozwoju lokalnego</i> Wojciech Kłosowski, specjalista w dziedzinie strategicznego planowania rozwoju lokalnego
8.	12.12.	Seminarium wojewódzkie <i>Nowelizacja ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej i innych ustaw-</i> Andrzej Dąbrowski WBP Kielce, Dokumenty życia społecznego w zbiorach biblioteki – Jadwiga Zielińska, WBP Kielce Informacja na temat rocznego sprawozdania z działalności bibliotek publicznych w 2011 r. oraz rozliczenia dotacji MKiDN na zakup nowości wydawniczych w 2011 r. – Halina Panek, Małgorzata Grodzicka, WBP Kielce Spotkanie autorskie z Michałem Jagiełło – promocja książki <i>Razem czy osobno. Przewodnik po lekturach</i>

Szkolenia – Warsztaty

	Data	Temat wykładów - wykładowca
1/2	24.02 25.02	<i>Podyskutujmy w Klubie Książki</i> – warsztaty dla moderatorów DKK i bibliotekarzy „Cukiernia pod Amorem” Małgorzaty Gutowskiej-Adamczyk - Magdalena Fudala, Freelancer PR
3.	17-18.05	<i>Biblioteka - miejsce bez barier</i> - Piotr Todys, Fundacja TUS, Dominik Rymer <i>Szkolenie w ramach programu Biblioteka +</i>
4.	06-07.06	<i>Obsługa pakietu MS Office: arkusze kalkulacyjne - Excel, edytor tekstu Word, obsługa programów graficznych - Power Point (Cz.1)</i> - Mariusz Stec, WBP w Kielcach <i>Szkolenie w ramach programu Biblioteka +</i>
5.	09-10.06	<i>Obsługa Internetu i poczty elektronicznej</i> - Aneta Strzępka, WBP Kielce <i>Szkolenie w ramach programu Biblioteka +</i>
6.	27-28.06	<i>Obsługa pakietu MS Office: arkusze kalkulacyjne - Excel, edytor tekstu Word, obsługa programów graficznych - Power Point (Cz.2)</i> - Mariusz Stec, WBP w Kielcach <i>Szkolenie w ramach programu Biblioteka +</i>
7.	29-30.06	<i>Projektowanie i tworzenie strony internetowej</i> - Karol Krakowiak, WBP Kielce <i>Szkolenie w ramach programu Biblioteka +</i>

8.	13.09	<i>Program Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek – jak przygotować wniosek</i> - Ryszard Skrzypczak, IK
9.	27.09	Wyjazd szkoleniowy do Mediateki START-META w Warszawie zorganizowany ramach programu Biblioteka +
10.	28.09	<i>Prawo pracy w praktyce</i> - Barbara Kaszycka, Państwowa Inspekcja Pracy w Kielcach <i>Szkolenie w ramach programu Biblioteka +</i>
11.	13-14.10	<i>Budowanie relacji z czytelnikiem - zasady, techniki i praktyka profesjonalnej obsługi klienta w nowoczesnej bibliotece</i> - Urszula Cimoch, Wsparcie Bibliotek <i>Szkolenie w ramach programu Biblioteka +</i>
12.	07-08.11	<i>Od czytania do działania – biblioteka miejscem wspierania rozwoju dzieci i młodzieży</i> - Anna Sadowska i Grażyna Sobieska – Szostakiewicz, KLANZA <i>Szkolenie w ramach programu Biblioteka +</i>
13.	16.11	<i>Czytanie zbliża – z doświadczeń klubów</i> warsztaty dla moderatorów DKK i bibliotekarzy <i>Świat słów – świat obrazów – jak zaciekawić książkami – prezentacja</i> <i>Motywowanie młodego czytelnika do czytania - przykład warsztatów – Magdalena Mroczek, DKK przy MBP w Starachowicach</i> <i>Dyskusyjny Klub Książki w Camas (USA) – Stella Ślefarska, DKK przy GBP w Samsonowie</i>

		<i>Działalność DKK: wymiana doświadczeń – chwile trudne, chwile miłe</i> Prowadzenie Małgorzata Grodzicka, WBP Kielce
14/15	01-02.12 05-06.12	<i>Sztuka prezentacji i wystąpień publicznych</i> - Magdalena Fudala, Freelancer PR <i>Szkolenie w ramach programu Biblioteka +</i>

Stan i działalność bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego w 2011 r.

W 2011 r. sieć bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego uległa zmianie. Zlikwidowano cztery filie wiejskie w gminach:

- **Brody Hżeckie** (filia w Krynkach);
- **Gnojno** (filia w Gorzakwi);
- **Lipnik** (filia w Malicach Kościelnych);
- **Sadowie** (filia w Bogusławicach).

W ramach oszczędności w 2012 r. likwidacją zagrożone są kolejne filie biblioteczne. Podejmowane są także działania przygotowujące łączenie bibliotek publicznych z innymi instytucjami kultury (np. w gminie Masłów).

Na dzień 31.12.2011 r. w województwie świętokrzyskim działało:

- **286** bibliotek (mniej o **4**), w tym:
 - 70** bibliotek w miastach i **216** (mniej o **4**) na wsi;
 - 184** filie biblioteczne (mniej o **4**), w miastach **38**, na wsi **146** (mniej o **4**).

Status formalno – prawny bibliotek

90 bibliotek gminnych posiada status instytucji kultury (biblioteki są wpisane do rejestru instytucji kultury);

11 bibliotek gminnych działa w strukturach gminnych ośrodków kultury (łącznie 26 bibliotek);

5 bibliotek publiczno-szkolnych;

2 gminy nie realizują zadań ustawowych i nie prowadzą bibliotek publicznych:

- **Moskorzew** - powiat włoszczowski (w 2000 r. zlikwidowano gminną bibliotekę publiczną i filię w ramach oszczędności finansowych),
- **Wiślica** - powiat buski (zawieszono działalność od 2001 r. z powodu braku lokalu),

8 bibliotek realizuje zadania powiatowe.

Zbiory biblioteczne

Stan zbiorów w bibliotekach publicznych województwa wynosił **4 498 677** (mniej o 6 930) jednostek inwentarzowych, w tym **430 364** książki oraz **68 313** jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych.

Ogółem w województwie do bibliotek publicznych zakupiono **93 239** jedn. inw. (więcej o **5 448**), w tym: **90 136** książek oraz **3 103** jedn. inw. zbiorów specjalnych.

Na zakup zbiorów wydano ogółem **2 114 711** zł (więcej o **39 889**zł.), w tym m.in.:

- ze środków organizatora zakupiono **65 619** jedn. inw. (mniej o 5 187) na kwotę **1 607 805** zł. (mniej o 52 109 zł.);
- z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakupiono **26 520** zbiorów (więcej o **10 461**) na kwotę **500 608** zł (więcej o 162 177).

Wskaźnik zakupu książek na 100 mieszkańców w województwie wyniósł **7,4 wol.** (więcej o 0,5 wol.), w tym:

- w gminach miejskich **9,1 wol.** (+1,1)
w Kielcach (razem WBP i MBP) **12,1 wol.** (+ 2,0)
- w gminach miejsko-wiejskich **6,0 wol.** (+0,1)
- w gminach wiejskich **6,8 wol.** (+0,4).

Powyżej średniej wojewódzkiej **7,4 wol./100 mieszk.** zakupiły biblioteki w **27 gminach**.

Biblioteki w **57 gminach** odnotowały wzrost zakupu nowości. Najczęściej był to wzrost niewielki, średnio poniżej 1 wol./100 mieszk.

Wysoki wskaźnik zakupu nowości uzyskały biblioteki:

miejskie: **Kielce** (razem WBP i MBP) - **12,1**; **Sandomierz** - **9,8**;
miejsko-gminne: **Połaniec** - **13,8**; **Zawichost** - **13,2**; **Ożarów** - **10,2**;
Sędziszów - **8,8**.
gminne: **Pierzchnica** - **26,2**; **Krasocin** - **19,8**; **Ruda Maleniecka** - **17,4**;
Mniów - **15,0**; **Rytwiany** - **15,0**; **GBP Dwikozy** - **12,2**; **Wilczyce** - **14,4**;
Oksa, Raków po **11,0**; **Tuczępy** - **11,4**; **Samorzec** - **10,9**;
Słupia Konecka - **10,2**.

Niskie wskaźniki – poniżej **5 wol./100 mieszkańców** uzyskały biblioteki w **42 gminach**.

Najniższe zakupy oraz bardzo niskie wskaźniki zakupu zanotowały:
MBP Starachowice, MiGBP Suchedniów, Chęciny, GBP Iwaniska - 2,8;
MiGBP Osiek -1,8 wol/100 mieszk.;
GBP Pawłów - 1,1; GBP Bogoria - 1,9; GBP Czarnocin - 2,3;
GBP Nowa Słupia - 2,4; GBP Imielno, Łagów po 2,7 wol./100 mieszk.

Największy spadek wskaźnika zakupu w stosunku do 2010 r. zanotowały:

GBP Gnojno	- 2,9 (spadek o 5,2)
MiGBP Opatów	- 5,7 (spadek o 4,4)
GBP Kije	- 8,2 (spadek o 2,9)
GBP Bodzechów	- 7,4 (spadek o 2,9)
MiGBP Zawichost	- 13,2 (spadek o 2,8)

Najwięcej własnych środków na zakup zbiorów wydatkowały:

WBP Kielce	- 336 387 zł
MBP Kielce	- 235 075 zł
MBP Ostrowiec Św.	- 114 290 zł
MBP Sandomierz	- 45 690 zł
GBP Krasocin	- 44 138 zł
MiGBP Busko-Zdrój	- 42 730 zł
MiGBP Jędrzejów	- 32 119 zł
PiMBP Skarżysko Kam.	- 33 365 zł
MGBP Połaniec	- 25 392 zł
MGBP Daleszyce	- 22 330 zł
GBP Samborzec	- 20 604 zł

Najmniej: Kazimierza Wielka – 0 (zakup książek z dotacji starostwa);
GBP Czarnocin 830 zł; GBP Iwaniska 850 zł; GBP Gnojno 1 000 zł;
GBP Pawłów 1 440 zł; MGBP Osiek 1 828 zł; GBP Bogoria 1 689 zł;
GBP Łagów 1 920 zł.

CZYTELNICY

178 645 czytelników ogółem (więcej o 2 184 tj. 1,2%), w tym:

113 716 czytelników w miastach (więcej o 1971 tj. 1,7%)

64 929 czytelników na wsi (więcej o 213, tj. 0,3% wzrostu)

Wzrost liczby czytelników odnotowały biblioteki w **60 gminach**, w tym w:
- **Kielcach (MBP + WBP)** znaczący wzrost o 2 638 czytelników, tj. 5,6%

W WBP wzrost o 1 910 czytelników (od 2009 r. wzrost o 20 %);

- **11** gminach miejsko-wiejskich, w tym największy w: MiGBP w Połańcu (+207), MiGBP w Ćmielowie (+130);
- **48** gminach wiejskich (niewielki) – Górno, Masłów, Mniów, Morawica, Pierzchnica, Radoszyce, Raków, Smyków, Strawczyn.

Spadki liczby czytelników odnotowały biblioteki w **41** gminach, największe w MBP: Sandomierz, Skarżysko-Kamienna, MiGBP Jędrzejów, GBP: Brody Iłżeckie, Lipnik, Miedziana Góra, Nowa Słupia, Samborzec, Wodzisław, Waśniów.

Zasięg czytelnictwa (czytelnicy na 100 mieszkańców) – **14,1** (+ 0,2);

Pozytywne wskaźniki czytelnictwa w bibliotekach:

miejskich: **Kielce** (razem MBP i WBP) - **24,3**; Sandomierz - 19,8;

miejsko - gminnych: Wąchock - 19,8; Pińczów -19,4; Kunów,
Ożarów 19,1; Połaniec - 18,3;
Suchedniów, Staszów -17,0;

gminnych: Pierzchnica - **23,9**; Kluczewsko - **22,3**; Radków - 19,8;
Tuczępy - 18,6; Morawica - 16,8; Gnojno -16,2;
Ruda Maleniecka - 16,0; Krasocin - 15,9; Rytwiany 15,4;

Wskaźnik zasięgu czytelnictwa poniżej 10 czyt./100miesz. odnotowały biblioteki w **32** gminach, m.in.:

- MiGBP: Osiek - 5,4; Działoszyce - 4,7;
- GBP: Czarnocin - 2,1; Opatowiec - 4,0; Bogoria - 4,1; Łubnice - 4,3;
Oleśnica - 4,6; Masłów - 5,1; Łoniów - 5,2; Łączna - 5,6; Bejsce - 5,7.

Czytelnicy do lat 15 stanowią 25,1% (mniej o 0,7%) ogółu czytelników. W 2011r. biblioteki zarejestrowały ogółem **44 833** czytelników (mniej o 2367, tj. 1,4%).

Udostępnianie zbiorów

Na zewnątrz:

- **3 597 008** wypożyczeń ogółem (+ **105 615** jedn. inw., tj. **3%** wzrostu), w tym:
 - **2 283 037** w miastach (+ **95 815**, tj. **4,4%** wzrostu)
 - **1 313 971** na wsi (+ **9 800**).

Wypożyczenia na 100 mieszkańców w województwie - 284,1 wol.

59 bibliotek zanotowało wzrost wypożyczeń w tym znaczący:

- WBP Kielce (+ 44 267)
- MBP Kielce (+ 27 285)
- MBP Sandomierz (+ 5 431)
- MBP Ostrowiec (+ 4 732)
- MBP Starachowice (+ 4 659)
- MiGBP Połaniec (+11 414)
- MiGBP Włoszczowa (+ 3 977)
- GBP Nowa Słupia (+ 6 084)
- GBP Krasocin (+ 5 575)
- GBP Piekoszów (+ 6 269)
- GBP Brody Iłżeckie (+ 5 654)

Spadek wypożyczeń zarejestrowały biblioteki w **43 gminach**, w tym największy: Chmielnik, Górnio, Ożarów, Łopuszno, Masłów, Raków, Secemin, Waśniów, Wodzisław, Wojciechowice.

Wypożyczenia do lat 15 ogółem - **882 191** jedn. inw. (+ 6 398) stanowią **24,5 %** ogólnej liczby wypożyczeń. W miastach – **361 328**, na wsi – **520 863** wypożyczeń.

Na miejscu w czytelnich zarejestrowano:

- **1 299 975** udostępnionych zbiorów (- 15 395)
- **531 060** udzielonych informacji (- 26 380).

Odwiedziny ogółem - 2 320 166 (+48 660), w tym:

- w czytelnich internetowych - **271 560** (+ 29 949)
- na imprezach bibliotecznych - **164 563** (+ 14 931).

Kadra bibliotekarska

- **701** pracowników ogółem (więcej o 10), w tym:
- **526** na stanowiskach bibliotekarskich (bez zmian) tj. 75%, w tym:
w miastach **283** (+2) tj. 53%, na wsi **243** (-2) tj. 47%.
- **347** z wykształceniem wyższym (bez zmian), tj. 65% , w tym
bibliotekarskim **289** osoby (więcej o 12), tj. 55%
- **131** z wykształceniem średnim bibliotekarskim (mniej o 3)
- **106** bez wykształcenia bibliotekarskiego
- **29** dokszałca się na studiach wyższych, w tym **16** studiuje
bibliotekoznawstwo.

Komputeryzacja

- **241** bibliotek użytkuje komputery, w tym **141** filii bibliotecznych,
ogółem **1 204** stanowiska komputerowe (+ **97**), w filiach **395**,
- **234** biblioteki posiadają dostęp do Internetu (81%), w tym **128** filii
bibliotecznych tj. 69%,
231 bibliotek udostępnia Internet czytelnikom (tj. 80%), w tym
123 filii bibliotecznych (tj.67%).

W **42** placówkach/filiach nie podjęto żadnych prac w zakresie komputeryzacji.

Nadal niezadowolający jest stan wyposażenia placówek w biblioteczne programy komputerowe. W 2011 roku tylko 116 placówek deklarowało ich posiadanie. Najczęściej użytkowanym programem jest nadal program **MAK** (w **66** placówkach).

Inne użytkowane programy to: **MAK** + (**10** gminnych bibliotek); *Mateusz* (MBP Kielce, 3 GBP); *Sowa* (MBP Ostrowiec); *WebMak*.

54 biblioteki tworzą własne bazy katalogowe.

21 bibliotek udostępnia zbiory elektroniczne:

- WBP w Kielcach, MBP w Kielcach (13 filii bibliotecznych);
- MBP w Ostrowcu, MiGBP w Ożarowie i Filia Biblioteczna w Jakubowicach; MiGBP w Połańcu i Filia Biblioteczna w Ruszcy; GBP Piekoszków i Filie biblioteczne w Rykoszynie i Zajączkowie.

Inwestycje, modernizacje, zmiany w infrastrukturze bibliotek

W bibliotekach województwa świętokrzyskiego kontynuowano prace związane z poprawą bazy lokalowej i estetyki lokali bibliotecznych.

Łącznie przeprowadzono remont **41** lokali bibliotecznych, w tym **17 remontów kapitałnych** m.in.: PiMBP w **Skarżysku - Kamiennej** (Biblioteka Główna); MBP **Kielce** filia nr 10; M-GBP **Jędrzejów**; BPMiG **Chmielnik** (w tym zmiana lokalu na ok. 530 m², kompletna wymiana sprzętu); MiGBP **Kunów**; M-GBP **Stąporków** (zakończono remont wszystkich pomieszczeń biblioteki, kompletna wymiana sprzętu bibliotecznego w wypożyczalni dla dorosłych i w Oddziale dla dzieci); GBP **Pacanów**; GBP **Mniów**; GBP **Smyków** (zmiana lokalu połączona z całkowitą wymianą sprzętu; GBP **Kije – filia Biblioteczna w Kliszowie**; GBP **Iwaniska**; GBP **Bodzechów**; GBP **Michałów** oraz Filia Biblioteczna w **Górach**; Filia Biblioteczna w **Kamiennej Woli** gm. Gowarczów; Filia Biblioteczna w **Zbelutce Starej** gm. Łagów; Filia Biblioteczna w **Lasocinie** gm. Ożarów; GBP **Piekoszów**: remont pomieszczeń biblioteki gminnej i utworzenie sali multimedialnej, modernizacja pomieszczeń Filii Bibliotecznej w **Rykoszynie** (powierzchnia 150 m²), wyposażono bibliotekę w nowe meble biblioteczne i sprzęt techniczny, utworzono salę multimedialną, rozpoczęto modernizację budynku i otoczenia Filii Bibliotecznej **Zajęzów**.

Zmiana lokali bibliotecznych:

11 bibliotek zmieniło lokale biblioteczne. Znaczącą poprawę bazy lokalowej odnotowano w: BPMiG w **Chmielniku** – powierzchnia biblioteki wynosi obecnie 530 m², znajduje się w centrum miejscowości i GBP **Smyków** - biblioteka przeniesiona z małej miejscowości do siedziby gminy, powierzchnia lokalu 120 m²; GBP w **Bodzechowie** przeniesiona do budynku Szkoły Podstawowej, zajmuje 3 pomieszczenia o łącznej powierzchni 130 m². Wymienione biblioteki oprócz większego metrażu, dogodniejszej lokalizacji wyposażone zostały w kompletnie nowy sprzęt biblioteczny. Korzystne zmiany lokali, ale ze starym sprzętem bibliotecznym odnotowano w bibliotekach: GBP w **Iwaniskach** (powierzchnia 74 m²) oraz GBP w **Rakowie** przeniesiona do budynku gimnazjum zwiększyła powierzchnię z 45 m² na 120 m².

Cztery biblioteki zmieniły lokale bez poprawy warunków pracy: GBP w **Stopnicy**, GBP w **Bejscach**, GBP w **Wilczycach** oraz filia biblioteczna w **Bobrzy** gm. Miedziana Góra.

Znaczne pogorszenie warunków lokalowych po przeprowadzce odnotowano w filiach bibliotecznych w **Warzynie** gm. Nagłowice i w **Grabkowie** gm. Pawłów.

5 bibliotek powiększyło swoje powierzchnie o sąsiadujące pomieszczenia: MBP w **Sandomierzu** (30-sto metrowe pomieszczenie zaadaptowała na Dział Audiowizualny); GBP w **Mniowie** – po remoncie otrzymała dodatkowo dwa pomieszczenia zwiększając swoją powierzchnię z 70 do 110 m²); GBP w **Michałowcie** (zaadaptowała do swoich potrzeb 70-cio metrowe pomieszczenie po świetlicy); GBP w **Samborcu** (zwiększyła powierzchnię o 20 m².; Filia Biblioteczna w **Lasocinie** gm. Ożarów (po kapitalnym remoncie budynku zajmuje pomieszczenia o **powierzchni 150 m²**).

53 biblioteki doposażyły swoje lokale w nowy sprzęt biblioteczny i komputerowy, z tego **9** całkowicie wymieniło sprzęt biblioteczny na nowy. Wiele placówek uwzględniło w swoich zakupach potrzeby najmłodszej grupy użytkowników kupując specjalne meble do kącików dziecięcych. Pracownicy biblioteki starają się uatrakcyjnić wygląd i funkcjonalność bibliotek wyposażając wnętrza w dodatkowe nowe meble biblioteczne, specjalne siedziska dla czytelników (pufy, worki sako, fotele). Wyremontowano budynek Urzędu Gminy w **Pacanowie**, w którym swą lokalizację będzie miała GBP. Lokal o powierzchni 130 m² wyposażono w nowy sprzęt biblioteczny. Przeprowadzka planowana jest na I półrocze 2012 roku.

Trwa budowa budynku dla filii bibliotecznej w **Szczece**, gm. Rytwiany. Biblioteka o powierzchni ok. 110 m² funkcjonować będzie jako biblioteko-świetlica.

GBP w **Klimontowie** otrzymała środki z *Infrastruktury Bibliotek* na modernizację budynku po szkole zawodowej i zaadaptowanie jej dla potrzeb biblioteki. Inwestycja jest w trakcie realizacji.

GBP **Piekoszów**: trwa modernizacja budynku i otoczenia Filii w **Rykoszynie** (biblioteka powiększy powierzchnię o 70 m²; modernizacja budynku dla nowej filii bibliotecznej w **Brynicy** (utworzenie filii w 2012 r.); wykonano projekt rozbudowy budynku GBP w Piekoszowie (realizacja od 2012 r.).

Dyskusyjne Kluby Książki w bibliotekach publicznych

Na terenie województwa działało **45 (+6) Dyskusyjnych Klubów Książki** finansowanych przez *Instytut Książki*. W ramach Programu WBP w Kielcach finansuje, m.in. spotkania autorskie (w 2011 r. - 12 tys. zł), dystrybucję książek do klubów, transport pisarzy na spotkania, noclegi autorów. Dotacja z Instytutu Książki wyniosła **49 400 zł**.

Łącznie w ramach programu kulturalnego DKK zorganizowano bibliotekach publicznych województwa świętokrzyskiego **30** spotkań autorskich, w których uczestniczyło ponad 1100 osób. Zorganizowano spotkania autorskie z 16 pisarzami, w tym m.in.: G. Bąkiewicz, M. Fox, J. Dehnelem M. Kalicińską, I. Sową, A. Libera, A. Stasiukiem.

WBP w Kielcach współuczestniczyła w organizacji **59** spotkań autorskich w **40** bibliotekach samorządowych oraz **2** warsztatów literackich.

WBP w Kielcach sfinansowała bibliotekom samorządowym **35** spotkań autorskich, w tym **24** w ramach DKK.

Moderatorzy DKK trzykrotnie wzięli udział w warsztatach poświęconych prowadzeniu klubów oraz sztuce dyskusji (3 warsztaty w WBP).

W 2011 roku zorganizowano **370** spotkań klubowych, uczestniczyło w nich łącznie ponad **2900** czytelników, omówiono 437 publikacji.

WBP w Kielcach dla potrzeb DKK zakupiła **139** tytułów książek tj. **1 390** wol. Obecnie w dyspozycji klubów znajduje się **414** tytułów książek.

Udział bibliotek w Programie Rozwoju Bibliotek

- w **I rundzie** **20** bibliotek gminnych (5 wiodących; 15 partnerskich) tj. ogółem **60** placówek bibliotecznych (łącznie z filiami);
- w **II rundzie** (2011 r.) – **12** bibliotek gminnych (3 wiodące, 9 partnerskich); tj. **36** placówek bibliotecznych.

Łącznie w I i II edycji *Programu Rozwoju Bibliotek* biorą udział biblioteki z **32 gmin** (tj. 33 % uprawnionych), ogółem **96 bibliotek** (łącznie z filiami).

W ramach II edycji Programu biblioteki otrzymały (w 2011 r):

- 40 komputerów z monitorami
- 31 urządzeń wielofunkcyjnych (z funkcją drukowania, skanowania, kopiowania i faksowania)
- 8 drukarek A3
- 3 laptopy

- 3 projektory multimedialne z ekranami
- 36 aparatów cyfrowych

Łącznie w I i II edycji PRB biblioteki otrzymały:

- 94 komputery z monitorami,
- 75 urządzeń wielofunkcyjnych
- 17 drukarek A3
- 8 laptopów
- 8 projektorów multimedialnych z ekranami
- 96 aparatów cyfrowych (wszystkie placówki uczestniczące w programie).

Obsługa specjalnych grup użytkowników bibliotek

(niepełnosprawnych, seniorów) - czytelnicza (książki z dużą czcionką, audiobooki, e-booki), wyposażenie w sprzęt i oprogramowanie specjalistyczne.

Biblioteki publiczne województwa świętokrzyskiego w większości nie są dostosowane do obsługi specjalnych grup czytelników. 60% miejskich i miejsko-gminnych oraz 80% gminnych bibliotek nie może obsługiwać osób na wózkach. Jeżeli nawet budynki w których mieszczą się biblioteki posiadają podjazdy lub „schodolazy”, to zbyt wąskie drzwi, za małe odległości między regałami uniemożliwiają poruszanie się wewnątrz bibliotek. Najlepsza sytuacja jest w Kielcach, gdzie zarówno WBP jak i filie MBP są przystosowane do obsługi osób niepełnosprawnych.

Biblioteki miejskie dysponują największą liczbą książek dostosowanych do specjalnych grup użytkowników. Tylko połowa bibliotek miejsko-gminnych i 30% bibliotek gminnych posiada w swoich zbiorach audiobooki oraz książki z dużą czcionką dla niedowidzących i seniorów. WBP w Kielcach posiada dwa multilektory skanująco-czytające, powiększalnik cyfrowy oraz zestaw komputerowy z dostępem do Internetu ze specjalnym oprogramowaniem umożliwiającym czytanie tekstu, skanowanie i drukowanie w alfabecie braille’a. W 2011 roku PiMBP w Skarżysku-Kamiennej wzbogaciła się o sprzęt i oprogramowanie do digitalizacji książek nagranych na kasety magnetofonowe, MBP w Sandomierzu o lampo lupy, MiGBP w Połaniecu o odtwarzacz *czytak*.

17 bibliotek (MBP Kielce, Ostrowiec, Sandomierz, Skarżysko, Busko, Chmielnik, Jędrzejów, Końskie, Pińczów, Połaniec, Staszów, Stąporków, Radków, Samborzec, Obrazów, Piekoszów, Tarłów) współpracuje z domami pomocy społecznej, Warsztatami Terapii Zajęciowej, świetlicami socjo-terapeutycznymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi

i przedszkolami integracyjnymi. Organizowane są spotkania z elementami biblioterapii i edukacyjno-plastycznymi (np. *Książka uskrzydla* - MiGBP Chmielnik), głośne czytanie książek (MBP Ostrowiec, MiGBP Staszów), wystawy i kiermasze prac (GBP Radków, GBP Samborzec) oraz dostarczanie książek (GBP Samborzec).

Bibliotekarze pamiętają też o chorych i niepełnosprawnych, którzy nie mogą sami dotrzeć do placówek. Z myślą o nich dostępna jest usługa *Książka na telefon*. Możliwość taką dają trzy biblioteki miejskie: MBP w Kielcach, PiMBP w Skarżysku - Kamiennej, MBP w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz 11 bibliotek gminnych w: Bodzechowie, Fałkowie, Iwaniskach, Kijach, Kluczewsku, Lipniku, Łopusznie, Obrazowie, Radoszycach, Szydłowie, Tarłowie, Złotej. Siedem bibliotek organizuje dostarczanie książek do domu we współpracy z rodziną, sąsiadami, pracownikami opieki społecznej.

Dwanaście bibliotek współpracuje z Uniwersytetami Trzeciego Wieku i Klubami Seniora: WBP Kielce, MBP Ostrowiec, MBP Sandomierz, PiMBP Skarżysko-Kamienna, MBP Starachowice, MiGBP Chęciny, MiGBP Jędrzejów, MiGBP Pińczów, MiGBP Włoszczowa, GBP Klimontów, GBP Mirzec, GBP Radków. Organizowane są spotkania (m.in. opłatkowe, Dzień Babci i Dziadka), wycieczki, wspólne czytanie z wnuczkami, szkolenia mające na celu pomoc w redagowaniu pism do urzędów (MiGBP Klimontów). W 12 bibliotekach, tj. w: WBP w Kielcach, Skarżysku - Kamiennej, Starachowicach, Chęcinach, Pińczowie, Połańcu, Staszowie, Stąporkowie, Wąchocku, Włoszczowie, Krasocinie, Pawłowie, Radkowie, Rytwianach zorganizowano kursy dla seniorów mające na celu naukę obsługi komputera czy korzystania z Internetu po hasłem *Pomyszkuj w bibliotece* w ramach europejskiej kampanii *Tydzień z Internetem 2011*.

W bibliotece w Chęcinach działa *Kawiarenka aktywnego seniora*, w Kunowie *Klub Kobiet Kreatywnych*, w Klimontowie stowarzyszenie *Pogoda ducha*. Emeryci, w tym często członkowie Uniwersytetu Trzeciego Wieku, są aktywnymi uczestnikami spotkań *Dyskusyjnych Klubów Książki* działających przy bibliotekach: WBP w Kielcach, MBP w: Kielcach, Sandomierzu, Skarżysku - Kamiennej, Starachowicach, MiGBP w: Chęcinach, Małogoszczu, Ożarowie filia w Glinianach, Staszowie, GBP w: Kluczewsku filia w Dobromierzu, Seceminie, Zagnańsku.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach obsługuje czytelników z dysfunkcją wzroku (niewidomi i niedowidzący) w różnym wieku. Wypożyczalnia posiada ok. 2 500 tytułów książek wydanych na kasetach magnetofonowych oraz ponad 1 000 tytułów audiobooków. Jednorazowo czytelnik może wypożyczyć 3 tytuły książki mówionej na okres 8 tygodni.

Osoby niewidome i niedowidzące mają do dyspozycji w Czytelni Ogólnej urządzenia: dwa multilektory SARA, powiększalnik cyfrowy, kompleksowe stanowisko komputerowe z oprogramowaniem, klawiaturą i drukarką brajlowską (pozyskane przez WBP w 2010 r. w ramach projektu „Biblioteka równych szans” wspieranego przez Ministerstwo Kultury). Osoby starsze, głównie nieaktywne zawodowo, chętnie korzystają z usług WBP w Kielcach, w tym także ze spotkań autorskich, projekcji filmów, promocji książek oraz innych imprez czytelniczych. W minionym roku WBP zorganizowała dla tej grupy użytkowników kurs komputerowy pod nazwą „**Akademia e-Seniora**”, którego celem było przygotowanie grupy osób 50+ do obsługi komputera oraz korzystania z Internetu. Podczas 15 spotkań, uczestnicy kursu nabyli umiejętności z zakresu m. in. podstaw obsługi komputera, pracy z edytorem tekstu, możliwości korzystania z wyszukiwarek przeglądarek oraz komunikatorów internetowych. W ramach europejskiej kampanii *Tydzień z Internetem 2011* Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach zorganizowała warsztaty edukacyjne dla 16 seniorów pod hasłem „**Pomyszkuj w bibliotece**” (z wykorzystaniem komputerów i Internetu). Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach współpracuje z Mazowieckim Stowarzyszeniem Pracy Dla Osób Niepełnosprawnych „DE FACTO”. Czytelnia Ogólna WBP otrzymuje bezpłatne czasopisma dla osób niewidomych w formie elektronicznej.

Sieć i kadra bibliotek publicznych w latach 2010 – 2011

TABELA Nr 1

L.p.	Biblioteka	Liczba bibliotek		Filie		Liczba bibliotekarzy	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
Ogółem województwo		290	286	188	184	526	526
	WBP Kielce	1	1		0	54	57
	MBP Kielce	14	14	13	13	50	49
Razem Kielce		15	15	13	13	104	106
1.	MBP Ostrowiec	7	7	6	6	18	18
2.	MBP Sandomierz	3	3	2	2	12	13
3.	PiMBP Skarżysko	5	5	4	4	13	13
4.	MBP Starachowice	7	7	6	6	18	18
Razem miasta		22	22	18	18	61	62
1.	M-GBP Bodzentyn	4	4	3	3	5	5
2.	M-GBP Busko -Zdrój	5	5	4	4	13	13
3.	M-GBP Chęciny	2	2	1	1	3	3
4.	BPMiG Chmielnik	5	5	4	4	6	6
5.	BPMiG Ćmielów	2	2	1	1	3	3
6.	M-GBP Daleszyce	3	3	2	2	4	4
7.	BPMiG Działoszyce	1	1	0	0	1	1
8.	MGBP Jędrzejów	3	3	2	2	8	7
9.	MiGBP Kazimierza	2	2	1	1	7	7
10.	BPMiG Końskie	10	10	9	9	16	17
11.	MGBP Koprzywnica	2	2	1	1	2	2
12.	MGBP Kunów	6	6	5	5	8	8
13.	MGBP Małogoszcz	4	4	3	3	5	5
14.	PiMGBP Opatów	1	1	0	0	6	6
15.	MGBP Osiek	2	2	1	1	4	4
16.	BPMiG Ożarów	4	4	3	3	9	9
17.	MiGBP Pińczów	8	8	7	7	14	13
18.	MGBP Połaniec	2	2	1	1	7	6
19.	BP Sędziszów	4	4	3	3	4	4
20.	BPMiG Skalbmierz	3	3	2	2	5	5
21.	BPMiG Staszów	6	6	5	5	15	13
22.	BPmIG Stąporków	3	3	2	2	5	5
23.	M-GBP Suchedniów	3	3	2	2	5	5
24.	M-GBP Wąchock	4	4	3	3	5	6
25.	BP(PiG) Włoszczowa	6	6	5	5	12	13
27.	BPMiG Zawichost	1	1	0	0	2	2
Razem miasta i gminy		96	96	70	70	172	172

Sieć i kadra bibliotek publicznych w latach 2010 – 2011

TABELA Nr 1

L.p.	Biblioteka	Liczba bibliotek		Filie		Liczba bibliotekarzy	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
1.	GBP Baćkowice	3	3	2	2	3	3
2.	GBP Bałtów	1	1	0	0	2	2
3.	GBP Bejsce	1	1	0	0	1	1
4.	GBP Bieliny	1	1	0	0	2	2
5.	GBP Bliżyn	2	2	0	0	2	2
6.	GBP Bodzechów	2	2	1	1	2	2
7.	GBP Bogoria	2	2	1	1	2	2
8.	GBP Brody Iłż.	4	3	3	2	4	3
9.	GBP Czarnocin	1	1	0	0	1	1
10.	GBP Dwikozy	5	5	4	4	6	6
11.	GBP Fałków	2	2	1	1	2	2
12.	GBP Gnojno	4	3	3	2	3	3
13.	GBP Gowarczów	2	2	1	1	3	3
14.	GBP Górno	4	4	3	3	4	4
15.	GBP Imielno	3	3	2	2	3	3
16.	GBP Iwaniska	2	2	1	1	3	3
17.	GBP Kije	4	4	3	3	4	4
18.	GBP Klimontów	4	4	3	3	4	4
19.	GBP Kluczewsko	2	2	1	1	4	4
20.	GBP Krasocin	5	5	4	4	6	6
21.	GBP Lipnik	3	2	2	1	4	4
22.	GBP Łagów	2	2	1	1	2	2
23.	GBP Łączna	1	1	0	0	1	1
24.	GBP Łoniów	1	1	0	0	2	2
25.	GBP Łopuszno	1	1	0	0	3	3
26.	GBP Łubnice	1	1	0	0	1	1
27.	GBP Masłów	3	3	2	2	2	2
28.	GBP Michałów	2	2	1	1	3	3
29.	GBP Miedziana G.	2	2	1	1	2	2
30.	GBP Mirzec	4	4	3	3	5	5
31.	GBP Mniów	3	3	2	2	3	3
32.	GBP Morawica	4	4	3	3	5	5
33.	GBP Moskorzew	-	0	-	0	-	
34.	GBP Nagłowice	3	3	2	2	4	3
35.	GBP Nowa Słupia	3	3	2	2	3	3
36.	GBP Nowy Korczyn	1	1	0	0	1	1
37.	GBP Obrazów	3	3	2	2	4	4
38.	GBP Oksa	2	2	1	1	2	2

Sieć i kadra bibliotek publicznych latach 2010 – 2011

TABELA Nr 1

L.p.	Biblioteka	Liczba bibliotek		Filie		Liczba bibliotekarzy	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
39.	GBP Oleśnica	1	1	0	0	1	1
40.	GBP Opatowiec	1	1	0	0	1	1
41.	GBP Pacanów	1	1	0	0	1	1
42.	GBP Pawłów	5	5	4	4	8	8
43.	GBP Piekoszów	3	3	2	2	6	6
44.	GBP Pierzchnica	1	1	0	0	3	3
45.	GBP Radków	1	1	0	0	1	1
46.	GBP Radoszyce	2	2	1	1	3	3
47.	GBP Raków	2	2	1	1	2	2
48.	GBP Ruda Mał.	2	2	1	1	3	3
49.	GBP Rytwiany	3	3	2	2	3	4
50.	GBP Sadowie	3	2	2	1	2	2
51.	GBP Samborzec	1	1	0	0	2	2
52.	GBP Secemin	1	1	0	0	1	1
53.	GBP Sitkówka	1	1	0	0	2	2
54.	GBP Skarżysko Koś	1	1	0	0	1	1
55.	GBP Słupia J.	1	1	0	0	1	1
56.	GBP Słupia Kon.	3	3	2	2	3	3
57.	GBP Smyków	1	1	0	0	1	1
58.	GBP Sobków	4	4	3	3	5	5
59.	GBP Solec Zdrój	1	1	0	0	1	1
60.	GBP Stopnica	1	1	0	0	2	2
61.	GBP Strawczyn	1	1	0	0	1	1
62.	GBP Szydłów	1	1	0	0	1	1
63.	GBP Tarłów	1	1	0	0	2	3
64.	GBP Tuczępy	3	3	2	2	3	3
65.	GBP Waśniów	3	3	2	2	3	2
66.	GBP Wilczyce	1	1	0	0	2	2
67.	GBP Wiślica	-	-	-	-	-	-
68.	GBP Wodzisław	4	4	3	3	5	5
69.	GBP Wojciechowice	3	3	2	2	3	3
70.	GBP Zagnańsk	4	4	3	3	3	3
71.	GBP Złota	3	3	2	2	3	3
Razem gminy		157	153	87	87	187	186

Księgozbiory bibliotek publicznych w latach 2010 – 2011

TABELA NR 2

L.p.	Biblioteka - gmina	Księgozbiór		Zakup		Zakup na 100 mieszk.	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
Ogółem województwo		4 439 574	4498677	87 791	93 239	6,9	7,4
	WBP Kielce	296 833	365 453	14 065	12 583		6,2
	MBP Kielce	308 733	315 432	6 486	12 057		5,9
Razem Kielce		605 566	680 885	20 551	24 640	10,1	12,1
1.	MBP Ostrowiec	203 518	207 852	6 384	5 691	8,9	7,9
2.	MBP Sandomierz	108 299	112 411	1 835	2 378	7,5	9,8
3	PiMBP Skarżysko	102 475	108 672	1 917	2 250	4,0	4,7
4.	MBP Starachowice	113 778	114 001	1 501	1 437	2,9	2,8
Razem miasta		528 070	542 936	11 637	11 756	5,9	6,0
1.	M-GBP Bodzentyn	45 466	45 345	391	331	3,4	2,8
2.	M-GBP Busko- Zdrój	95 388	97 396	2 815	2 449	8,7	7,6
3.	M-GBP Chęciny	34 511	34 913	457	400	3,1	2,7
4.	BPMiG Chmielnik	60 016	49 152	517	421	4,5	3,7
5.	BPMiG Ćmielów	32 949	32 959	331	367	4,3	4,8
6.	M-GBP Daleszyce	47 088	48 013	971	1 256	6,3	8,2
7.	BPMiG Działoszyce	16 911	16 041	260	260	4,8	4,8
8.	MGBP Jędrzejów	91 314	91 026	2 074	1 926	7,1	6,6
9.	MiGBP Kazimierza	53 409	52 669	744	806	4,5	4,9
10.	BPMiG Końskie	147 829	146 119	1 890	2 165	5,2	6,0
11.	MGBP Koprzywnica	21 114	21 449	406	335	5,8	4,8
12.	MGBP Kunów	46 082	46 142	585	755	5,9	7,6
13.	MGBP Małogoszcz	32 618	33 180	751	775	6,4	6,6
14.	PiMGBP Opatów	54 579	55 427	1 244	706	10,1	5,7
15.	MGBP Osiek	21 525	21 675	146	143	1,8	1,8
16.	BPMiG Ożarów	78 669	79 173	1 318	1 138	11,8	10,2
17.	MiGBP Pińczów	123 758	125 409	1 042	998	4,8	4,6
18.	MGBP Połaniec	50 235	51 404	1 722	1 634	14,5	13,8
19.	BP Sędziszów	62 465	62 313	814	1 129	6,3	8,8
20.	BPMiG Skalbmierz	36 746	35 838	269	388	4,0	5,7
21.	BPMiG Staszów	137 210	137 839	1 589	1 533	6,1	5,9
22.	BPmIG Stąporków	41 681	42 184	841	967	4,7	5,4
23.	M-GBP Suchedniów	66 526	64 013	692	291	6,6	2,8
24.	M-GBP Wąchock	33 571	33 312	481	500	6,9	7,2
25.	BP(PiG) Włoszczowa	78 612	75 670	1 340	1 212	6,6	6,0
26.	BPMiG Zawichost	20 867	21 490	740	612	16,0	13,2
Razem miasta i gminy		1 531 139	1 520 151	24 430	23 497	6,4	6,2

Księgozbiory bibliotek publicznych w latach 2010 – 2011

TABELA NR 2

L.p.	Biblioteka – gmina	Księgozbiór		Zakup		Zakup na 100 mieszk.	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
1.	GBP Baćkowice	38 546	38 983	439	478	8,6	9,4
2.	GBP Bałtów	25 740	25 970	167	230	4,3	5,9
3.	GBP Bejsce	7 621	7 723	298	402	7,1	9,6
4.	GBP Bieliny	16 556	16 682	343	449	3,4	4,5
5.	GBP Bliżyn	33 542	33 554	193	294	2,3	3,5
6.	GBP Bodzechów	46 876	46 955	1 393	1 007	10,3	7,4
7.	GBP Bogoria	17 549	16 731	234	148	2,9	1,9
8.	GBP Brody Iłż.	49 356	40 108	415	522	3,8	4,8
9.	GBP Czarnocin	5 593	2 963	72	91	1,8	2,3
10.	GBP Dwikozy	30 824	31 833	1 307	1 094	14,5	12,2
11.	GBP Fałków	17 915	18 195	397	280	8,6	6,1
12.	GBP Gnojno	43 287	43 421	376	134	8,1	2,9
13.	GBP Gowarczów	20 949	21 378	343	429	7,2	9,1
14.	GBP Górnio	45 186	45 315	228	483	1,7	3,6
15.	GBP Imielno	34 186	34 309	159	123	3,5	2,7
16.	GBP Iwaniska	27 768	26 994	371	197	5,3	2,8
17.	GBP Kije	24 291	24 378	506	370	11,1	8,2
18.	GBP Klimontów	34 907	34 490	172	625	2,0	7,4
19.	GBP Kluczewsko	22 983	23 333	282	259	5,4	5,0
20.	GBP Krasocin	43 504	46 080	2 243	2 113	21,0	19,8
21.	GBP Lipnik	29 726	25 614	454	420	8,1	7,5
22.	GBP Łagów	25 791	25 976	132	185	2,0	2,7
23.	GBP Łączna	14 322	14 546	92	224	1,7	4,3
24.	GBP Łoniów	13 358	13 188	417	354	5,6	4,7
25.	GBP Łopuszno	18 019	18 341	552	535	6,1	6,0
26.	GBP Łubnice	10 491	10 300	244	380	5,6	8,7
27.	GBP Masłów	27 848	28 721	725	873	7,3	8,7
28.	GBP Michałów	14 529	12 998	210	348	4,4	7,3
29.	GBP Miedziana G.	21 451	21 525	515	538	4,9	5,1
30.	GBP Mirzec	30 615	31 167	499	746	5,9	8,9
31.	GBP Mniów	41 770	43 083	1 239	1 401	13,3	15,0
32.	GBP Morawica	50 560	51 446	877	1 014	6,1	7,1
33.	GBP Moskorzew	-	-	-	-	-	-
34.	GBP Nagłowice	30 058	30 086	441	496	8,4	9,5
35.	GBP Nowa Słupia	33 184	32 978	170	230	1,8	2,4
36.	GBP Nowy Korczyn	12 014	11 953	212	147	3,4	2,4
37.	GBP Obrazów	34 290	34 525	153	223	2,3	3,4
38.	GBP Oksa	25 342	26 359	542	541	11,1	11,1

Księgozbiory bibliotek publicznych w latach 2010 – 2011

TABELA NR 2

L.p.	Biblioteka – gmina	Księgozbiór		Zakup		Zakup na 100 mieszk.	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
39.	GBP Oleśnica	10 384	10583	199	196	5,1	5,0
40.	GBP Opatowiec	9 900	7701	144	144	4,2	4,2
41.	GBP Pacanów	14 834	15266	537	376	6,9	4,9
42.	GBP Pawłów	45 476	45635	247	172	1,6	1,1
43.	GBP Piekoszów	31 881	32609	792	1 235	5,0	7,8
44.	GBP Pierzchnica	23 280	21937	1 003	1 265	20,8	26,2
45.	GBP Radków	12 218	12295	203	194	7,9	7,5
46.	GBP Radoszyce	27 888	28352	463	464	5,2	5,2
47.	GBP Raków	29 052	19021	530	618	9,4	11,0
48.	GBP Ruda Mal.	21 017	21574	533	556	16,6	17,4
49.	GBP Rytwiany	37 005	36117	676	935	10,8	15,0
50.	GBP Sadowie	29 007	26637	262	266	6,3	6,4
51.	GBP Samborzec	22 208	23168	699	960	7,9	10,9
52.	GBP Secemin	10 596	10845	212	239	4,3	4,8
53.	GBP Sitkówka	24 379	22623	377	602	5,3	8,4
54.	GBP Skarżysko Koś	8 807	9299	258	315	4,2	5,1
55.	GBP Słupia J.	11 112	13812	244	215	5,5	4,8
56.	GBP Słupia Kon.	19 039	18832	349	354	10,0	10,2
57.	GBP Smyków	12 701	13092	246	333	6,6	9,0
58.	GBP Sobków	31 716	31348	613	343	7,3	4,1
59.	GBP Solec Zdrój	22 172	19854	334	315	6,7	6,4
60.	GBP Stopnica	13 092	13489	392	397	5,1	5,2
61.	GBP Strawczyn	18 126	18593	428	467	4,2	4,6
62.	GBP Szydłów	17 403	17769	194	357	4,0	7,4
63.	GBP Tarłów	15 521	15575	240	282	4,3	5,0
64.	GBP Tuczępy	23 272	23426	395	438	10,3	11,4
65.	GBP Waśniów	32 265	32750	600	485	8,5	6,9
66.	GBP Wilczyce	16 334	16887	465	553	12,1	14,4
67.	GBP Wiślica	-	-	-	-	-	-
68.	GBP Wodzisław	51 922	51830	415	613	5,6	8,3
69.	GBP Wojciechowice	49 934	50335	678	401	15,7	9,3
70.	GBP Zagnańsk	44 446	43683	791	571	6,2	4,4
71.	GBP Złota	17 265	17567	242	302	5,1	6,4
Razem gminy		1 774 799	1754 705	31 173	33 346	6,4	6,8

Czytelnicy bibliotek publicznych w latach 2010 – 2011

TABELA Nr 3

L.p.	Biblioteka	Czytelnicy		% czytelników do lat 15		Czytelnicy na 100 mieszk.	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
Ogółem województwo		176 461	178 645	25,8	25,1	13,9	14,1
	WBP Kielce	24 487	26 397	5,2	5,1	12,0	13,0
	MBP Kielce	22 443	23 171	14,4	13,7	11,0	11,4
Razem Kielce		46 930	49 568	9,6	9,1	23,0	24,3
1.	MBP Ostrowiec	7 972	8 087	14,4	12,9	11,1	11,2
2.	MBP Sandomierz	5 221	4 830	17,0	14,3	21,4	19,8
3.	PiMBP Skarżysko	5 077	4 733	23,2	24,0	10,7	10,0
4.	MBP Starachowice	7 577	7 531	22,4	23,0	14,7	14,6
Razem miasta		25 847	25 181	19,0	18,3	13,2	12,9
1.	M-GBP Bodzentyn	1 154	1 148	38,3	37,5	9,9	9,8
2.	M-GBP Busko -Zdrój	3 372	3 443	37,0	33,6	10,4	10,7
3.	M-GBP Chęciny	1 263	1 249	22,6	21,6	8,5	8,4
4.	BPMiG Chmielnik	1 525	1 418	36,5	34,3	13,3	12,3
5.	BPMiG Ćmielów	879	1 009	30,7	31,6	11,4	13,2
6.	M-GBP Daleszyce	1 469	1 480	40,6	36,8	9,6	9,6
7.	BPMiG Działoszyce	258	253	26,0	23,7	4,8	4,7
8.	MGBP Jędrzejów	3 480	3 311	29,0	29,6	12,0	11,4
9.	MiGBP Kazimierza	1 679	1 590	19,7	19,2	10,2	9,7
10.	BPMiG Końskie	6 043	6 035	28,3	29,9	16,7	16,7
11.	MGBP Koprzywnica	629	643	33,2	33,9	9,0	9,2
12.	MGBP Kunów	1 875	1 890	43,7	44,0	18,9	19,1
13.	MGBP Małogoszcz	1 812	1 815	34,7	23,5	15,5	15,5
14.	PiMGBP Opatów	1 672	1 626	32,1	29,8	13,6	13,2
15.	MGBP Osiek	419	425	30,8	37,9	5,3	5,4
16.	BPMiG Ożarów	2 215	2 126	33,0	35,3	19,9	19,1
17.	MiGBP Pińczów	4 170	4 177	38,9	40,0	19,3	19,4
18.	MGBP Połaniec	1 957	2 166	32,1	32,3	16,5	18,3
19.	BP Sędziszów	1 157	1 149	25,3	22,3	9,0	9,0
20.	BPMiG Skalbierz	798	792	27,9	22,1	11,8	11,7
21.	BPMiG Staszów	4 464	4 427	37,4	36,9	17,1	17,0
22.	BPMiG Stąporków	1 579	1 642	37,5	37,2	8,8	9,2
23.	M-GBP Suchedniów	1 838	1 792	22,1	28,8	17,5	17,0
24.	M-GBP Wąchock	1 441	1 376	31,0	28,8	20,7	19,8
25.	BP(PiG) Włoszczowa	3 472	3 393	32,5	28,1	17,2	16,8
26.	BPMiG Zawichost	685	691	25,7	28,7	14,8	14,9
Razem miasta i gminy		51 305	51 066	32,7	32,0	13,5	13,5

Czytelnicy bibliotek publicznych w latach 2010 – 2011

TABELA Nr 3

L.p.	Biblioteka	Czytelnicy		% czytelników do lat 15		Czytelnicy na 100 mieszk.	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
1.	GBP Baćkowice	643	620	44,0	41,6	12,7	12,2
2.	GBP Bałtów	474	457	47,3	44,9	12,2	11,8
3.	GBP Bejsce	237	241	25,7	29,9	5,6	5,7
4.	GBP Bieliny	997	1 002	36,5	33,5	10,0	10,0
5.	GBP Bliżyn	927	985	10,8	10,9	10,9	11,6
6.	GBP Bodzechów	1 177	1 197	33,7	34,8	8,7	8,8
7.	GBP Bogoria	321	329	39,9	44,1	4,0	4,1
8.	GBP Brody Iłżeckie	1 276	1 159	40,6	27,2	11,7	10,6
9.	GBP Czarnocin	86	85	40,7	36,5	2,1	2,1
10.	GBP Dwikozy	792	813	43,6	41,0	8,8	9,1
11.	GBP Fałków	539	575	38,8	38,4	11,7	12,5
12.	GBP Gnojno	730	747	34,8	32,5	15,8	16,2
13.	GBP Gowarczów	649	638	20,2	20,5	13,7	13,5
14.	GBP Górnio	1 959	2029	34,5	31,5	14,6	15,1
15.	GBP Imielno	507	485	54,0	52,4	11,2	10,7
16.	GBP Iwaniska	463	513	50,1	51,9	6,7	7,4
17.	GBP Kije	569	523	43,2	44,7	12,5	11,5
18.	GBP Klimontów	551	588	26,1	30,6	6,5	7,0
19.	GBP Kluczewsko	1 136	1 163	52,7	45,1	21,8	22,3
20.	GBP Krasocin	1 706	1 694	41,3	46,2	16,0	15,9
21.	GBP Lipnik	881	799	33,4	33,5	15,8	14,3
22.	GBP Łagów	733	730	31,7	32,9	10,8	10,8
23.	GBP Łączna	304	295	23,4	19,3	5,8	5,6
24.	GBP Łoniów	385	387	31,9	31,0	5,1	5,2
25.	GBP Łopuszno	1 042	1 040	33,2	31,4	11,6	11,6
26.	GBP Łubnice	153	190	38,6	40,0	3,5	4,3
27.	GBP Masłów	427	509	39,8	40,3	4,3	5,1
28.	GBP Michałów	411	422	45,7	45,3	8,6	8,9
29.	GBP Miedziana G.	759	681	42,0	37,6	7,2	6,5
30.	GBP Mirzec	800	829	38,9	40,4	9,5	9,9
31.	GBP Mniów	1 190	1 241	45,4	45,1	12,8	13,3
32.	GBP Morawica	2 349	2 405	52,7	53,5	16,4	16,8
33.	GBP Moskorzew	-	-	-	-	-	-
34.	GBP Nagłowice	682	674	42,2	40,5	13,1	12,9
35.	GBP Nowa Słupia	1 097	1 011	14,9	21,4	11,4	10,5
36.	GBP Nowy Korczyn	417	423	20,9	21,0	6,7	6,8
37.	GBP Obrazów	830	821	40,8	41,3	12,5	12,4
38.	GBP Oksa	344	359	72,7	71,3	7,0	7,4

Czytelnicy bibliotek publicznych w latach 2010 – 2011

TABELA Nr 3

Lp.	Biblioteka	Czytelnicy		% czytelników do lat 15		Czytelnicy na 100 mieszk.	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
39.	GBP Oleśnica	200	180	42,5	43,3	5,1	4,6
40.	GBP Opatowiec	86	140	16,3	17,9	2,5	4,0
41.	GBP Pacanów	639	640	30,4	29,5	8,3	8,3
42.	GBP Pawłów	1 735	1 694	26,4	29,6	11,5	11,2
43.	GBP Piekoszów	1 725	1 747	26,8	25,5	10,9	11,0
44.	GBP Pierzchnica	1 118	1 153	52,8	50,4	23,2	23,9
45.	GBP Radków	500	511	43,0	43,1	19,4	19,8
46.	GBP Radoszyce	1 087	1 140	36,5	42,5	12,1	12,7
47.	GBP Raków	661	760	37,8	40,4	11,7	13,5
48.	GBP Ruda Mał.	531	510	36,9	33,9	16,6	16,0
49.	GBP Rytwiany	929	964	32,2	33,9	14,9	15,4
50.	GBP Sadowie	396	421	33,6	32,8	9,5	10,1
51.	GBP Samborzec	937	883	32,3	41,2	10,6	10,1
52.	GBP Secemin	562	525	31,3	30,7	11,3	10,6
53.	GBP Sitkówka	952	926	16,6	16,5	13,3	12,9
54.	GBP Skarżysko Koś	684	705	34,2	40,0	11,1	11,5
55.	GBP Słupia J.	292	291	13,7	11,7	6,5	6,5
56.	GBP Słupia Kon.	410	407	42,4	37,1	11,8	11,7
57.	GBP Smyków	211	409	31,8	25,2	5,7	11,0
58.	GBP Sobków	1 120	1 141	40,5	35,3	13,3	13,6
59.	GBP Solec Zdrój	675	727	19,6	41,4	13,6	14,7
60.	GBP Stopnica	997	994	22,5	22,5	12,9	12,9
61.	GBP Strawczyn	639	709	27,9	29,6	6,3	7,0
62.	GBP Szydłów	403	410	63,0	56,3	8,4	8,5
63.	GBP Tarłów	522	524	31,8	28,6	9,3	9,4
64.	GBP Tuczępy	709	716	60,1	52,5	18,4	18,6
65.	GBP Waśniów	1 098	1 040	62,8	62,7	15,6	14,8
66.	GBP Wilczyce	440	423	40,7	42,6	11,5	11,0
67.	GBP Wiślica	-	-	-	-	-	-
68.	GBP Wodzisław	990	930	22,7	19,6	13,3	12,6
69.	GBP Wojciechowice	640	613	63,8	62,2	14,8	14,2
70.	GBP Zagnańsk	1 492	1 478	30,0	31,1	11,6	11,5
71.	GBP Złota	456	460	28,1	26,1	9,6	9,7
Razem gminy		52 379	52 830	36,8	36,7	10,7	10,8

Wypożyczenia w bibliotekach publicznych w latach 2010 – 2011

TABELA NR 4

L.p.	Biblioteka	Wypożyczenia		% wypożyczeń do lat 15		Wypożyczenia na 100 mieszk.	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
Ogółem województwo		3 491 393	3 597 008	25,1	24,5	275,5	284,1
	WBP Kielce	497 862	542 129	5,3	5,4	243,9	266,0
	MBP Kielce	542 005	569 290	10,7	11,2	265,6	279,3
Razem Kielce		1 039 867	1 111 419	8,1	8,4	509,5	545,3
1.	MBP Ostrowiec	153 717	158 449	13,6	12,7	213,3	220,2
2.	MBP Sandomierz	82 952	88 383	20,3	24,8	339,4	362,6
3.	PiMBP Skarżysko	103 630	98 609	14,8	18,0	217,7	207,5
4.	MBP Starachowice	120 560	125 219	16,3	16,6	233,2	242,6
Razem miasta		460 859	470 660	15,8	17,1	235,3	240,8
1.	M-GBP Bodzentyn	22 450	22 274	34,0	32,9	192,5	191,1
2.	M-GBP Busko -Zdrój	59 028	59 721	26,9	27,4	182,8	185,0
3.	M-GBP Chęciny	22 949	24 376	36,0	33,6	154,5	164,1
4.	BPMiG Chmielnik	30 687	21 714	44,3	36,0	267,0	189,1
5.	BPMiG Ćmielów	20 072	20 855	37,9	31,6	260,5	271,9
6.	M-GBP Daleszyce	28 945	29 286	41,0	38,2	189,2	190,9
7.	BPMiG Działoszyce	7 954	7 817	44,1	44,5	147,8	145,8
8.	MGBP Jędrzejów	60 269	60 207	27,1	26,5	207,7	208,0
9.	MiGBP Kazimierza	29 624	28 432	25,1	22,5	180,3	173,4
10.	BPMiG Końskie	108 433	110 516	26,5	30,2	300,3	306,2
11.	MGBP Koprzywnica	11 929	12 139	38,9	38,7	170,0	172,9
12.	MGBP Kunów	39 329	37 634	43,0	46,4	396,5	379,6
13.	MGBP Małogoszcz	41 888	42 750	40,1	45,6	357,3	364,5
14.	PiMGBP Opatów	27 554	27 713	27,1	27,8	223,4	225,2
15.	MGBP Osiek	8 488	8 589	38,8	37,5	107,4	108,7
16.	BPMiG Ożarów	56 349	49 547	52,5	49,7	506,2	445,3
17.	MiGBP Pińczów	62 543	65 512	33,3	33,5	289,8	303,9
18.	MGBP Połaniec	29 296	40 710	32,2	31,3	247,0	343,6
19.	BP Sędziszów	23 433	23 420	29,8	29,2	182,8	183,1
20.	BPMiG Skalbmierz	16 339	16 176	24,8	24,4	241,1	238,9
21.	BPMiG Staszów	109 999	110 177	36,2	35,0	421,2	422,5
22.	BPmIG Stąporków	25 422	24 842	26,4	29,6	142,0	138,9
23.	M-GBP Suchedniów	27 186	27 384	19,2	22,7	258,3	260,5
24.	M-GBP Wąchock	31 664	30 765	37,1	38,9	455,5	443,2
25.	BP(PiG) Włoszczowa	50 003	53 980	29,1	26,6	247,7	267,7
26.	BPMiG Zawichost	12 401	13 694	35,9	36,2	267,3	295,5
Razem miasta i gminy		964 234	970 230	33,5	33,3	254,0	255,8

Wypożyczenia w bibliotekach publicznych w latach 2010 – 2011

TABELA Nr 4

Lp.	Biblioteka	Wypożyczenia		% wypożyczeń do lat 15		Wypożyczenia na 100 mieszk.	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
1.	GBP Baćkowice	20 396	19 220	43,2	46,2	401,7	379,5
2.	GBP Bałtów	10 251	10 448	47,7	47,3	263,7	269,2
3.	GBP Bejsce	1 247	1 253	48,9	47,0	29,6	29,9
4.	GBP Bieliny	21 007	21 086	45,0	43,0	210,2	211,0
5.	GBP Bliżyn	11 083	13 363	12,2	13,1	130,8	158,0
6.	GBP Bodzechów	29 292	30 058	25,4	27,7	215,5	221,3
7.	GBP Bogoria	14 196	14 312	50,8	39,6	178,1	179,3
8.	GBP Brody	16 504	22 158	34,4	31,0	150,8	202,3
9.	GBP Czarnocin	1 781	1 801	12,4	16,1	44,3	44,9
10.	GBP Dwikozy	11 681	15 007	44,9	44,7	129,9	167,2
11.	GBP Fałków	8 819	8 227	42,2	39,0	190,6	178,6
12.	GBP Gnojno	11 565	11 925	40,0	40,2	250,7	259,2
13.	GBP Gowarczów	17 295	16 670	39,0	38,6	365,1	353,0
14.	GBP Górno	41 160	43 657	40,2	41,2	307,1	325,3
15.	GBP Imielno	15 528	16 430	57,1	58,6	343,0	363,2
16.	GBP Iwaniska	9 279	8 770	55,8	54,8	133,4	126,5
17.	GBP Kije	6 464	7 089	50,5	43,9	142,2	156,4
18.	GBP Klimontów	17 029	17 546	47,5	42,9	200,7	207,6
19.	GBP Kluczewsko	16 181	15 232	70,8	70,1	310,9	292,7
20.	GBP Krasocin	29 063	34 638	41,4	38,9	272,3	324,1
21.	GBP Lipnik	17 588	15 737	43,8	40,0	315,3	281,9
22.	GBP Łagów	6 865	7 040	33,3	31,0	101,4	104,0
24.	GBP Łączna	5 881	4 898	24,7	33,7	111,7	93,2
24.	GBP Łoniów	10 609	10 611	48,8	48,4	141,8	142,0
25.	GBP Łopuszno	18 421	16 583	30,2	30,6	204,9	184,5
26.	GBP Łubnice	5 221	6 166	52,1	52,5	118,9	140,7
27.	GBP Masłów	13 450	10 500	60,2	40,0	135,2	105,0
28.	GBP Michałów	6 972	7 951	31,5	31,3	146,1	166,9
29.	GBP Miedziana G.	16 190	14 721	43,4	39,3	154,6	140,1
30.	GBP Mirzec	11 085	11 431	44,3	42,8	131,9	135,9
31.	GBP Mniów	20 739	20 937	46,7	49,3	222,3	224,5
32.	GBP Morawica	42 698	42 369	60,1	60,4	298,1	295,3
33.	GBP Moskorzew	-	-	-	0,0	-	-
34.	GBP Nagłowice	17 706	16 792	27,9	28,1	338,8	320,6
35.	GBP Nowa Słupia	31 104	37 188	29,1	22,5	322,1	385,8
36.	GBP Nowy Korczyn	6 860	6 571	26,0	25,3	110,2	105,7
37.	GBP Obrazów	16 095	16 076	47,3	47,5	242,5	243,0
38.	GBP Oksa	6 068	6 402	20,9	17,9	124,3	131,7

Wypożyczenia w bibliotekach publicznych w latach 2010- 2011

TABELA Nr 4

L.p.	Biblioteka	Wypożyczenia		% wypożyczeń do lat 15		Wypożyczenia na 100 mieszk.	
		2010	2011	2010	2011	2010	2011
39.	GBP Oleśnica	3 321	3 110	39,2	58,0	85,4	79,9
40.	GBP Opatowiec	1 778	608	9,0	22,2	51,3	17,6
41.	GBP Pacanów	10 066	9 993	33,7	30,1	130,2	129,7
42.	GBP Pawłów	42 562	45 460	21,0	18,5	282,3	301,7
43.	GBP Piekoszów	25 979	32 248	27,6	21,3	164,5	203,6
44.	GBP Pierzchnica	31 377	31 189	47,8	40,9	650,0	646,7
45.	GBP Radków	4 645	7 767	45,0	29,3	179,8	301,2
46.	GBP Radoszyce	20 232	23 605	39,2	40,5	225,2	262,8
47.	GBP Raków	24 741	12 550	27,2	34,0	438,0	222,6
48.	GBP Ruda Mal.	10 799	10 756	37,0	38,7	336,6	336,9
49.	GBP Rytwiany	17 188	18 418	43,6	46,2	275,4	295,2
50.	GBP Sadowie	8 404	8 084	29,7	31,0	200,9	193,1
51.	GBP Samborzec	18 637	18 063	31,9	33,4	211,6	205,8
52.	GBP Secemin	15 301	13 645	37,2	34,3	307,3	274,5
53.	GBP Sitkówka	15 553	15 493	21,9	22,7	217,5	216,0
54.	GBP Skarżysko Koś	9 548	11 459	23,6	22,9	155,6	187,0
55.	GBP Słupia Jędrzej.	4 676	4 478	13,4	10,9	104,7	100,4
56.	GBP Słupia Kon.	6 899	7 107	50,3	48,2	197,8	204,2
57.	GBP Smyków	4 558	5 344	40,9	42,9	122,6	143,8
58.	GBP Sobków	14 703	16 748	46,9	44,6	174,8	199,2
59.	GBP Solec Zdrój	17 427	18 273	26,3	23,3	351,6	369,2
60.	GBP Stopnica	11 022	11 045	4,7	4,6	143,0	143,5
61.	GBP Strawczyn	8 651	9 200	38,6	30,6	85,7	91,0
62.	GBP Szydłów	4 907	5 724	58,1	56,4	102,0	119,3
63.	GBP Tarłów	8 409	9 438	36,7	28,8	150,2	168,9
64.	GBP Tuczępy	8 829	8 882	66,3	59,9	229,4	231,2
65.	GBP Waśniów	19 276	17 701	58,2	60,2	274,1	252,0
66.	GBP Wilczyce	5 799	5 503	14,8	39,5	151,0	143,7
67.	GBP Wiślica	-	-	-	-	-	-
68.	GBP Wodzisław	36 030	33 488	19,5	18,2	485,3	452,2
69.	GBP Wojciechowice	14 614	11 398	66,3	64,2	337,7	263,2
70.	GBP Zagnańsk	26 657	26 296	24,9	24,8	207,9	204,7
71.	GBP Złota	10 472	10 763	40,8	39,7	220,9	227,5
Razem gminy		1 026 433	1 044 699	38,5	36,9	210,4	214,3

**Działalność kulturalno - oświatowa
bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego
w 2011 roku**

(wybór Małgorzata Winkler)

STYCZEŃ

WBP Kielce

- * *Kieleckie Spotkania Chrześcijańsko-Żydowskie Wiara-Hatikvah-Miłość.*
Cykl imprez kulturalnych, m.in. spotkania autorskie, pokazy filmów

MBP Kielce

- * *Bajkowa maskarada* – pokaz bajkowej mody karnawałowej

BPMiG Chmielnik

- * *Zacznij weekend z biblioteką* – cykliczne zajęcia dla dzieci i młodzieży,
m.in. *Studio urody, Moja okolicznościowa kartka, Nasze małe karaoke*

MGBP Kunów

- * *Koncert Kolęd i Pastoralek*
- * *Clown Bąbel i przyjaciele* – wycieczka najmłodszych czytelników na
pokaz sztuki cyrkowej do Ostrowca Świętokrzyskiego

MGBP Suchedniów

- * *Bajki mojej mamy* – wystawa książek pokazująca zachodzące
zmiany formy i treści książek

MGBP Włoszczowa

- * *Wtorkowe i czwartkowe spotkania z bajką* – cykliczne spotkania
z dziećmi przedszkolnymi połączone z warsztatami komputerowymi dla
najmłodszych: *Przedszkol@czek w Internecie* oraz starszych: *Nauka,
zabawa, poznawanie świata przy pomocy komputera*

GBP Michałów

- * *Rok polski w obrzędach i zwyczajach* – wykład prof. Zbigniewa
Trzaskowskiego w ramach cyklicznych *Weekendowych spotkań*

GBP Pawłów

- * *Bajarka opowiada* – głośne czytanie w ramach kampanii *Cała Polska
Czyta Dzieciom*

GBP Radków

- * *Słodka historia* – warsztaty historyczne dla młodzieży odbywające się dwa razy w miesiącu od stycznia do lipca

LUTY

MBP Ostrowiec Świętokrzyski

- * *Draka o drogowych znakach, Różne pysie mają misie* i inne zabawy z dziećmi w ramach zajęć w czasie ferii zimowych (filia nr 5)
- * *Porządki u Zyzia* – spektakl Teatru Profilaktyczno-Edukacyjnego MORALITET

MBP Sandomierz

- * Spotkania w *Klubie Kubusia Puchatka* – zajęcia plastyczne i wspólne czytanie w czasie ferii zimowych

MBP Starachowice

- * Spotkanie autorskie z **Antonim Liberą**
- * *Stółówka dla wróbelka Elemelka* – zajęcia plastyczne (wspólne rysowanie karmników, robienie ptaszków z kartonu i piórek)

M-GBP Bodzentyn

- * *Mówię NIE wszystkiemu co złe* – teatrzyk dla dzieci
- * *Z babcią i dziadkiem w bibliotece* – zabawa dla dzieci

M-GBP Busko-Zdrój

- * *Spotkania przed beatyfikacją: czy myśl Jana Pawła II jest swoją relikwią, czy warto mieć z nią kontakt?* Cykl spotkań w roku beatyfikacji papieża.

BPMiG Końskie

- * *Szkoła Przetrwania... w Bibliotece* – cykl zajęć dla najmłodszych (gry plenerowe, konkursy literackie i plastyczne, zajęcia teatralne)
- * *Patagonia – kraina wiatru i lodu* – spotkanie z podróżniczką, Marzeną Kądzielą

MiGBP Pińczów

- * *Wiersze, że aż strach* – głośne czytanie utworów Małgorzaty Strzałkowskiej

M-GBP Połaniec

- * *Internet to więcej, niż zabawa. To Twoje życie* – warsztaty uczące bezpiecznego poruszania się po Internecie zorganizowane przy okazji Międzynarodowego Dnia Bezpiecznego Internetu
- * *W Bibliotece – coś dla ciała, coś dla ducha* – warsztaty prowadzone przez wizażystkę

BPMiG Skalbmierz

- * *Poranki z bajką* – kilka razy w roku bibliotekarze czytają książeczki dzieciom ze skalbmierskiej ochronki

BPMiG Stąporków

- * *Zimowe pejzaże* – zajęcia literacko-plastyczne dla dzieci inspirowane utworami literackimi

MGBP Wąchock

- * Występ Teatru Profilaktyczno-Edukacyjnego MORALITET z Krakowa w ramach *Akcji Zima*

MGBP Włoszczowa

- * Cykliczne spotkania biblioterapeutyczne z pensjonariuszkami Domu Pomocy Społecznej we Włoszczowie

GBP Morawica

- * *Pasje młodego internauty – zajęcia komputerowe dla młodzieży* – cykl spotkań (m.in. tworzenie strony internetowej, ćwiczenia z redagowania tekstu, pisanie artykułów prasowych)

SCBiK Nagłowice

- * *Pradzieje Nagłowic* – otwarcie wystawy archeologicznej

GBP Piekoszów

- * *Internetowa Telewizja Piekoszów* – cykl spotkań dotyczący montażu materiałów filmowych

MARZEC

WBP Kielce

- * Tydzień Kultury Języka: wykład językoznawcy **Andrzeja Markowskiego** pt. *Co nowego w polszczyźnie*, spotkanie autorskie z **Jackiem Dehnelem**, gry, zabawy, rebusy, krzyżówki dla dzieci

- * ***Pomyszkuj w bibliotece*** – spotkanie edukacyjne dla seniorów w ramach europejskiej kampanii *Tydzień z Internetem 2011*

MBP Kielce

- * Zabawy i imprezy w ramach Tygodnia Kultury Języka: ***Językowe łamigłówki łamią język bawią główki, Bądź cool(turalny), Złap byka za rogi – corrida ortograficzna, Cudaki dwuznaki***

MBP Sandomierz

- * Spotkanie autorskie z **Jackiem Dehnelem**

M-GBP Busko-Zdrój

- * ***Baby, ach te baby*** – zajęcia poetyckie na podstawie fragmentów *Pamiętnika Adama i Ewy* M. Twaina (filia Błonieć)
- * ***Książka, czy film*** – spotkanie autorskie ze Zbigniewem Masternakiem połączone z pokazem multimedialnym

M-GBP Chęciny

- * ***Kawiarenka Internetowa Aktywnego Seniora*** – warsztaty przybliżenie zasady korzystania z Internetu

MGBP Jędrzejów

- * ***Czechów trzech – czyli polskie łamańce językowe*** – gry i zabawy w ramach Tygodnia Kultury Języka Polskiego

MGBP Kunów

- * ***Kobieta zmienną jest*** – spotkanie zorganizowane przez działający przy bibliotece Klub Kobiet Kreatywnych
- * ***Konkurs Ortograficzny i Recytatorski*** dla dzieci i młodzieży w ramach Tygodnia Kultury Języka

BPMiG Stąporków

- * V Stąporkowskie Dyktando 2011

BPMiG Staszów

- * ***Opowiadanie o wiosennych rozlewiskach*** – konkurs literacki dla podopiecznych z Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w ramach akcji *Wspólnie możemy więcej*

GBP Bodzechów

- * ***Mistrz ortografii 2011*** – konkurs międzygimnazjalny

GBP Kije

- * Spotkanie autorskie z **Jarosławem Kretem**

GBP Kluczewsko

- * *Przygoda z płotkiem* – przedstawienie kukielkowe (filia Dobromierz)
- * Plebiscyt na 10 najpoczytniejszych książek wśród uczniów gimnazjum (filia Dobromierz)

GBP Mirzec

- * *Poradnia zdrowia* – akcja promująca Internet z udziałem członków Aktywnego Klubu Seniora

GBP Pawłów

- * *Pomyszkuj z Internetem* – zajęcia dla seniorów w ramach Tygodnia Bibliotek

GBP Skarżysko Kościelne

- * *Ozdoba wielkanocna* – II gminny konkurs plastyczny

GBP Złota

- * *Powiedział nam Bartek, że dziś tłusty czwartek* – spotkanie w bibliotece

KWIECIEŃ

MBP Sandomierz

- * *Życie jest zbyt cenne, nie zostawiaj go na drodze* – prelekcja i film dla licealistów

PiMBP Skarżysko-Kamienna

- * Spotkanie autorskie z **Jarosławem Kretem**
- * Spotkanie autorskie z **Izabelą Sową**

M-GBP Busko-Zdrój

- * Spotkanie autorskie z **Małgorzatą Kalicińską**

BPMiG Skalbmierz

- * *Skalbmierskie Spotkania o Zmroku* – comiesięczne spotkania literackie i plastyczne
- * *Ciekawi ludzie, ciekawe zawody* – spotkanie dzieci z psychologiem, dyrektorem Powiatowego Domu środowiskowego Pomocy Społecznej
- * Spotkanie autorskie z **Grażyną Bąkiewicz**

GBP Łoniów

- * *Jan Paweł II – był, jest i będzie* – konkurs plastyczny i literacki

GBP Obrazów

- * *Ręczne robotki odpędzają smutki* – spotkania w ramach Akademii Kobiet Twórczych

GBP Rytwiany

- * Spotkanie autorskie z **Małgorzatą Kalicińską**

GBP Samsonów

- * *Góry Świętokrzyskie. Kraina Tetrapoda* – promocja książki oraz spotkanie z jej autorami Barbarą i Jerzym Jędrzychowskimi
- * Spotkanie autorskie z **Małgorzatą Kalicińską**

GBP Sobków

- * *Fauna Ponidzia* – konkurs plastyczny

MAJ

WBP Kielce

- * *Sens* – spektakl o Czesławie Miłoszu w ramach *Świętokrzyskiej Wiosny Literackiej*

MBP Ostrowiec Świętokrzyski

- * *Wśród baśni i bajek świat lepszy się staje* – VII. Przegląd Teatrzyków Przedszkolnych (filia nr 5)
- * Spotkanie autorskie z **Arkadiuszem Niemirskim i Tadeuszem Rossem**

MGBP Busko-Zdrój

- * *Dzień Strażaka* – głośne czytanie bajki *Strażak Sam* (filia Szaniec)

MGBP Jędrzejów

- * Spotkanie autorskie z **Agnieszka Frączek**

MiGBP Pińczów

- * *Biblioteka jest wielka przez swą gościnność, a nie przez swe rozmiary* – wystawka satyr i anegdot o książkach, bibliotece i bibliotekarzach
- * *Nie święci garnki lepią* – warsztaty garncarskie

SCK BP Sędziszów

- * *Złota rybka* – spektakl dla dzieci

BPMiG Stąporków

- * *Zostań autorem książki* – pisanie powieści wspólnie z internautami

MGBP Suchedniów

- * *Szczęśliwy los* – losowanie nagród dla dzieci, które odwiedziły bibliotekę w Tygodniu Bibliotek

MGBP Włoszczowa

- * Spotkanie autorskie z **Dariuszem Kaźmierczakiem**

GBP Bałtów

- * Spotkanie autorskie ze **Zbigniewem Masternakiem**

GBP Bieliny

- * *Spotkanie z legendami* – głośne czytanie legend w ramach kampanii *Cała Polska Czyta Dzieciom*

GBP Bogoria

- * Spotkanie autorskie dla dzieci z **Ryszardą Szczęśniak**, lokalną pisarką

GBP Gnojno

- * *Czytam ja, czytasz Ty* – zabawy literackie w oparciu o książki o Martynce

GBP Górnio

- * *Mój najmiłszy miś* – konkurs plastyczny dla dzieci w 40. rocznicę śmierci Czesława Janczarskiego

GBP Kluczewsko

- * *Pali się! Pali się!* – przedstawienie z okazji Dnia Strażaka

GBP Krasocin

- * Spotkanie autorskie z **Beata Ostrowicką**

GBP Łoniów

- * *Magiczny klucz i zaczarowany las* – teatrzyk dla dzieci

GBP Łopuszno

- * *Wilk i zając* – przedstawienie dla dzieci w wykonaniu Studia Małych Form Teatralnych Art-Re z Krakowa

GBP Masłów

- * Spotkanie z **Ryszardem Bilskim**, autorem książki *Urodziłam się pod łopatą* i **Ewą Klonowski**, bohaterką książki, wybitną antropolog sądową zajmującą się ekshumacją zbiorowych grobów w Bośni

GBP Piekoszów

- * *Sposób na... przygody, czyli powieści dla młodzieży Edmunda Niziurskiego* – konkurs czytelniczy

GBP Samborzec

- * *Kocham tę ziemię* – cykliczny konkurs plastyczny ogłaszany z okazji Święta Kwitnącej Jabłoni

GBP Secemin

- * Spotkanie z literatem **Janem Lohmannem**

GBP Słupia Jędrzejowska

- * *Bezpieczna wyprawa* – spektakl Teatru Edukacji i Profilaktyki MASKA z Krakowa

GBP Strawczyn

- * *Wilk i zając* – przedstawienie dla dzieci w wykonaniu Studia Małych Form Teatralnych Art-Re z Krakowa

GBP Szydłów

- * *Szydłów – polskie Carcassonne* – XI edycja konkursu

GBP Wodzisław

- * *Świat Słowem Malowany* – współorganizacja II Gminnego Konkursu Recytatorskiego dla Przedszkolaków

CZERWIEC

MiGBP Kazimierza Wielka

- * Cykl spotkań w ramach kampanii *Cała Polska Czyta Dzieciom*, we wspólnym czytaniu uczestniczyły dzieci ze szkół podstawowych i Ośrodka Szkolno-Wychowawczego

BPMiG Chmielnik

- * *Komputerowy zawrót głowy* – impreza z okazji Dnia Dziecka, m.in. zabawa *Kredką i myszką*

BPMiG Ćmielów

- * *Zwyczaj i obrzędy Nocy Świętojańskiej* – impreza plenerowa

BPMiG Staszów

- * *Bezpieczeństwo dziecka w kontaktach z innymi ludźmi* – spotkanie edukacyjne dla dzieci

BPMiG Stąporków

- * *Czytamy z Pyzą, czytamy z Reksiem* – głośne czytanie książeczek z udziałem bajkowych bohaterów w rolę których wcielili się pracownicy biblioteki

GBP Bliżyn

- * *Mistrz Pięknego Czytania* – IV Gminny Konkurs dla uczniów szkoły podstawowej

GBP Klimontów

- * *Międzynarodowy Dzień Dziecka z GBP Klimontów* – impreza plenerowa

GBP Kluczewsko

- * Spotkanie autorskie z **Martą Fox** (filia Dobromierz)

GBP Krasocin

- * Spotkanie autorskie z **Martą Fox**
- * *Jak rycerz Walduś uratował Królestwo* – przedstawienie teatralne dla przedszkolaków w wykonaniu Teatru Edukacji i Profilaktyki MASKA z Krakowa

GBP Łopuszno

- * *O Złote Pióro* – III edycja konkursu literackiego

GBP Michałów

- * *Od czwartego roku bez książeczki ani kroku* – uroczystość wręczenia każdemu czterolatкови książeczki przez władze gminy i przedstawiciela Fundacji Cała Polska Czyta Dzieciom

GBP Raków

- * *Czytam, więc wiem...* - zabawy i konkurs czytelniczy z okazji Dnia Dziecka

GBP Rytwiany

- * Dzień Dziecka – dzieciom czytały bibliotekarki przebrane za wróżki

GBP Samsonów

- * *Literackie ABC* – warsztaty pracy pisarskiej prowadzone przez Ewę Nowak

LIPIEC

MBP Ostrowiec Świętokrzyski

- * *Kolorowe Podwórka* –w ramach wakacyjnej akcji zabawy i czytanie książek (filia nr 5)
- * *Podwieczorek retro z poezją na deser* – impreza plenerowa w bibliotecznym ogrodzie
- * *Podróż za horyzont* – spektakl Teatru Lalek IGRASZKA

PiMBP Skarżysko-Kamienna

- * *Kosmiczne wakacje* – cykl imprez, m.in. wyszukiwanie ciekawostek o kosmosie, *Na srebrny globie* – malowanie planet, kosmitów i ich pojazdów, lepienie gwiazd z masy solnej

M-GBP Chęciny

- * *Letnie różnaitości* – zajęcia plastyczne i literackie, m.in. zabawa masą papierową i gipsem, robienie ozdób z makaronu

MGBP Kunów

- * *Dni Kunowa* – organizacja festynu dla mieszkańców (występ orkiestry dętej, zespołów muzycznych, kabaretu)

BPMiG Ożarów

- * *Bibliolato 2011* – czytanie książek, gry planszowe, orgiami, papieroplastyka

MiGBP Pińczów

- * Wakacje z detektywami, cykl spotkań, m.in.:
 - *Porwanie w bibliotece, czyli Sherlock Holmes na tropie* – zabawa Plenerowa

- *Nazywam się James Bond* – konkurs literacki na mały kryminał
- przygotowanie stroju detektywa i czytanie detektywistycznych książek

GBP Bodzechów

- * *Bezpieczne wakacje* – zajęcia plastyczne, przypomnienie zasad bezpieczeństwa

GBP Klimontów

- * *Podaruj Dzieciom Wakacje* – organizacja loterii fantowej

GBP Kije

- * *Wędrówki Koziołka Matołka z Kij do Pacanowa* – wycieczka dla najlepszych czytelników

GBP Lubnice

- * *Słoneczne czwartki z biblioteką* – wakacyjne spotkania, konkursy literacko-plastyczne, zagadki, kalambury, krzyżówki

GBP Masłów

- * *Wakacyjny Top Model w bibliotece* – wyszukiwanie informacji o projektantach, samodzielne projektowanie strojów, pokaz mody

SCBiK Nagłowice

- * *Rejowska Biesiada Smaków* – impreza plenerowa

GBP Piekoszów

- * Projekcje filmów i bajek dla dzieci i młodzieży

GBP Rytwiany

- * *Misz, masz w bibliotece* – wystawa rękodzieła artystycznego

SIERPIEŃ

MGBP Jędrzejów

- * *Każde dziecko to potrafi* – wakacyjny cykl zajęć dla dzieci

BPMiG Końskie

- * *Większa wiedza – lepsza pomoc* – cykl zajęć dla dzieci i młodzieży

M-GBP Połaniec

- * *Torebka Mamusi Muminka* – czytanie opowiadań i projektowanie torebki dla mamusi Maminka

GBP Bałtów

- * *Każdy z Was mi przyzna rację, że najlepsze są wakacje* – cykl imprez dla dzieci

GBP Bliżyn

- * *W świecie baśni, bajek i bajeczek* – cykl zajęć literacko plastycznych

WRZESIEŃ

MBP Kielce

- * *Mały Europejczyk we Włoszech* – zajęcia z cyklu *Mały Europejczyk* zorganizowane w związku z pierwszą polską prezydencją w UE

MBP Sandomierz

- * *Strofy o późnym lecie* – sandomierskie spotkania z poezją

PiMBP Skarżysko-Kamienna

- * Spotkanie autorskie z **Michałem Ogórkiem**

MGBP Busko-Zdrój

- * *90-ta rocznica urodzin Stanisława Lema* – konkurs wiedzy o pisarzu (filia Janina)

BPMiG Ćmielów

- * Spotkanie autorskie ze **Zbigniewem Masternakiem**

BPMiG Końskie

- * *Konecki wrzesień* – wieczór wspomnień: prelekcja i prezentacja multimedialna, wystawa fotografii

PiMBP Opatów

- * Spotkanie autorskie z **Adamem Ochwanowskim**

BPMiG Ożarów

- * *Lasocin wczoraj i dziś* – promocja książki wydanej przez Bibliotekę

MGBP Włoszczowa

- * *Zabytki Ziemi Włoszczowskiej oczami dzieci* – konkurs plastyczny zorganizowany w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa

GBP Radoszyce

- * Spotkanie autorskie z **Grażyną Bąkiewicz**

GBP Raków

- * *Co lubią, a czego nie lubią książki...* - zajęcia z przedszkolakami

GBP Skarżysko Kościelne

- * Spotkanie autorskie z **Grzegorzem Kasdepke**

PAŹDZIERNIK

WBP Kielce

- * Przedpremierowy pokaz filmu *Księstwo* opartego na autobiograficznej książce Zbigniewa Masternaka w reżyserii Andrzeja Barańskiego.
- * *Łobuziaki są wśród nas, Gdy przychodzi pani Złość* – cykl spotkań dla dzieci uczących radzenia sobie z emocjami

MBP Ostrowiec Świętokrzyski

- * Spotkanie autorskie z **Grzegorzem Kasdepke**
- * *Magiczna Księga* – spektakl Teatru Edukacji i Profilaktyki MASKA

PiMBP Skarżysko-Kamienna

- * *Ks. prof. Włodzimierz Sedlak – naukowiec, odkrywca, badacz – sercem skarżyszczanin* – międzyszkolny konkurs dotyczący patrona biblioteki

M-GBP Busko-Zdrój

- * *Mądrej głowie dość dwie słowie* – rozwiązywanie rebusów i krzyżówek (filia Janina)
- * *Miś mieszka w bibliotece* – zabawy literackie

M-GBP Bodzentyn

- * *Jesienne zabawy* – zajęcia dla dzieci

BPMiG Końskie

- * *Zanurzeni w przyrodzie* – konkurs fotograficzny, podsumowanie i wernisaż wystawy

MGBP Suchedniów

- * *Jesień w mojej wyobraźni* – konkurs plastyczny dla dzieci

GBP Baćkowice

- * Spotkanie autorskie z **Grzegorzem Kasdepke**

GBP Kije

- * *Od czwartego roczku bez książeczki ani krocisku* – cykliczna akcja wręczenia książeczek i dyplomów wszystkim czterolatkom w gminie

GBP Krasocin

- * *Niech moc warzyw będzie w wami* – przedstawienie dla przedszkolaków w wykonaniu Teatru Edukacji i Profilaktyki MASKA z Krakowa

GBP Łagów

- * *Czy śnieg sypie, czy deszcz pada* – w bibliotece nie nudzi się dzieci i młodzieży gromada – cykliczne spotkania, m.in. warsztaty florystyczne

GBP Michałów

- * *Zaprosz Miłosza w Roku Miłosza* – spotkanie z poetą Miłoszem Kamilem Manasterskim
- * Spotkanie autorskie ze **Zbigniewem Masternakiem**

GBP Mirzec

- * Spotkanie autorskie z **Grzegorzem Kasepke**

GBP Oleśnica

- * *Pontyfikat miłości* – koncert papieski w multimedialnej aranżacji

GBP Ruda Maleniecka

- * *Ekologia – nauka modna, czy potrzebna chwili* – zabawa dla dzieci

LISTOPAD

MBP Starachowice

- * *O tych, co odeszli...* - promocja regionalnego wydawnictwa w ramach Wieczoru Starachowickiego

MGBP Busko-Zdrój

- * *Najważniejsze miasta w życiu Adama Mickiewicza* – lekcja biblioteczna w 145. rocznicę śmierci pisarza (filia Organów)

GBP Bieliny

- * *Chodząca encyklopedia* – konkurs czytelniczy dla dzieci i młodzieży

GBP Gnojno

- * *Strachy, straszki i straszaki* – przedstawienie z udziałem dzieci na podstawie wierszy Włodzimierza Scisłowskiego

GBP Krasocin

- * Uroczystość podsumowania V Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Feliksa Raka

GBP Masłów

- * *O Japonii w bibliotece* – dwudniowa impreza dla dzieci podczas której zapoznano się z historią i kulturą kraju, głośno czytano japońskie baśnie, uczono się podstaw języka japońskiego, uczono się jedzenia pałeczkami, oglądano filmy o Japonii, bawiono się w Fukuwarai

GBP Strawczyn

- * Spotkanie autorskie ze **Stanisławem Nyczajem**

GBP Tarłów

- * Światowy Dzień Pluszowego Misia – m.in. zabawa *Stary niedźwiedź mocno śpi*, jedzenie miodu na czas, wyrabianie misiów z masy solnej

GBP Złota

- * *Cztery pory roku. Jesień w poezji dziecięcej* – wieczór poetycki

GRUDZIEŃ

MBP Kielce

- * *Mały Europejczyk we Francji, Mały Europejczyk w Finlandii* – cykl spotkań

MBP Sandomierz

- * Spotkanie autorskie z **Michałem Jagiello**

MBP Starachowice

- * *Dziecięcý przewodnik po historii i zabytkach Starachowic – miasta św. Barbary* – promocja wydawnictwa powstałego przy współpracy z biblioteką

BPMiG Chmielnik

- * *Mój debiut* – uroczyste rozstrzygnięcie konkursu połączone z imprezą mikołajkową

MiGBP Kazimierza Wielka

- * *Reyada* – druga edycja dwudniowej imprezy propagującej bibliotekę i twórczość patrona biblioteki Mikołaja Reja

SCK BP Sędziszów

- * *Doktor Dolittle i jego zwierzęta* – spektakl dla dzieci

GBP Bodzechów

- * *Dwie Dorotki* – przedstawienie teatralne promujące bibliotekę

GBP Oleśnica

- * Recital piosenek Jacka Kaczmarskiego

GBP Piekoszów

- * Spotkania autorskie z **Grzegorzem Kasdepke**

GBP Radków

- * Spotkanie autorskie z **Teresą Ostrowską**, promocja książki *Opowiadania z zagrody Babci i Dziadka*

GBP Smyków

- * *Mikołaj w Bibliotece* – zabawa taneczna dla przedszkolaków

GBP Tuczępy

- * *Dzień Świętego Mikołaja* – wspólne robienie ozdób choinkowych

Lidia Zielińska

Program Rozwoju Bibliotek w województwie świętokrzyskim - co wydarzyło się w 2011 roku ?

Początek roku 2011 to czas rekrutacji do II edycji Programu Rozwoju Bibliotek. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach organizowała spotkania informacyjne dla bibliotekarzy, na których przypomniano główne założenia Programu, a także omówiono proces aplikacji do Programu. Zainteresowanie bibliotekarzy województwa świętokrzyskiego II edycją Programu na początku rekrutacji było duże, ale w miarę upływu czasu ich zapał i optymizm malał. Częściowo miały na to wpływ wyniki poprzedniego naboru. W I edycji na 97 uprawnionych gminnych bibliotek publicznych 48 złożyło wnioski (60%), a tylko 20 zakwalifikowano do Programu (21%), tj. 60 placówek bibliotecznych. Takie wyniki zniechęciły potencjalnych tegorocznych kandydatów.

Podstawową zasadą programu jest partnerstwo, polegające na współpracy biblioteki wiodącej z trzema bibliotekami partnerskimi. Dlatego już na etapie rekrutacji takie partnerstwa biblioteki musiały utworzyć aby wspólnie przystąpić do programu. Poszukując partnerów, często popełniano błąd nie rejestrując się do programu aplikacyjnego odpowiednio wcześniej lub wcale. W związku z tym, informacja o chęci przystąpienia biblioteki do programu była „niewidoczna”, co znacznie ograniczyło możliwość znalezienia partnerów. Okazało się także, że wiele bibliotek nie było w stanie sprostać wymaganiom Programu. Dotyczyło to najczęściej czasu pracy na filiach, a właściwie brakiem możliwości wydłużenia godzin pracy. W wielu budżetach bibliotek brakowało środków na delegacje, a w skrajnych przypadkach nie było ich wcale. Stąd też obawy bibliotekarzy czy sprostają zadaniom jakie stawia przed nimi Program. W związku z tym w naszym województwie był deficyt bibliotek, które spełniały warunki i chciały przejąć rolę bibliotek wiodących, a próba znalezienia ich w województwach ościennych (mazowieckim, podkarpackim, lubelskim) nie przyniosła pozytywnych rezultatów.

W kwietniu poznaliśmy finalistów II edycji Programu wśród których znalazło się **12 gminnych bibliotek województwa świętokrzyskiego, tj. 36 placówek bibliotecznych** (wszystkie, które złożyły wnioski).

W dwóch edycjach Programu Rozwoju Bibliotek biorą udział 32 gminne biblioteki województwa świętokrzyskiego (33% uprawnionych), ogółem 96 placówek bibliotecznych.

uczestnicy I edycji ●

uczestnicy II edycji ●

W 2011 r. finaliści I edycji Programu brali udział w konkursach, m.in.. *Pochwal się!, Pomyszkuj w bibliotece - Tydzień z Internetem 2011*. Dużym zainteresowaniem cieszył się konkurs *Aktywna biblioteka*, w którym biblioteki ubiegały się o dofinansowanie autorskich projektów wpisanych do planów rozwoju swoich instytucji. Ogółem 7 bibliotek naszego województwa złożyło wnioski (w tym dwie biblioteki na dofinansowanie dwóch działań), pięć z nich otrzymało granty na realizację swoich pomysłów: GBP im. Jana Pawła II w Morawicy - *Pasje młodego internauty – zajęcia komputerowe dla młodzieży*; BPMiG w Ożarowie - *Lasocin wczoraj i dziś. Kronika*, M-GBP w Chęcinach - *Kawiarenka Internetowa*

Aktywnego Seniora; GBP w Piekoszowie - *Biblioteka źródłem historii i kultury własnego regionu*; MiGBP im. Mikołaja Reja w Kazimierzy Wielkiej - *Przygoda z Filmem*. Projekty złożone do konkursu odpowiadały na potrzeby lokalnego środowiska.

Do bibliotek, które oferowały ciekawe i innowacyjne działania dla swoich użytkowników skierowany był także konkurs *Pochwal się!*. Komisja konkursowa wyróżniła dwie inicjatywy GBP w Piekoszowie: projekt Internetowej Telewizji Piekoszków i kursy komputerowe zorganizowane w filii Biblioteki w Rykoszynie. Biblioteka zaprezentowała swoje działania na Ogólnopolskim Kongresie Bibliotek Publicznych w Warszawie.

Ważnym elementem programu jest **wsparcie technologiczne bibliotek**. Finaliści otrzymali sprzęt i oprogramowanie, a także możliwość wnioskowania o oprogramowanie Microsoft i jego bezpłatną instalację na komputerach, które pozyskały także z innych źródeł.

W listopadzie, w ramach II edycji Programu, zakończono dostawy sprzętu do bibliotek. Biblioteki świętokrzyskie otrzymały: 40 komputerów z monitorami, 31 urządzeń wielofunkcyjnych, 8 drukarek A3, 3 laptopy, 3 projektory multimedialne z ekranami, 36 aparatów cyfrowych.

Łącznie w ramach Programu Rozwoju Bibliotek w latach 2010-2011 biblioteki publiczne województwa świętokrzyskiego otrzymały:

- 94 komputery z monitorami,
- 75 urządzeń wielofunkcyjnych (z funkcją drukowania, skanowania, kopiowania i faksowania)
- 17 drukarek A3,
- 8 laptopów,
- 8 projektorów multimedialnych z ekranami,
- 96 aparatów cyfrowych (otrzymały wszystkie placówki uczestniczące w programie)

Program Rozwoju Bibliotek to także bogata **oferta szkoleniowa** dla bibliotekarzy, m.in warsztaty planowania rozwoju biblioteki, szkolenia informatyczne, specjalistyczne, trenerskie.

Podsumowaniem pierwszej edycji cyklu szkoleniowego z planowania rozwoju biblioteki była konferencja *Biblioteka – miejsce aktywności lokalnej* zorganizowana w siedzibie WBP w czerwcu 2011 r. przez Centrum Aktywności Lokalnej i Wojewódzką Bibliotekę Publiczną

w Kielcach. Uczestnicy II edycji rozpoczęli zajęcia z planowania rozwoju biblioteki w październiku. Warsztaty składają się z pięciu dwudniowych spotkań. W całej Polsce biorą w nich udział pracownicy bibliotek, a także przedstawiciele samorządu i osoby aktywne w społeczności lokalnej. Z naszego województwa w zajęciach uczestniczy 29 bibliotekarzy, 4 przedstawiciele samorządów a także kilku „przyjaciół biblioteki”. Efektem szkoleń są opracowane przez pracowników bibliotek plany rozwoju swoich placówek.

Realizację cyklu szkoleniowego z zakresu technologii komunikacyjnych i informacyjnych (w ramach II edycji) rozpoczniemy na początku stycznia 2012 roku. Warsztaty prowadzić będą pracownicy WBP. W zajęciach uczestniczyć będzie 28 osób. Szkolenia przygotowują bibliotekarzy m.in. do posługiwanie się sprzętem i oprogramowaniem otrzymanym w ramach PRB, korzystania z usług poczty elektronicznej i wyszukiwania informacji w Internecie, posługiwania się programami użytkowymi. Ogółem w ramach dwóch edycji programu przeszkolimy 67 bibliotekarzy.

Trzech pracowników z gminnych bibliotek ukończyło szkolenia trenerskie organizowane przez Stowarzyszenie Trenerów Organizacji Pozarządowych STOP. W ramach zdobywania doświadczenia trenerskiego, m.in. w PiMBP w Skarżysku Kamiennej przeprowadzili szkolenie dla bibliotekarzy powiatów skarżyskiego i starachowickiego pt. *Im lepiej Cię znają, tym bardziej Cię lubią' czyli jak promować bibliotekę w środowisku lokalnym*. Finałisti I rundy PRB mieli także możliwość uczestniczenia w dwóch wybranych modułach szkoleń specjalistycznych. Nasi bibliotekarze wybrali szkolenia: *Multimedia i nowoczesna komunikacja* (7 osób), *Biblioteka - miejsce dla młodych* (6 osób), *Biblioteka - miejsce promocji kultury* (6 osób), *Miejsce bez barier – usługi dla seniorów i osób niepełnosprawnych* (4 osoby), *Przestrzeń dla mieszkańców z inicjatywą* (2 osoby), *Informacje lokalne – jak je zbierać i upowszechniać* (1).

We wrześniu w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Kielcach odbyło się spotkanie informacyjne dla uczestników II edycji PRB. Spotkanie miało charakter międzywojewódzki ponieważ uczestniczyli w nim finaliści z trzech województw: świętokrzyskiego, małopolskiego i podkarpackiego. Gościliśmy przedstawicieli partnerstw z bibliotekami wiodącymi w Szczucinie (województwo małopolskie), Przecławiu (województwo podkarpackie), Obrazowie, Pawłowie i Rytwianach (województwo świętokrzyskie). Wyniki rekrutacji w województwie świętokrzyskim przedstawił Andrzej Dąbrowski (dyrektor WBP w Kielcach), a Mariusz Boguszewski (Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego) omówił kalendarium udziału bibliotek w PRB, sposób

dostarczania sprzętu oraz oprogramowania. O planach szkoleniowych poinformowała uczestników Małgorzata Rudnicka (Centrum Aktywności Lokalnej).

Spotkanie informacyjne dla uczestników II edycji PRB – WBP Kielce, 7 września

Spotkanie było także okazją by zaprezentować jednego z finalistów I edycji programu. Pod hasłem *Biblioteka otwarta na zmiany - inspiracje i refleksje uczestnika I edycji PRB* Andrzej Paździerz (dyrektor GBP w Piekoszowie) przedstawił osiągnięcia swojej Biblioteki.

W listopadzie, w siedzibie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach, odbyła się **II Regionalna Konferencja Programu Rozwoju Bibliotek** pod hasłem ***Jak biblioteki publiczne mogą przyczyniać się do rozwoju regionu?*** Celem konferencji było wskazanie korzyści ze współpracy pomiędzy biblioteką i jej partnerami, zwłaszcza z samorządem gminnym. Pierwsza część spotkania obejmowała zagadnienia *Kultura w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego* (Jacek Kowalczyk - dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego), *Biblioteki w erze Internet-u* (Paweł Lubieniecki – Biuro Społeczeństwa Informacyjnego Urzędu Marszałkowskiego).

Regionalna Konferencja Programu Rozwoju Bibliotek, WBP Kielce, 29 listopada

Druga część poświęcona była współpracy bibliotek z lokalnymi partnerami. Po przerwie uczestnicy obejrzeli film prezentowany na ogólnopolskim kongresie bibliotek w Warszawie pt. *Otwarte dla wszystkich*, a następnie biblioteki biorące udział w konkursie dla gminnych koalicji zaprezentowały swoje działania i osiągnięcia. Na zakończenie Wojciech Kłosowski mówił o tym *Jak budować wokół biblioteki partnerstwo na rzecz rozwoju lokalnego?*.

Podczas Konferencji nagrodzono laureatów konkursu **Gminne koalicje – współpraca na rzecz rozwoju lokalnego**. Konkurs, organizowany przez WBP dla uczestników I edycji PRB, miał inspirować bibliotekarzy i przedstawicieli lokalnej społeczności do twórczej współpracy i realizacji wspólnych przedsięwzięć upowszechniających czytelnictwo. Bibliotekarze tworzyli koalicje na rzecz rozwoju bibliotek, które podejmowały nowatorskie formy działania promujące biblioteki w lokalnych mediach, szkołach, stowarzyszeniach oraz w samorządzie gminnym. W skład koalicji wchodził m.in: przedstawiciele samorządu, dyrektorzy szkół, domów kultury, lokalni liderzy, nauczyciele, sympatycy bibliotek i inne osoby „ważne” dla rozwoju gminy i jej mieszkańców. Ogółem z inicjatywy bibliotek powstało pięć Koalicji, do konkursu przystąpiły trzy działające wokół Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Chmielnik, Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Kazimierzy Wielkiej, Miejsko - Gminnej Bibliotece Publicznej w Ożarowie.

Komisja konkursowa oceniała m.in. skład koalicji, dokonania w zakresie realizacji zadań konkursowych, oryginalność i różnorodność działań, walory edukacyjne, kulturowe, czytelnicze inicjatyw podejmowanych w ramach koalicji. Nagrodę główną w konkursie otrzymała Miejsko - Gminnej Biblioteczki Publicznej w Ożarowie, która utworzyła koalicję składającą się m.in. z przedstawicieli władz samorządowych (w tym Burmistrza Miasta i Gminy), radnych, Ożarowskiego Stowarzyszenia Kulturalnego Forum, Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury w Ożarowie, Szkół, sołtysa Lasocina, prezesa Ochotniczej Straży Pożarnej w Lasocinie, miejscowych właścicieli firm, redaktorów lokalnej prasy, bibliotekarzy.

Wręczenie nagrody głównej w konkursie Gminne Koalicje - współpraca wokół biblioteki na rzecz rozwoju lokalnego, WBP Kielce - 29 listopada

W ramach konkursu Biblioteka przedstawiła trzy działania. Najciekawsze z nich to publikacja książki *Lasocin wczoraj i dziś. Kronika*, której autorką jest Janina Gniaź - bibliotekarka, kierownika Filii Bibliotecznej w Lasocinie. Książka stanowi cenne źródło historyczno-dokumentacyjne. Zawiera materiały pochodzące z prywatnych zbiorów, zdjęcia, wspomnienia, zapisów rozmów z mieszkańcami. W nagrodę biblioteka otrzymała zbiory multimedialne - 131 filmów DVD.

W ramach Programu Rozwoju Bibliotek gościliśmy w województwie świętokrzyskim bibliotekarzy z Ukrainy. Wizyta zorganizowana była

w ramach programów na rzecz bibliotek publicznych: Programu Bibliomist (Ukraina) i Programu Rozwoju Bibliotek (Polska). Bibliotekarze odwiedzili Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i GBP w Piekoszowie.

Bibliotekarze z Ukrainy w Czytelni Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach

Trzy gminy - Chmielnik, Morawica, Piekoszów - odwiedzili także przedstawiciele Fundacji Gates, Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

Program Rozwoju Bibliotek prowadzi Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Budżet Programu to 28 milionów dolarów. Fundusze te pochodzą z grantu przekazanego Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności przez Fundację Billa i Melindy Gates.

Małgorzata Grodzicka

Piąty rok działania Dyskusyjnych Klubów Książki w województwie świętokrzyskim

Spotkania *Dyskusyjnych Klubów Książki* wpisały się w mapę wydarzeń kulturalnych nie tylko w dużych ośrodkach ale także w małych miejscowościach województwa świętokrzyskiego. Na początku działania DKK zakładaliśmy utworzenie 20 klubów. W 2011 roku rozpoczął działanie 45-ty. Zadanie wykonujemy dzięki dotacjom: z Instytutu Książki (w 2011 roku otrzymaliśmy 49 400 zł), dotacji własnej WBP oraz zaangażowanych bibliotek samorządowych.

W 2011 roku zakupiono **139** tytułów za ponad 32 000 zł, łącznie w dyspozycji klubowiczów znajdowało się **414** tytułów powieści autorów polskich i obcych, biografii, wspomnień.

W **370** klubowych spotkaniach uczestniczyło ponad 2900 czytelników, omówiono 437 tytułów.

Dyskusja na spotkaniu DKK przy MBP Kielce filii nr 8

Nasi klubowicze stale piszą i zwyciężają. W konkursie Instytutu Książki na *najkrótsze na świecie prace miłoszologiczne* wygrała pani **Agnieszka Grabowska** z DKK przy filii nr 1 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim. W nagrodę wszyscy klubowicze pojechali na Festiwal Miłosza do Krakowa.

Za udział w konkursie dla bibliotekarzy na *najlepsze kryminały* pani Lucyna Chrobot (moderator Dyskusyjnego Klubu Książki ze Skalbmierza) wzięła udział w konferencji na Międzynarodowym Festiwalu Kryminału Wrocław 2011.

Antoni Libera na spotkaniu autorskim w MBP w Starachowicach

W 30 spotkaniach autorskich zorganizowanych w ramach projektu brało udział ponad 1700 osób. Koordynowaliśmy 58 spotkań w województwie. Gościliśmy m.in. Antoniego Libere, Andrzeja Stasiuka, Jacka Dehnela, Martę Fox, Małgorzatę Kalicińską, Izabelę Sowę.

W bibliotekach w Chęcinach i Samsonowie klubowicze uczestniczyli w warsztatach literackich prowadzonych przez znaną pisarkę Ewę Nowak. Podczas warsztatów młode klubowiczki samodzielnie wykreowały bohatera literackiego, poznały przepis na powieść, nauczyły się dobierać problemy do bohaterów, operować różnymi rodzajami narracji. Ponadto zdobyły elementarne umiejętności w zakresie kreatywności twórczej,

dowiedziały się jakie są niezbędne nawyki w pracy twórcy i co konkretnie zrobić, gdy się już książkę napisze.

Warsztaty literackie Ewy Nowak - DKK w Chęcinach

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach organizowała warsztaty dla moderatorów DKK. W lutym doskonalono umiejętności prowadzenia dyskusji o książce na przykładzie „Cukierni pod Amorem” Małgorzaty Gutowskiej – Adamczyk. Warsztaty *Porozmawiajmy o książce - Sztuka prowadzenia dyskusji* poprowadziła Magdalena Fudala. Jesienne spotkanie poświęcone było wymianie doświadczeń. Magdalena Mroczek z DKK przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Starachowicach przedstawiła prezentację *Świat słów – świat obrazów - jak zaciekać książkami. Motywowanie młodego czytelnika do czytania*. Stella Ślefarska Anna Kapciak z DKK przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Samsonowie opowiedziała o działalności Dyskusyjnego Klubu Książki w Camas (USA) z którym nawiązała kontakt mailowy wymieniając się uwagami nt. działalności Klubów. W drugiej części listopadowego spotkania moderatorzy dzieli się doświadczeniami z kilkuletniego prowadzenia klubów. Otrzymali także dyplomy gratulacyjne oraz pamiątkowe notesy z logiem DKK.

Dyrektor WBP Andrzej Dąbrowski wręcza dyplom i notes moderatorowi Stelli Ślęfarskiej DKK Samsonów

Przydatne strony :

WWW.institutksiazki.pl, WWW.wbp.kielce.pl zakładka *Dyskusyjne Kluby Książki*

Szkolenia dla bibliotekarzy organizowane w ramach programu Biblioteka +

W grudniu 2011 r. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach zakończyła realizację kolejnego cyklu szkoleniowego dla bibliotekarzy z bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego organizowanego w ramach programu Biblioteka Plus. Program cyklu szkoleniowego przygotował Dział Metodyki Szkoleń i Analiz. Przygotowując go szczegółowo analizowaliśmy wyniki ankiet ewaluacyjnych, które uczestnicy wypełniali po zakończeniu każdego warsztatu zorganizowanego w poprzednim roku. Bibliotekarze oceniali zajęcia w zakresie organizacji szkolenia, sposobu prowadzenia warsztatów, treści i przydatności szkolenia, atmosfery zajęć. Dzięki temu poznaliśmy ich opinię nt. zawartości merytorycznej i przydatności szkoleń w życiu zawodowym. Dodatkowo zwróciliśmy się do uczestników o ocenę pełnego cyklu i podpowiedzi co należy zmienić w programie szkoleniowym, jakie zagadnienia były przydatne, z których można zrezygnować, a które należałoby poszerzyć. I tak powstał zarys programowy cyklu szkoleniowego na rok 2011. Zgodnie z regulaminem programu Biblioteka + realizowaliśmy trzy bloki tematyczne:

I. Organizacja i zarządzanie biblioteką

Wyjazd szkoleniowy do Mediateki START META. Uczestnicy zapoznali się z organizacją i działalnością biblioteki publicznej w której wypożyczanie książek jest tylko jednym z elementów działania. Biblioteka która jest połączeniem nowoczesnej, skomputeryzowanej placówki z centrum edukacyjnym wyposażonym w stanowiska do samodzielnej nauki, przeprowadzania eksperymentów, a także twórczej zabawy. Kolejnego dnia uczestniczyli w warsztatach ***Prawo pracy w praktyce*** (6 godzin szkoleniowych). Warsztaty poprowadziła Barbara Kaszycka z Państwowej Inspekcji Pracy w Kielcach. Program szkolenia obejmował zagadnienia nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, czasu pracy pracowników bibliotek, wyboru najdogodniejszego czasu pracy, dokumentacji pracowniczej i urlopów itp.

Start Meta w Warszawie

II. Nowe technologie

Uczestnikom zaproponowaliśmy dwa bloki tematyczne. Każdy miał możliwość wyboru tematyki zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i umiejętnościami. Zajęcia prowadzone były w dwóch grupach szkoleniowych. Każda realizowała czterodniowy program szkoleniowy. Zajęcia odbywały się w pracowni komputerowej WBP, a każdy uczestnik pracował indywidualnie przy własnym komputerze. I grupa - **Obsługa pakietu MS Office: arkusze kalkulacyjne - Excel, edytor tekstu Word, obsługa programów graficznych - Power Point.** Szkolenie prowadził Mariusz Stec (WBP w Kielcach). Tematyka szkolenia obejmowała poznanie na poziomie podstawowym programu Word, Excel, Power Point. Uczestnicy poznawali programy poprzez szereg ćwiczeń, z których większość nawiązywała do sytuacji z życia biblioteki, np. statystyki bibliotecznej. Uzupełnieniem ćwiczeń przygotowanych przez trenera jest podręcznik "*@bc użytkownika Microsoft Office 2007*", który otrzymali uczestnicy warsztatów.

II grupa wybrała tematykę, która zapoznała ich z zasadami budowania stron internetowych. Ten blok realizowało dwóch trenerów. Pierwsze dwa dni zaplanowane zostały z myślą o osobach rozpoczynających pracę z Internetem - **Obsługa Internetu i poczty elektronicznej. Przygotowanie grafiki na strony WWW.** W ramach zajęć zrealizowano zagadnienia związane zarówno z wykorzystaniem Internetu jako źródła informacji, jak i komunikacji. Uczestnicy szkoleń m.in. poznali najpopularniejsze serwisy

internetowe, dowiedzieli się, jak wyszukiwać informacje, jak zakładać skrzynki pocztowe. Przygotowywali grafikę na potrzeby Internetu za pomocą programów Gimp oraz Microsoft Picture Manager. Kolejne dwa dni szkoleniowe przeznaczono na ***Projektowanie i tworzenie witryny internetowej***. Uczestnicy poprzez ćwiczenia zdobyli praktyczne umiejętności tworzenia prostych serwisów internetowych. Dowiedzieli się, gdzie szukać najlepszych kreatorów do łatwego tworzenia stron WWW, jak założyć konto w wybranym serwisie, jak zbudować strukturę swojej pierwszej strony www. Wszyscy otrzymali materiały szkoleniowe - podręcznik *Twoja pierwsza strona WWW*. Warsztaty prowadzili: Aneta Strzępka i Karol Krakowiak (WBP w Kielcach).

III. Rozwój nowych umiejętności wykraczających poza tradycyjne kompetencje zawodowe

Miejsce bez barier - usługi dla seniorów i osób niepełnosprawnych.

Szkolenie poprowadzili Piotr Todys (Fundacja TUS) i Dominik Rymer (Fundacja Aktywnej Rehabilitacji) - trener poruszający się na wózku, co dla wielu uczestników szkolenia było zaskoczeniem. Obecność osoby niepełnosprawnej uświadomiła uczestnikom jak bariery architektoniczne i mentalne utrudniają takim osobom kontakt ze społecznością. Poznali także sposoby komunikowania się z osobami niepełnosprawnymi, techniki pomagania osobom poruszającym się na wózkach a także przykłady pracy z osobami niepełnosprawnymi.

Miejsce bez barier-usługi dla seniorów i osób niepełnosprawnych

Budowanie relacji z czytelnikiem - zasady, techniki i praktyka profesjonalnej obsługi klienta w nowoczesnej bibliotece czyli jak skutecznie komunikować się z użytkownikami bibliotek. Na zajęciach uczestnicy zdobyli wiedzę jak świadomie i skutecznie komunikować się z innymi osobami w codziennym życiu zawodowym i osobistym, a także jak rozpoznawać potrzeby użytkowników bibliotek. Poszerzyli także wiedzę dotyczącą umiejętności interpersonalnych, prezentacji siebie i umiejętności kreowania pozytywnego wizerunku bibliotekarza. Szkolenie poprowadziła Urszula Cimoch - specjalistka ds. informatyki, absolwentka Szkoły Trenerów Biznesu Grupy TROP w Warszawie. W ***Sztukę prezentacji i wystąpień publicznych*** wprowadziła uczestników warsztatów Magdalena Fudala - konsultantka i doradca ds. wizerunku i strategii komunikacji z otoczeniem. Bibliotekarze doskonalili umiejętności występowania publicznego i prowadzenia prezentacji na forum publicznym. Ćwiczenia praktyczne rejestrowane były za pomocą kamery, a nagrany materiał prezentowany był na forum grupy i został szczegółowo omawiany przez uczestników i trenera.

Na zajęciach ***Od czytania do działania – biblioteka miejscem wspierania rozwoju dzieci i młodzieży*** bibliotekarze poznali różnorodne formy pracy z tekstem literackim dzięki czemu wzbogacą pracę biblioteczną o działania animacji społeczno-kulturalnej, m.in. działania teatralne.

Od czytania do działania

Warsztaty poprowadziły trenerki Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów i Animatorów KLANZA - Grażyna Sobieska-Szostakiewicz i Anna Sadowska.

W 2011 roku w cyklu szkoleniowym *Biblioteka +* brało udział 22 bibliotekarzy. Zajęcia prowadziło 10 trenerów, na salach szkoleniowych uczestnicy spędzili 98 godzin. Na zajęciach stosowano różne metody szkoleniowe, m.in. wykłady, warsztaty, projekcje filmów, dyskusje, scenki, inscenizacje, burze mózgów, ćwiczenia indywidualne i w grupach. Przygotowane przez nas szkolenia są bardzo dobrze odbierane przez bibliotekarzy. Świadczą o tym wyniki ankiet ewaluacyjnych w których uczestnicy wysoko ocenili wszystkie aspekty o które zostali zapytani. Analizując ich odpowiedzi, poziom zadowolenia uczestników ze szkoleń był wysoki. Najwyżej oceniono przydatność szkoleń z zakresu nowych technologii. Wyniki ankiet wskazują, że warsztaty *Obsługa pakietu MS Office: arkusze kalkulacyjne - Excel, edytor tekstu Word, obsługa programów graficznych - Power Point* spełniły oczekiwania niemal wszystkich ankietowanych. Wypowiadając się na temat przydatności szkolenia 92 % wskazało odpowiedź - zdecydowanie tak, a 8% raczej tak. Warto podkreślić są deklaracje uczestników, że nowe umiejętności nabyte na szkoleniu wykorzystują w pracy zawodowej (92 % odpowiedzi - zdecydowanie tak, a 8% raczej tak).

15 grudnia 2011 r., na seminarium dla bibliotekarzy województwa świętokrzyskiego, dyrektor WBP w Kielcach Andrzej Dąbrowski wręczył uczestnikom świadectwa ukończenia szkoleń.

W cyklach szkoleniowych organizowanych w ramach Programu *Biblioteka +* w latach 2010-2011 uczestniczyło ogółem 54 bibliotekarzy.

Szkolenia organizowane przez WBP w Kielcach w ramach programu Biblioteka+ zostały dofinansowane ze środków Instytutu Książki.

Biblioteka jako wyspa szans. Jak budować wokół biblioteki partnerstwo na rzecz rozwoju lokalnego?

Gdy zastanawiamy się nad dzisiejszą rolą lokalnej biblioteki publicznej, doskonałym tłem do naszych rozważań będzie szersza refleksja nad tym, co w ogóle dzieje się we współczesnej kulturze. Otóż na naszych oczach rozpoczął się i trwa istotny kryzys w polu kultury: kryzys bardzo głęboki ale właśnie dzięki temu dający nadzieję na fundamentalną zmianę. A ponieważ ludzie na ogół boją się fundamentalnych zmian i wolą stabilność, kryzys ten – jak się wydaje – został na razie wyparty ze świadomości ważnych środowisk. Na czym polega kryzys? Na generalnym odwróceniu się ludzi od tak zwanej „kultury wysokiej” w kierunku popkultury (lub co gorsza – w kierunku braku uczestnictwa w jakiegokolwiek kulturze). Już od dobrych dziesięciu lat w badaniach¹ ujawnia się kompletny rozdzwiek między modelem uczestnictwa w kulturze deklarowanym przez Polaków jako oczekiwany i wartościowy, a modelem realizowanym przez tych samych respondentów faktycznie. Oto fakty: 41% Polaków uważa, że „człowiek kulturalny powinien przynajmniej raz do roku bywać w operze” ale faktycznie bywa w niej tylko niespełna 2%, „koncerty muzyki poważnej” wskazuje 39% (ale bywa na nich tylko 3%), teatr – 52% (bywa 11%) a muzea – 43% (bywa 16%)². Zamiast w „świątyniach sztuki” Polacy chętnie bywają na trzech typach imprez: „spotkaniach towarzyskich” (81%) festynach (42%) i imprezach sportowych (28%). A więc jako wartościową i oczekiwaną deklarujemy kulturę „filharmoniczno-teatralno-muzealną” a faktycznie realizujemy kulturę „grillowo-festynowo-meczową”. Głębsze badania pokazują jednak drugie dno tego zjawiska: obcowanie z wartościową kulturą nie zanikło; przeniosło się jedynie z „instytucji kultury” do sfery prywatnej: obcujemy z kulturą przez Internet: przez słuchawki naszych odtwarzaczy MP3

¹ Chodzi tu o badanie *Czy Polacy są kulturalni? Czyli deklarowane uczestnictwo w kulturze a wyobrażenia o człowieku kulturalnym*, TNS OBOP, Warszawa 2001, badania z 2000 r. na reprezentatywnych losowych próbach Polaków powyżej 15 roku życia, N = 1013 i 1041 osób

² Przy czym w wypadku muzeów i do pewnego stopnia także teatrów widowinę stanowią w dużej części tzw. „DZIECI Z AUTOBUSU”: uczniowie i przedszkolaki przywożone do instytucji kultury na przedstawienia i pokazy edukacyjne; jeden z najwierniejszych i najliczniejszych widzów i klientów instytucji kultury, który nie ma wyboru – uczestniczyć musi” (W. Burszta, M. Duchowski, B. Fatyga, J. Nowiński, M. Pęczak, E. A. Sekuła, T. Szlendak: *Raport o stanie i różnicowaniach kultury miejskiej Polsce*, s. 37)

i ekrany naszych palmtopów. Widocznie jest to dla nas z różnych przyczyn wygodniejsze, niż przekroczenie progu „Świątyni Sztuki”.

Tymczasem liczne instytucje kultury wydają się trwać w przekonaniu, że kryzysu nie ma, a jeśli nawet jest, to należy go leczyć, wzmacniając rozwiązania dotychczasowe: „ma być tak samo, tylko bardziej”. Ale obecnego kryzysu nie zrodziły niedoskonałości dotychczasowego systemu, tylko jego główne założenia, które już nijak nie przystają do współczesności. Trzeba zmienić te założenia, a nie – starać się je realizować z większym uporem. Model kultury eksklusywnej, zamkniętej w dostojnych instytucjach, musi ustąpić innemu modelowi. Ten nowy model, to model kultury inkluzywnej, zapraszającej do uczestnictwa, otwartej. W tym nowym (a przecież w istocie prastarym!) modelu nie ma już miejsca na sztywny podział na światłych twórców kultury i łaskawie oświecanych odbiorców tejże. Pole kultury widziane – jak chce Barbara Fatyga – jako federacja subkultur i nisz, sprzyja raczej wymianie, niż jednokierunkowemu przekazowi. Zamiast *oświecania ciemnych* mamy w tym modelu obiegi kultury, a w nich znajdujemy się dziś co chwila w innej roli: bywamy publicznością, a za chwilę twórcami, menedżerami, mecenasami, krytykami kultury... Kluczowym słowem tego nowego modelu jest uczestnictwo. Uczestnictwo w kulturze jest w tym modelu rozumiane już nie jako „uczęszczanie do teatru i muzeum”, ale – jako włączenie się każdego z nas w obiegi kultury, by czerpać z ich bogactwa, ale też by wносить do puli tego bogactwa własne wartości kulturowe. Każdy z nas może założyć bloga i stać się publicystą, pisarzem, rysownikiem satyrycznych mini-komiksów, czy reżyserem filmów rejestrowanych telefonem komórkowym (są już festiwale takich filmów). Niezwykle ważna staje się w tym nowym modelu edukacja kulturalna, ale znów – rozumiana zupełnie inaczej: dziś „kompetencja kulturowa” to nie tyle znajomość kanonów, co umiejętność krytycznego dyskusowania z kanonami i proponowania własnych kanonów.

Na tym tle nie najgorzej wypadają biblioteki, a kryzys czytelnictwa wydaje się nie tak głęboki, jak kryzys uczestnictwa w innych obszarach kultury. W cytowanych wyżej badaniach konieczność czytania książek jako warunek „bycia kulturalnym” deklarowało 55% a faktycznie czytało 57%. Z bibliotekami było nieco gorzej, ale nie tak tragicznie, jak z operą: 59% respondentów uważało za obowiązek „człowieka kulturalnego” odwiedzenie biblioteki przynajmniej raz w roku, a faktycznie było w bibliotece 28% (wskaźnik ten zawyżają uczniowie i studenci korzystający z bibliotek szkolnych i uczelnianych, ale i tak nie jest on taki zły).

Spośród różnych modeli lokalnej instytucji kultury właśnie biblioteka lokalna ma niewątpliwie największe szanse wpisania się w nowy model działalności kulturalnej: nie ma obciążeń charakterystycznych dla innych instytucji. Jest fizycznie czynna przez wiele godzin codziennie (a nie otwierana jedynie na daną imprezę czy zajęcia), nie odstrasza pompatyczną atmosferą, jest egalitarna w swej ofercie: mamy tu „kulturę dla każdego”, nie stwarza odstraszającej bariery kosztów uczestnictwa. A nowe formy pracy bibliotecznej zmieniają dodatkowo bibliotekę w przestrzeń spotkań, robiąc z niej „miejsce społeczne”.

Jak biblioteka może stać się wyspą szans – miejscem, w którym dzieją się rzeczy sprzyjające rozwojowi lokalnemu? Aby odpowiedzieć na to w sposób nie splotony, trzeba najpierw zastanowić się, czym w istocie jest rozwój lokalny. Nie zamierzam w tym miejscu opisywać szerzej teorii rozwoju lokalnego; dość obszernie odniesienie do tej tematyki zamieściłem w innych publikacjach³. Tu chciałbym się skupić na kluczowym pojęciu tej teorii a mianowicie pojęciu *szans indywidualnego rozwoju*. Bowiem definicja rozwoju lokalnego brzmi:

ROZWÓJ LOKALNY to proces wzbogacania pola indywidualnych szans poszczególnych mieszkańców danego terenu na ich osobistą samorealizację (spełnienie swego potencjału).

A więc to, że dane miasto rozwija się lepiej niż inne, znaczy tyle, że ludzie mają tu większą paletę równomierniej dostępnych i bardziej różnorodnych szans spełniania się i rozwijania według indywidualnych aspiracji. Cóż to takiego owe *szanse indywidualne*? To wszystkie obiektywne i subiektywne czynniki otwierające przed danym człowiekiem możliwość zrealizowania przez niego jego osobistego potencjału. To zarówno twarde fakty (np. obowiązujące tu i teraz normy prawne czy fizyczna dostępność takich a nie innych zasobów) jak i czynniki miękkie: społeczno-kulturowe (np. poziom włączenia społecznego danej osoby, jej wzorce kulturowe) czy wręcz psychologiczne (np. poziom wiary w siebie, osobiste przekonania normatywne).

Zastanówmy się w tym miejscu: jakie szanse indywidualnego rozwoju stwarza biblioteka? Komu je stwarza? W jaki sposób? Oto próba pierwszych odpowiedzi (bynajmniej nie wyczerpujących).

- Biblioteka udostępnia wiedzę potrzebną dziś niemal każdemu do indywidualnego rozwoju i spełnienia swego osobistego potencjału.
- Biblioteka rozbudza ciekawość poznawczą, która wydaje się coraz ważniejszym czynnikiem napędzającym rozwój osobisty.

³ W. Kłosowski, *Kultura jako czynnik sprawczy rozwoju lokalnego*, [w:] W. Kłosowski (red.): *Kierunek Kultura. Promocja regionów poprzez kulturę*. MCKiS, Warszawa 2009, s. 13.

- Buduje **umiejętność poszukiwania użytecznych informacji**, w tym informacji zapisanej cyfrowo. Stajemy się dziś społeczeństwem wiedzy i umiejętność przetwarzania informacji otrzymywanej przez nowe media staje się życiowo ważna. To nie brak wiedzy jest dziś czynnikiem wykluczenia społecznego; staje się nim nieumiejętność poszukiwania informacji w cyfrowym świecie (pojawia się w związku z tym nowe pojęcie: *wykluczenie cyfrowe*).

W związku z powyższymi trzema rodzajami oddziaływań biblioteki na lokalną społeczność wzrasta w naszym mieście/naszej gminie lokalny **kapitał ludzki**, czyli suma indywidualnych i zbiorowych kompetencji. Trzeba rozumieć, że kapitał ludzki to nie tylko suma formalnego wykształcenia członków społeczności, bo wiedza zdobywana w ramach kształcenia w systemie szkolno-uczelnianym dezaktualizuje się dziś bardzo szybko. Żeby rósł kapitał ludzki gminy, ludzie muszą być gotowi stale aktualizować swe kompetencje. Do tego jest potrzebna właśnie ciekawość poznawcza, a tę można aktywnie kształtować. Ponadto potrzebna jest umiejętność aktualizowania własnej wiedzy w oparciu o informację samodzielnie wyszukaną w cyfrowym świecie. Jakie jeszcze szanse indywidualnej samorealizacji poszczególnych ludzi może generować biblioteka lokalna? Wskażmy teraz inne obszary szans, niż te wspierające kapitał ludzki.

- Biblioteka może **uczyć debatowania**, We współczesnej demokracji obywatelskiej coraz ważniejsze jest aktywne uczestnictwo w sprawach publicznych (nazywane też partycypacją obywatelską), a to wymaga umiejętności negocjowania dobra wspólnego z innymi współobywatelami. Gdzie my, obywatele mamy się dziś uczyć tej trudnej sztuki, jaką jest debata publiczna – cierpliwa rozmowa pełna szacunku dla zróżnicowanego zdania innych? Nie uczy jej niestety współczesna szkoła. Przestaje jej także uczyć rodzina, a media wydają się raczej pokazywać anty-wzorzec takiej debaty. Czy w tej sytuacji nie może być taką „szkołą wspólnej rozmowy” Dyskusyjny Klub Książki?
- Biblioteka ma szansę pracować nad lokalną tożsamością zbiorową i umacniać poczucie wspólnoty w społeczności lokalnej. A wobec tego ma także wpływ na umacnianie **kapitału społecznego** rozumianego jako sieć społecznych relacji zaufania, lojalności i solidarności.
- Biblioteka może **wspierać i rozwijać postawy kreatywne**. Kreatywność jest dziś uważana za czynnik rozwoju lokalnego nie mniej ważny, niż jakość kapitału ludzkiego. Teoria Kapitału

Kreatywnego sformułowana przez Richarda Floridę głosi, że miasta rozwijają się dziś przede wszystkim dzięki kapitałowi kreatywnemu. Co to takiego? Florida definiuje kapitał kreatywny w istocie ekonomicznie: *Kapitał kreatywny to gotowość lokalnej gospodarki do płacenia za kreatywność.*

- Wreszcie – biblioteka pogłębia refleksję nad światem, sprawia, że stajemy się mądrzejsi. A mądrość – jak powiada Zygmunt Bauman – tym różni się od wiedzy, że nie dezaktualizuje się.

Ważne jest aby lokalne partnerstwo wokół biblioteki było budowane w oparciu o uświadomienie sobie tak rozbudowanego i złożonego znaczenia biblioteki w społeczności lokalnej. Dlatego właśnie zdecydowałem się w tytule określić lokalną bibliotekę jako WYSPE SZANS. Partnerzy biblioteki: czytelnicy (i ich rodziny), zaprzyjaźnione instytucje, wspierające podmioty itd., powinni zdawać sobie sprawę z tej rozległej palety korzyści, jakie może dawać mieszkańcom dobrze działająca biblioteka.

Ponieważ zacząłem ten artykuł od wskazania, że kultury przechodzi w całości ważną zmianę, na koniec tego artykułu chciałbym przedstawić serię pytań, na które nie będę próbował dawać własnej odpowiedzi, bo odpowiedź musi sformułować na swój użytek każda biblioteka z osobna:

- Czy biblioteka może odważnie rozmawiać z młodymi ludźmi o dorosłych sprawach? Mamy pewną pustkę wychowawczą: rodziny wychowują dzieci, ale przestają wychowywać młodzież, zaś szkoła jest coraz bardziej środowiskiem wyłącznie nauczania, nie zaś wychowywania i pomagania w dojrzewaniu. Może część roli wychowawczej mogłaby przejąć dziś biblioteka?
- Czy warto grzecznej młodzieży podsuwać niegrzeczne książki? Żyjemy w świecie nieograniczonego dostępu do wszelkich treści, w tym pornograficznych, drastycznych, wstrząsających. Czy biblioteka może jakoś przygotowywać młodych ludzi do mądrego odbioru treści drastycznych?
- A co może przyciągnąć do biblioteki młodzież „niegrzeczną”? Jest przecież taka grupa młodzieży, która programowo kontestuje system instytucjonalny; czy mamy szansę skutecznie zaprosić ich do biblioteki?
- Czy warto, by najstarsi czytelnicy sięgnęli po najmłodszą literaturę? Żyjemy często w „gettach pokoleniowych” i „gettach środowiskowych”; czy umiemy nauczyć ludzi przekraczania granicy

swego getta i pełnego ciekawości kontaktu z kulturą innych pokoleń i środowisk?

- Czy warto (i czy da się) skłonić mężczyzn do czytania „literatury kobiecej”? Jaki mógłby być z tego pożytek? Mówimy tyle o równości płci; może właśnie biblioteka może być przestrzenią budowania lepszego porozumienia między czytelnikami z Marsa i czytelniczkami z Wenus?

Niezależnie od tego, jak odpowiemy na powyższe pytania, jedno jest pewne: nie da się już dziś prowadzić dobrej biblioteki, ograniczając się tylko do tradycyjnie rozumianego „upowszechniania czytelnictwa”. Wokół takiej biblioteki nie mielibyśmy szans na zbudowanie prawdziwego lokalnego partnerstwa.

*Wojciech Kłosowski, Regionalna Konferencja Programu Rozwoju Bibliotek,
Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach,
29 listopada 2011 roku*

Michał Pawlicki

**Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Witolda Gombrowicza w prasie w 2011 roku**

1. AG: Biblioteka XXI wieku. – (Wydarzenia) // Famka. – 2011, nr 52, s. 9
O programie Biblioteka +
2. BIBLIOFERIE w Medi@tece. – (Co Jest Grane) // Gazeta Wyborcza.pl.
Kielce. – 2011, 28 stycznia, s. 12 [dod. do Gaz. Wybor. Wyd. 1 2011 nr 22]
Zapowiedź zajęć dla dzieci
3. BIELECKA, Małgorzata: Artysta pełen niepokoju // Teraz. – 2011, nr 3,
s. 6-7
Wystawa obrazów Jerzego Czuraja.
4. CHMIELEWSKI, Paweł: Angliczejemy od środka // Teraz. – 2011, nr 3,
s. 17
Spotkanie z językoznawcą Andrzejem Markowskim w WBP.
5. CICHOCKA, Lidia: Biblioteki będą jak Orliki : 150 milionów złotych
przekáže na ich rozwój ministerstwo kultury // Echo Dnia (Kiel.). – 2011,
nr 213, s. 4
Spotkanie z dyrektorem Instytutu Książki Grzegorzem Gaudenem; dot. Programu
„Biblioteka+”.
6. CICHOCKA, Lidia: Byłem prostym chłopakiem z Pragi : pisarz Andrzej
Stasiuk w Kielcach // Echo Dnia (Kiel.). – 2011, nr 80, s. 11
Spotkanie w siedzibie WBP.
7. CICHOCKA, Lidia: Czytanie w zaniku // Echo Dnia (Kiel.). – 2011,
nr 43, s. 3
Wyp. Dyrektora WBP Andrzeja Dąbrowskiego dot. czytelnictwa.
8. CUPER, Grzegorz: W wolnym kraju zniewoleni ludzie // Teraz. – 2011,
nr 12, s. 20
Pokaz filmu „Księstwo”
9. DANIEL, Jerzy: Lekcja judaizmu // Teraz. – 2011, nr 2, s. 3-5
Kieleckie Spotkania Chrześcijańsko-Żydowskie w WBP.

10. EDYTORSKIE cuda // Teraz. – 2011, nr 6, s. 26

O wystawie Ewy Pielesz „Przestrzenie książki”

11. EMI: Slang był i będzie, a sobniedz weekendu nam nie zastąpi // Gazeta Wyborcza.pl. Kielce. – 2011, 24 marca, s. 2 [dod. do Gaz. Wybor. Wyd. 2 2011 nr 69]

Spotkanie z językoznawcą Andrzejem Markowskim w WBP.

12. GDZIE ci mężczyźni...- (Aktualności) // Kielce Plus. –2011, nr 31, s. 3

O wystawie „Mężczyzna, jaki jest...”.

13. GŁAZY, ściany, szczeliny // Teraz. – 2011, nr 6 s. 29

O wystawie Ryszarda Pielesza „Moje góry”

14. HOŁDA, Ziemek: Tajemnice tożsamości // Gazeta Wyborcza.pl. – 2011, 18 stycznia, s. 4 [dod. do Gaz. Wybor. Wyd. 1 2011 nr 13]

Spektakl „Tajemnice mojej babci” Teatru Midraszowego Beit Kraków w WBP.

15. HOŁDA, Ziemowit: Zaśpiewali poezję Miłosza, bo ona daje siłę. – Il. // Gazeta Wyborcza.pl. – 2011, 17 maja, s. 2 [dod. do Gaz. Wybor. Wyd. 1 2011 nr 113]

Spektakl „Sens” w siedzibie WBP.

16. (JAR): Dziennikarz z bohaterami swych reportaży // Nasz Region. – 2011, nr 9, s. 16

Promocja książki Andrzeja Nowaka „Być jak diament” w siedzibie WBP

17. K: Pasażerka w WBP. – (Aktualności) // Kielce Plus. – 2011, nr 4, s. 3

Spotkanie z Zofią Posmysz , była więźniarką KL Auschwitz , bohaterką filmu „Pasażerka” Andrzeja Munka.

18. KB: Spotkania dialogu. – (Aktualności) // Kielce Plus. – 2011, nr 3, s. 3

Kieleckie spotkania chrześcijańsko-żydowskie

19. KŁ: Pół miliona na nowe książki // Gazeta Wyborcza Kielce.pl. – 2011, 29 czerwca, s. 3 [dod. do Gaz. Wybor. Wyd. 1 2011 nr 149]

Pieniądze w ramach programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek” przeznaczone dla świętokrzyskich bibliotek , w tym dla WBP.

20. KSIAŻKI na kłódkę.- (Aktualności) // Kielce Plus. – 2011, nr 34, s. 3

O ekspozycji „Książki zakazane”.

21. (m): Niezwykły teatr kobiet rabina // Echo Dnia (Kiel.). – 2011, nr 14, s. 8 Spektakl w siedzibie WBP w ramach spotkań Chrześcijańsko-Żydowskich.
22. MACIĄGOWSKI, Marek: O biskupie i powstańcu // Echo Dnia (Kiel.). – 2011, nr 106, s. 9
Finał konkursu „Zapomniani bohaterowie” współorganizowanego przez WBP.
23. MARCZEWSKA, Marzena: Mężczyzna (nie)zmiennym jest... // Teraz. – 2011, nr 11, s. 12
O wystawie „Mężczyzna jaki jest...”.
24. NA skrzyżowaniu kawiarni i czytelní // Teraz. – 2011, nr 10, s. 25
Spotkanie z dyrektorem Instytutu Książki Grzegorzem Gaudenem; dot. Programu „Biblioteka+”.
25. NAGRODA marszałka na inaugurację nowego sezonu artystycznego // Nasz Region. – 2011, nr 10, s. 14-15
Nagrodzono Annę Adamiec, starszego bibliotekarza z WBP.
26. NIEWCZAS-SOCHACKA, Małgorzata: Nagrodzili najlepsze bibliotekarki i bibliotekarzy // – Nasz Region. – 2011, nr 6-7, s. 8-9
Bibliotekarz i Bibliotekarka Roku 2011.
27. O KWAŚNYM papierze i nie tylko // Teraz. – 2011, nr 6, s. 26
Dot. konferencji "Zabytkowe zbiory biblioteczne - ochrona i konserwacja".
28. (PAWECH): Literatura jako przypadek // Teraz. – 2011, nr 3, s. 2
Spotkanie autorskie z Antonim Liberą.
29. PREZENTUJĄ twórczość kolegi. – (Notatnik) // Echo Dnia (Kiel.). – 2011, nr 24, s. 12
Zapowiedź otwarcia wystawy „Jerzy Czuraj. Obrazy z różnych domów” (Galeria „Interior” Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. W. Gombrowicza w Kielcach).
30. PRZYBYSZ, Marzena: Konferencja nt. „Dostępność bibliografii regionalnych w Internecie”. – (Sprawozdania i relacje) // Bibliotekarz. – 2011, nr 4, s. 21-23
31. RAS: Odyseja ku prawdzie // Gazeta Wyborcza.pl. – 2011, 13 maja, s. 6 [dod. do Gaz. Wybor. Wyd. 1 2011 nr 110]
Spotkanie z Wiesławem Adamczykiem, autorem książki „Kiedy Bóg odwrócił wzrok”.
32. SMORAWSKA, Bożena: Wirtualny holocaust // Echo Dnia (Kiel.). – 2011, nr 18, s. 10

Spotkanie z Zofią Posmysz , była więźniarką KL Auschwitz , bohaterką filmu „Pasażerka” Andrzeja Munka.

33. ŚWIĘTOKRZYSKIE sercem Polski : dokumentacja IX Kongresu Regionalnych Towarzystw Kultury, Kielce 24-26 września 2010 roku / zespół red. Andrzej Dąbrowski [i In.]; pod red. M. A. Zarębskiego. – Zagnańsk; Kielce, 2011. – s. 44-48 : Zespół pierwszy. Aktualne problemy w edukacji szkolnej. Rola wydawnictw w kształceniu regionalnym. Zespół obradował w siedzibie WBP.

34. WAT: Najlepsza biblioteka w Połańcu // Gazeta Wyborcza. pl. Kielce. – 2011, 17 czerwca, s. 3 [dod. do Gaz. Wybor. Wyd. 1, 2011, nr 140]
Przyznanie tytułu Bibliotekarza i Biblioteki Roku na Forum Bibliotekarzy Województwa Świętokrzyskiego w WBP

35. WIERSZE i obrazy // Teraz. – 2011, nr 7/8, s. 25-26
Premiera w WBP książki Marzeny Kasprówicz „Miało być inaczej”

36. WINOGRODZKA, Katarzyna: Raport o stanie komputeryzacji bibliotek publicznych 2010 // Bibliotekarz. – 2011, nr 3, s. 5-12

37. ZHO: Cienie w komorach gazowych // Gazeta Wyborcza.pl Kielce. – 2011, 20 stycznia, s. 4 [dod. do Gaz. Wybor. Wyd. 1 2011 nr 15]
Spotkanie z Mikołajem Grynbergiem, fotografem, autorem albumu „Auschwitz – co ja tutaj robię?”.

38. ZHO: Debiutancka „Madame” // Gazeta Wyborcza.pl. Kielce. – 2011, 16 lutego, s. 4 [dod. do Gaz. Wybor. Wyd. 2 2011 nr 38]
Spotkanie z Antonim Libera, autorem powieści „Madame”.

39. ZHO: Dehnel na początek : XIX Tydzień Kultury Języka // Gazeta Wyborcza.pl. Kielce. – 2011, 22 marca, s. 2 [dod. do Gaz. Wybor. Wyd. 1 2011 nr 67]
Spotkanie w siedzibie WBP.

40. ZHO: Kielce to wiocha... ale kapitalna ; spotkanie z Andrzejem Stasiukiem // Gazeta Wyborcza.pl. Kielce. – 2011, 6 kwietnia, s. 2 [dod. do Gaz. Wybor. Wyd. 2 2011 nr 80]

41. ZHO: Powrót Pasażerki. – (Co Jest Grane) // Gazeta Wyborcza.pl. Kielce. – 2011, 21 stycznia, s. 9 [dod. Do Gaz. Wybor. Wyd. 1 2011 nr 16]
Zapowiedź filmów, które mają być wyświetlane w siedzibie WBP w ramach Kieleckich Spotkań Chrześcijańsko-Żydowskich.

Michał Pawlicki

**Wydawnictwa Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. Witolda Gombrowicza w 2011 roku**

1. KALENDARZ na rok 2011 / Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach [2010]. – 13 k.

W publikacji wykorzystano fragmenty reklam z „Gazety Kieleckiej” (ze zbiorów WBP) oraz fragmenty pocztówek ze zbiorów Krzysztofa Lorka.

2. NOWAK Andrzej. Być jak diament. – Kielce : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza, 2011

3. OCHWANOWSKI, Adam. Droga Krzyżowa/ tekst Adam Ochwanowski ; il. Tomasz Łukaszczyk. – Kielce : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza, 2011

4. PIELESZ, Ryszard. Moje góry. – Kielce : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza, 2011

5. SPRAWOZDANIA i Materiały : za rok 2010. Nr 23 / Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach / [zespół redakcyjny: Andrzej Dąbrowski, Jadwiga Zielińska, Halina Panek, Lidia Zielińska, Małgorzata Grodzicka, Małgorzata Winkler]. – Kielce, 2011. – 133 s. ; 21 cm

Treść: s. 5-6 : DĄBROWSKI, Andrzej . Wstęp ; s. 7-29 : Sprawozdanie Wojewódzkiej Biblioteki w Kielcach z realizacji zadań w 2009 roku ; s. 30-34 : Stan i działalność bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego w 2010 r. ; s. 42-53 : Biblioteki publiczne województwa świętokrzyskiego w latach 2009-2010 ; s. 54-69 : Działalność kulturalno oświatowa bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego w 2010 roku (wybór Małgorzata Winkler) ; s.70-75 : GRODZICKA, Małgorzata. Dyskusyjne Kluby Książki w bibliotekach publicznych województwa świętokrzyskiego w 2010 roku ; s. 78-86 : PIOTROWSKA, Beata. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w prasie (2010 rok) ; s. 87-89 : PIOTROWSKA, Beata. Wydawnictwa Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza (2010) ; s. 90-94 : PIOTROWSKA, Beata. Bibliografia Regionu Świętokrzyskiego ; s. 105-108 : SORYS, Halina. Miejsca bez barier usługi dla seniorów i osób niepełnosprawnych ; s. 109-112 : KOMANIECKA, Mirosława. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Koprzywnicy ; s. 113-122 : WOJTOWICZ, Renata. Rys historyczny MGBP w Połańcu ; s. 123-125 : Komunikaty, Aktualności ; s. 126-127 : Biblioteka i Bibliotekarz Roku 2011 – konkurs

Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach ; s.128-132 : Gminne Koalicje – współpraca wokół biblioteki na rzecz rozwoju lokalnego.

6. STOPA-PIELESZ, Ewa. Przestrzenie książki. – Kielce : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza, 2011

7. ŚWIĘTOKRZYSKIE / red. Andrzej Dąbrowski, Jerzy Osiecki. – Kielce : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza, nr 4 (8), 2011

8. ŚWIĘTOKRZYSKIE / red. Andrzej Dąbrowski, Jerzy Osiecki. – Kielce : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza, nr 5 (9), 2011

9. ŚWIĘTOKRZYSKIE / red. Andrzej Dąbrowski, Jerzy Osiecki. – Kielce : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza, nr 6 (10), 2011

10. W 30. ROCZNICĘ stanu wojennego (bibliografia w wyborze : ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza w Kielcach. – Kielce : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza, 2011

Michał Pawlicki

Publikacje pracowników Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza w 2011 roku

1. DĄBROWSKI, Andrzej: Czy Polacy mogą się wybić na niepodległość : ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej // Świętokrzyskie. – nr 6(10), 2001, s. 5
2. DĄBROWSKI, Andrzej: In temporibus maxime discordiae... // Ludowiec Świętokrzyski. – 2011, nr 5-6, s. 5
3. DĄBROWSKI, Andrzej: Nowa nowomowa // Ludowiec Świętokrzyski. – 2011, nr 3-4, s. 5
4. DĄBROWSKI, Andrzej: Ostatni z drużyny : w 70. Rocznicę powstania BCh // Ludowiec Świętokrzyski. – 2011, nr 1-2, s. 5
5. DĄBROWSKI, Andrzej: Testament Deskurów // Świętokrzyskie. – nr 4(8), 2011, s. 49-50
6. NOGAJ, Anna : Czytelnikowi naprzeciw // Teraz. – Kielce, nr 6, s. 4-5
7. NOGAJ, Anna: Dzielę się słowem prostym // Teraz. – Kielce, 2010, nr 2, s. 16
Recenzja książki Jacka Dziubela „Dzielę się słowem prostym”.
8. NOGAJ, Anna : Elżbieta Musiał. Płacz czajki : wiersze i poemat // Świętokrzyski Kwartalnik Literacki. – Kielce, 2009, nr 3-4, s. 68-70
Recenzja książki Elżbiety Musiał „Płacz czajki: wiersze i poemat”
9. NOGAJ, Anna. Księżyce. [w.] // Między Ochrydą a Bugiem : antologia współczesnych sztuk słowiańskich / Przekład i redakcja : Olga Lalić-Krowicka. – Krosno, 2011, s. 453
10. NOGAJ, Anna: Światłocienie // Teraz. – Kielce, 2010, nr 10, s. 16
Recenzja książki Wandy Nowik-Pala „Światłocienie”
11. NOGAJ, Anna. - Od nagłej i niespodziewanej. - Ostatni lot [w.] // Nad Kamienną. – 2011, nr 1, s. 49

12. NOGAJ, Anna: Ogród zapachów: wiersze świętokrzyskie dawne i nowe // Teraz. – Kielce, 2011, nr 11, s. 16
Recenzja książki Romualda Bielendy „Ogród zapachów”
13. NOGAJ, Anna: Panaceum // Teraz. – Kielce, 2010, Teraz. - 2011, nr 1, s. 16
14. NOGAJ, Anna: Rozum i serce // Świętokrzyski Kwartalnik Literacki. – Kielce, 2010, nr 3-4, s. 71-75
15. NOGAJ, Anna: Żukowska-Rumin, Irena. Aleksandreis // Teraz. – Kielce, 2011, nr 6, s. 17
16. SŁOŃ, Elżbieta. Garść uwag dotyczących opisu katalogowego. Cz. 3, Pole przeznaczone dla języka dokumentu // *Fides*. – 2010 [dr. 2011], nr 1/2, s. 106-107
17. SŁOŃ, Elżbieta. Kobieta dziarska // *Goniec Świętokrzyski*. – 2011, nr 1/2, s. 6
Omówienie książki „Podgląd na pogląd” Agaty Kalinowskiej-Bouvy.
18. SŁOŃ, Elżbieta. „My a transformacja” // *Goniec Świętokrzyski*. – 2011, nr 3, s. 6
O książce „Transformacja i my” Hanny Bień-Bielskiej i Stanisława Bielskiego.
19. SŁOŃ, Elżbieta. Nowy sposób tematowania wprowadzony przez Bibliotekę Narodową w Warszawie – hasło formalne // *Fides*. – 2011, nr 1/2, s. 31-36
20. SŁOŃ, Elżbieta. O książce „Erudyta niepowszedni” // *Eskulap Świętokrzyski*. – 2011, nr 6, s. 16-17
21. SŁOŃ, Elżbieta. Problemy z ustalaniem daty wydania starych map – na kanwie własnych doświadczeń // *Fides*. – 2011, nr 1/2, s. 37-41
22. SŁOŃ, Elżbieta. Tęsknoty serca // *Goniec Świętokrzyski*. – 2011, nr 1/2, s. 6
Omówienie zbioru poezji „Droga do światła”.
23. SŁOŃ, Elżbieta. Wileńskie echa // *Goniec Świętokrzyski*. – 2011, nr 1/2, s. 7
Omówienie wspomnień Jana Janowicza zatytułowanych „Tak było – pamiętnik”.

24. PIASECKA, Bożena: Kielce epoki stanisławowskiej w podróżach Jana Filipa Corosiego // Świętokrzyskie. – nr 4(8), 2011, s. 65-68

25. PIASECKA, Bożena: Kolekcja zabytkowa Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza w Kielcach w narodowym zasobie bibliotecznym // Świętokrzyskie. – nr 5, 2011, s. 8-14

26. PIASECKA, Bożena: Pamiątki Kościuszkowskie w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza w Kielcach // Świętokrzyskie. – nr 6, 2011, s. 48-50

Halina Sorys
Dariusz Kosno

Senior na czacie

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. W. Gombrowicza w Kielcach poza podstawowymi funkcjami prowadzi działalność kulturalną na rzecz środowiska lokalnego. Organizuje wystawy, konkursy, spotkania z autorami czy ciekawymi ludźmi. Zaprasza dzieci na przygotowane dla nich imprezy. Realizuje także specjalne szkolenia, które mają na celu przybliżyć nowoczesne technologie informacyjne i komunikacyjne osobom dojrzałym. Zajęcia dla seniorów są bezpłatne i otwarte dla wszystkich zainteresowanych korzystaniem z narzędzi cyfrowych. Adresowane zostały do użytkowników początkujących, przy czym zakres szkolenia dotyczy szeroko rozumianych podstaw obsługi komputera i Internetu.

Jesienią ubiegłego roku zorganizowaliśmy pierwszą edycję warsztatów komputerowych dla osób starszych, pod tytułem *Akademia e-Seniora*.

W dniach od 18 października do 24 listopada 2011 roku, dziesięciu uczestników brało udział w kursie komputerowym. Większość

z obecnych na warsztatach, po raz pierwszy zetknęła się z bliską z komputerem. Tylko dwie osoby mówiły, że zainicjowały swój kontakt z komputerem jeszcze w trakcie pracy zawodowej. Ale ich doświadczenia z tym urządzeniem, ograniczały się wtedy do wykonywania kilku powtarzających się „kliknięć”. W czasie szesnastogodzinnego kursu osoby dojrzałe, uczyły się m.in. podstaw obsługi komputera, strategii wyszukiwania informacji w Internecie, wysyłania e-maili, porozumiewania się za pomocą komunikatorów internetowych. Po zakończeniu warsztatów absolwenci kursu uczestniczyli w konsultacjach. Podczas których mogli usystematyzować zdobytą dotychczas, elementarną wiedzę informatyczną.

Na bazie poprzedniej edycji, Biblioteka zorganizowała w I kwartale 2012 roku, kurs z zakresu podstawowych kompetencji cyfrowych pod nazwą *e-Wykluczeni w Bibliotece*.

W związku z tym, że jesteśmy świadkami permanentnego wzrostu znaczenia nowoczesnych technologii w przestrzeni ludzkiej aktywności. Umiejętność korzystania z komputera i Internetu – koniecznie potrzebna w rozwoju intelektualnym, kulturalnym, czy zawodowym człowieka – staje się dla większości z nas, warunkiem pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Rozumiejąc te potrzeby, skierowaliśmy ofertę do osób dojrzałych, młodych, a także niepełnosprawnych. Zależało nam, aby z naszego projektu *Biblioteka Równych Szans* skorzystali nie tylko ci, którzy są pozbawieni dostępu do komputera czy Internetu, ale także osoby,

które posiadają to urządzenie lecz z niego nie korzystają, jak również użytkownicy posługujący się narzędziami cyfrowymi bez odpowiednich kompetencji. Do udziału w warsztatach komputerowych zgłosiło się siedem pań i trzech panów w wieku 47 – 76 lat. W dniach od 8 do 27 marca 2012 roku, odbyło się dziesięć spotkań, podczas których kursanci uczyli się uruchamiać programy komputerowe, korzystać z edytora tekstu, przeglądać witryny internetowe, obsługiwać pocztę elektroniczną, używać komunikatorów internetowych. Poznali również zasady działania stron WWW. Opanowali umiejętność tworzenia odpowiednich zapytań internetowych w celu otrzymania relewantnej odpowiedzi. Absolwenci zarówno pierwszej jak i drugiej edycji warsztatów komputerowych, na zakończenie kursu otrzymali dyplomy. Dokument stwierdzający, że stali się pełnoprawnymi użytkownikami komputera i Internetu.

Cyklicznie organizowane kursy komputerowe to nie jedyne formy pracy z czytelnikiem dorosłym jakie realizuje największa w województwie świętokrzyskim Książnica Publiczna. Biblioteka aktywnie włącza się w ogólnoeuropejską kampanię *Tydzień z Internetem*, mającą na celu zachęcenie jak największej liczby osób – przede wszystkim tych, które dotąd nie używały Internetu – do wykorzystania jego różnych możliwości. Koordynatorem polskiej edycji jest Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, realizująca Program Rozwoju Bibliotek.

4 marca 2011 roku, w ramach akcji *Tydzień z Internetem*, w siedzibie Biblioteki odbyło się integracyjne spotkanie edukacyjno-rozrywkowe skierowane do Seniorów pn. *Koncert życzeń*. W spotkaniu uczestniczyło szesnaście osób. Po oswojeniu się z komputerem oraz zapoznaniu z metodami surfowania w Sieci, Seniorzy samodzielnie odszukiwali w serwisie YouTube ulubione piosenki. Wyszukiwali także dodatkowe informacje o wybranym utworze muzycznym i jego wykonawcy. Na zakończenie spotkania uczestnicy otrzymali certyfikat, tj. oficjalny dokument stwierdzający ich pierwszy kontakt z komputerem.

Również w tym roku, w ramach akcji „Tydzień z Internetem 2012” 30 marca zorganizowaliśmy w siedzibie naszej Biblioteki spotkanie zatytułowane *W 80 minut dookoła świata*. Miało ono charakter zabawowy, wielopokoleniowy i skierowane było zarówno do osób starszych jak i młodzieży. Celem spotkania było pokazanie, że Internet jest zarówno skarbnicą wiedzy jak i rozrywki.

Uczestniczyło w nim 10 osób, które podczas wirtualnej podróży odwiedziły słynne muzeum w Paryżu, oglądali świątynię w dzikiej dżungli, poznali piękno podwodnych raf koralowych, przeprawiali się przez afrykańską pustynię, podziwiali piękne widoki miasta Inków oraz uroki Wielkiego Kanionu. W trakcie spotkania uczestnicy mieli również okazję wykazać się w kilku grach i zabawach zręcznościowych.

Wolontariusze z 29 Kieleckiej Drużyny Harcerskiej służyli swoją wiedzą i pomocą. Było pamiątkowe zdjęcie i każdy mógł odebrać dyplom globtrotera. Na zakończenie uczestnicy zarejestrowali swój udział na stronie internetowej FRSI.

Jak włączyć e-wykluczonych w cyfrowy świat? Przygotowując się do warsztatów wiemy, że sama teoria, to nie wszystko. Prowadząc zajęcia musimy wykazać się dużą cierpliwością i szczególnie dbać o przyjazną atmosferę oraz dostosować metody uczenia do potrzeb osób dojrzałych. Nie wystarczy powiedzieć "znajdź ikonę", albo "otwórz plik", ale trzeba wytłumaczyć uczestnikom warsztatów całą informatyczną filozofię, a także nauczyć ich dostrzegania poszczególnych elementów komputera. Aby kursanci nie czuli się onieśmieleni, zajęcia prowadzimy w małych grupach. Dzięki tym zabiegom udaje nam się pokonać w nich barierę strachu oraz podnieść poczucie ich własnej wartości.

Iwona Kornacka

Mężczyzna, jaki jest...
portret mężczyzny w prasie zabytkowej
ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. Witolda Gombrowicza w Kielcach

(wystawa Galeria „INTERIOR”, 6 września – 15 października 2011 r.)

Nie można się dziwić mężczyznom, że domagają się oni równouprawnienia z kobietami pod względem ich potrzeb i zamiłowań toaletowych, tak samo jak nie można zaprzeczyć twierdzeniu, że jednak Pani Moda w swym królestwie faworyzuje płęć piękną.

Oceniając więc całą doniosłość niesprawiedliwości, jaka się dzieje mężczyznom, postanowiono całą swą uwagę skierować na sylwetkę pana w różnych porach dnia.

Jest rano, po śnie spokojnym, mężczyzna budzi się. Jego nocny strój to koszula i szlafmyca.

Koszula nocna, płócienna, jak widać spuszcza się do goleni (dzienna jest zawsze krótsza). Szlafmyca, konieczny dodatek dla panów starszych, łysych lub odczuwających dotkliwy chłód w nocy. Końcówka zdobiona kutasikiemkiem.

Pan zrzuciwszy strój nocny, wychodzi w negliżu – ubiorze domowym niestrojnym.

Model prezentuje się niezwykle okazale w bonżurce, uszytej z miękkiej tkaniny. Jest to strój krótki, luźny o kroju zbliżonym do marynarki, z kołnierzem i mankietami. Dodatkowo zdobiony pętelkami sznurkowymi, zakładanymi na drewniane kołki. Kieszonka na lewej piersi. Koszula dzienna stanowi fundament tak kobiecego, ja i męskiego ubrania. Fular zawiązany luźno, acz elegancko. Tak nasz mężczyzna wystroiwszy się, śniada, ranną prasę

czyta, fajkę pali a gdy nadchodzi stosowny moment i należy opuścić domowe pielesze, pan przebiera się.

O ile w rozkładzie dnia pan nie przewiduje składania wizyt, a przypuszczalne rozrywki swoje ograniczy do pójścia do wód, wystarczy jeśli po powrocie do domu starannie umyje ręce, uczesze głowę, zmieni kołnierzyk i oczyściwszy ubranie zasiądzie do obiadu z resztą domowników.

Jeśli pan zamierza składać wizyty, zmienia ubranie obowiązkowo na ciemne, może być z wyłożonym szalowo kołnierzem i mankietami, o wyciętych i zaokrąglonych połach, z jednorzędowym zapięciem.

Do tego kładzie pantaloney wełniane, dolną część ciała okrywające, niemieckim sposobem na guziki zapinane. Krawat - ubiór na szyję w kształcie ręcznika szczupłego w kolorze czarnym, oraz kamizelkę - część ubioru mężczyzny pokrywającą piersi. Chusteczek jedwabnych w kieszeniach się obecnie nie nosi. Natomiast kładzie się na ich miejsce piękne lniane chustki z delikatnymi brzeżkami, których się normalnie używa.

Bal, kolacja, premiera w teatrze, koncert obowiązują pana do włożenia fraka lub smokingu.

Nowością w kroju smokingów jest to, że są obecnie nieco dłuższe i zaczynają być dwurzędowe. Fraki mają również przydłużone poły poniżej kolan, podobne do ogona miłego ptaszęcia jaskółki. Natomiast z przodu są skracane w ten sposób, że widać spod nich czerń kamizelek. Koszula biała. Spodnie z lampasami zdobiacymi szew boczny, bez mankietów. Fular jako obowiązkowe dopełnienie stroju. Z błyskotek noszone są krótkie dewizki do zegarków. I szczęśliwie nareszcie znów zaczynają obowiązywać na salach balowych białe rękawiczki do tańca.

Pan, zmęczony składaniem wizyt, chodzeniem do wód i balowaniem, chwiejnym krokiem udaje się na zasłużony odpoczynek.

To już koniec i bomba, kto nie widział ten trąba.

Takim oto pokazem mody otworzono wystawę *Mężczyzna, jaki jest...: portret mężczyzny w prasie zabytkowej*, utrzymaną w tonie lekkim, zabawowym i nieco ironicznym. Była to poniekąd próba odpowiedzi na pytanie, czy zmienił się i na ile mężczyzna oraz jak opisywany i przedstawiany był w prasie XIX i początku XX wieku. Portret mężczyzny, jaki się w ten sposób wyłonił, to portret widziany oczami współczesnej kobiety, a raczej w krzywym kobiecym zwierciadle.

Z założenia miało być śmiesznie, a że można było pożartować z mężczyzną, autorki przedstawiły dowcipne opisy męskich typów, wzbogacone szkicami humorystycznymi (karykaturami, portretami), oraz próbkami pisma zaczerpniętymi m.in. z *Wędrowca*, *Tygodnika Ilustrowanego* i *Kłosów*, czy pisma periodycznego poświęconego wesołości i zabawie *Śmieszek*. Całość ubarwioną rekwizytami i elementami stroju męskiego „zamknięto” w zaaranżowanej na pokój męski sali wystawowej.

Ekspozycję poświęconą mężczyźnie podzielono na dwie części. Pierwszą wyznaczył cytat Marilyn Monroe „**Wszyscy mężczyźni są tacy sami**,

mają tylko różne twarze, żeby można było ich rozpoznać”⁴. Zaprezentowano tu typy rodzajowe mężczyzn tak różnych, jak nudziarze

i humoryści, ci pracowici i pracowolenni, prości, zacni wielkoduszni i figury salonowe. Ale nie zabrakło tu także poetów i literatów: „dzierżawców absolutu” (Adam Asnyk, Edgar Allan Poe, Franciszek Petrarka,), oraz wizerunków znanych mężczyzn: „bojowników spraw ogromnych” (Tadeusz Kościuszko), czy geniuszy nauki i sztuki: „umysłów epokowych” (Leonardo da Vinci, Franciszek Liszt, Wolfgang Amadeusz Mozart, Stanisław Wyspiański,).

Druga część wystawy zorganizowana została wokół słów brytyjskiego polityka Beniamina Disraeliego: **„Rasowy mężczyzna jest drapieżnikiem, który ściga tylko wielką zwierzynę, władzę lub kobietę”⁵.** W części tej „każden ma jakiegoś bzika”, mężczyzna pokazany tu został jako łowca, który ...myśli, myśli, jakby upolować, jeżeli nie zwierzynę, to przynajmniej kawał pieczeni, szklanę wina lub coś podobnego”⁶. Często „żądza władzy jest dla niego gwałtowniejsza od innych namiętności”⁷. No i oczywiście „zazwyczaj pozostaje bardzo długo pod wrażeniem, jakie zrobił na kobiecie”⁸.

Czy udało się wielowymiarowo sportretować mężczyznę w prasie zabytkowej? Trudno orzec. Jedno jest pewne, zwiedzający powinni byli mieć poczucie humoru.

Ekspozycję można było zwiedzać w siedzibie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza w Kielcach w dniach 6 września – 15 października 2011 r.

Wystawie towarzyszył katalog, wydany w nakładzie 100 egzemplarzy, którego wersja elektroniczna dostępna jest w Świętokrzyskiej Bibliotece Cyfrowej pod adresem <http://sbc.wbp.kielce.pl>

⁴ <http://www.cytaty.info/cytat/wszystcymezczyznisatacy/1>. Dostęp 24 sierpnia 2011 r.

⁵ **Benjamin Disraeli, 1. hrabia Beaconsfield (1804-1881), brytyjski premier,** parlamentarzysta, konserwatywny polityk i literat.

⁶ *Śmieszek* 1828, t. 3, s. 33.

⁷ **Tacyt, Publius (Caius) Cornelius Tacitus** (ok. 55 - ok. 120), historyk rzymski.

⁸ **Julian Tuwim (1894-1953),** polski poeta, pisarz, tłumacz.

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Chęcinach

Chęciny to jedno z najciekawszych i najbogatszych w zabytki miast w regionie świętokrzyskim. Początki Chęcin nie są znane. Być może istniały one już w czasach Bolesława Chrobrego, któremu hipotezy przypisują wzniesienie drewnianej twierdzy na Zamkowej Górze. Pierwsza bowiem źródłowa wzmianka o osadzie datowana jest na 1275 rok, a zawarta została w przywileju Bolesława Wstydlivego, gdzie wspomniano o Chęcinach należących do Mikulona - podkomorzego sandomierskiego. Historia Chęcin nierozzerwalnie związana jest z potężnym, górującym nad miastem zamkiem (wzniesionym w końcu XII wieku przez króla czeskiego Wacława II lub jego namiestnika Jana Muskata) oraz prowadzoną na szeroka skalę eksploatacją surowców rudonośnych i skalnych.

Prawa miejskie Chęciny otrzymały na początku XIV wieku nadane przez Władysława Łokietka. Kazimierz Wielki w drugiej połowie XIV wieku ustanowił starostwo grodowe kasując jednocześnie kasztelanię małopolską. Z fundacji króla powstał w 1368 roku kościół i klasztor franciszkański a także rozbudowano kościół św. Bartłomieja.

Od XIV wieku Chęciny stopniowo stawały się coraz ważniejszym ośrodkiem ówczesnego życia politycznego. Odbывały się tu liczne zjazdy z udziałem królów. Szczególnymi względami darzył Chęciny król Kazimierz Wielki, który podobnie jak jego ojciec często tu bywał. Zamek chęciński został przeznaczony na siedzibę królewskich żon. Przebywała tu Adelajda Heska (druga żona Kazimierza Wielkiego), Elżbieta Łokietkówna (jego siostra a późniejsza matka króla Ludwika Węgierskiego), a także Bona Sforza przed odjazdem do Włoch. W 1487 roku Chęciny otrzymały przywilej korzystania z okolicznych kopalni miedzi, ołowiu i marmurów, co przyczyniło się do intensywnego rozwoju miasta. W początku XVII wieku miasto zaczyna podupadać. Dotknął je kryzys spowodowany gospodarką pańszczyźnianą. Na domiar złego w roku 1607 zostało ono złupione przez rokoszan Zebrzydowskiego. Druga połowa XIX w. to zapis pełen gorczy w kronikach miasta - pozbawione przemysłu stało się prowincjonalnym miasteczkiem guberni kieleckiej. Do II wojny światowej rytm życia wyznaczały tu nieliczne zakłady pracy: dwie prywatne garbarnie, cegielnia, dejarnia, tartak oraz wytwórnia świec łojowych. Okupacja hitlerowska to ciężki czas dla Chęcin. Już od 1939 roku chęciniacy organizowali ruch oporu. Z inicjatywy miejscowego nauczyciela - Stefana Jasińskiego, prowadzono tajne nauczanie, co nie uszło uwagi władz okupanta. Aresztowano wielu mieszkańców. Kilkunastu z nich zginęło w obozach zagłady. W odwecie za akcję na Czerwonej Górze hitlerowcy urządzili drugiego czerwca 1944 roku pacyfikację miasta.

Głównymi atrakcjami turystycznymi Chęcin są: ruiny piastowskiego zamku, średniowieczna zabudowa rynku i ulic miasteczka, gotycki kościół i klasztor franciszkanów, kościół parafialny pod wezwaniem Św. Bartłomieja, pochodzący z XVII wieku kościół i klasztor bernardynów, a także synagoga wzniesiona w pierwszej połowie XVII wieku, renesansowa „Niemczówka” oraz murowany ratusz z 1837 roku.

Czytelnictwo w Chęcinach w okresie międzywojennym

Wzmianki o bibliotekach działających na terenie Chęcin pochodzą z okresu międzywojennego. Działały wówczas w Chęcinach liczne organizacje, instytucje i stowarzyszenia, które miały wpływ na oświatę i kulturę miasteczka. Towarzystwo Opieki nad Miejscowymi Zabytkami w Chęcinach, Klub Towarzyski w Chęcinach, Związek Strzelecki, Straż Ogniowa, Katolicki Związek Młodzieży Męskiej i Żeńskiej, Biblioteka Sejmiku Kieleckiego, Towarzystwo Biblioteki Publicznej w Kielcach to organizacje, które starały się krzewić kulturę w miasteczku. Założona w 1922 roku Biblioteka Sejmiku Kieleckiego wysyłała ruchome komplety książek między innymi do Chęcin. Biblioteka ta miała charakter wędrowny, znajdowała się pod opieką nauczyciela i organizacji społecznych, a wypożyczanie było bezpłatne. Od 1924 roku w Chęcinach działała terenowa biblioteka Towarzystwa Bibliotek Publicznych w Kielcach. Wśród chęcińskiej ludności żydowskiej ożywioną działalność prowadziło Stowarzyszenie Żydowskiej Biblioteki „Kultura”, zarejestrowane w lutym 1922 roku. Celem Stowarzyszenia było podniesienie poziomu intelektualnego jego członków poprzez propagowanie czytelnictwa książek i czasopism. W 1935 roku Stowarzyszenie zostało zamknięte, kilku jego członków aresztowano, zlikwidowano również bibliotekę. Jej księgozbiór przekazano kieleckiej bibliotece „Tarbut”. Liczył on 350 pozycji, z tego 275 w języku jidysz, pozostałe w języku polskim.

Historia biblioteki

Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Chęcinach została założona w 1946 roku. W ciągu swojej kilkudziesięcioletniej działalności Biblioteka zmieniała wielokrotnie swoją siedzibę. Początkowo mieściła się przy Placu 2-go Czerwca i zajmowała jedno pomieszczenie o powierzchni 70 m². Księgozbiór został sprowadzony z Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kielcach. W roku 1956 wynosił 5.040 woluminów. W 1967 roku zbiory biblioteki wzbogaciły się o zasoby zlikwidowanej Gminnej Biblioteki w Korzecku. W tym też roku Biblioteka zostaje przeniesiona na ulicę Długą do budynku zabytkowej Synagogi gdzie zajmowała jedno pomieszczenie o powierzchni 84 m². W 1972 roku biblioteka pozyskuje dodatkowe pomieszczenie i zostaje otwarta Czytelnia Miejska w Chęcinach. Księgozbiór sukcesywnie się zwiększa: w 1974 roku wynosił 9.514 woluminów, a już w 1977 roku 11.595 woluminów. Rok 1989 to kolejna zmiana lokalizacji biblioteki która zostaje przeniesiona do

pomieszczeń w budynku zabytkowej „Niemczówki” przy ulicy Małogoskiej. Biblioteka zyskuje dużą salę wypożyczeń, czytelnię i pokój socjalny.

Pierwsza siedziba Biblioteki

W 1992 roku uchwałą Rady Miejskiej wszystkie placówki kultury działające na terenie gminy zostały połączone i weszły w skład Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury. Obecnie Biblioteka prowadzi jedną filię biblioteczną w Łukowej. Ogółem w placówkach zatrudnionych jest trzech pracowników. W 2003 roku biblioteka została przeniesiona na Osiedle Sosnówka do budynku w którym mieściło się także Samorządowe Przedszkole, co zaowocowało ścisłą współpracą Przedszkolaki uczestniczyły np. w „Bajkowych spotkaniach”.

W 2009 roku biblioteka ponownie zmienia siedzibę. Obecnie mieści się w trzypiętrowym budynku należącym do Starostwa Powiatowego w Kielcach. Biblioteka zajmuje pomieszczenia na parterze. Mamy wspólne wejście z Powiatowym Urzędem Pracy i Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. W tymże budynku znajduje się również Szkolne Schronisko-Młodzieżowe i Internat Zespołu Szkół Ogólnokształcących. Biblioteka znacznie zwiększyła swoją powierzchnię do 140 m².

W poszczególnych latach biblioteką kierowali: Jadwiga Łukasiewicz (1946-1958), Leokadia Jabłońska (1958-1961), Leokadia Pawluczak (1961), Ryszard Myszkowski (1961-1965), Zofia Ziętał (1965-1967), Irena Foksa (1967-1976), Mirosława Woźniak (1976-2004).

Misją Biblioteki jest rozpoznawanie, rozwijanie i zaspakajanie potrzeb czytelniczych informacyjnych społeczności Gminy Chęciny oraz upowszechnianie wiedzy i kultury. Misją Biblioteki jest również zapewnienie profesjonalnego poziomu swych usług i ich popularyzacja oraz budowanie pozytywnego wizerunku Biblioteki w swoim środowisku.

Od 65 lat Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Chęcinach realizuje zadania statutowe, gromadzi, opracowuje, przechowuje i udostępnia zbiory, popularyzuje książkę i czytelnictwo. Jako instytucja o charakterze uniwersalnym stara się zaspokajać potrzeby użytkowników w bardzo szerokim zakresie usług informacyjnych i edukacyjnych. Wspiera procesy zdobywania wiedzy oraz realizuje różne formy pracy kulturalnej i oświatowej z czytelnikiem indywidualnym i zbiorowym. Zbiory bibliotek (Chęciny, Łukowa) mają charakter uniwersalny, dostosowane są do potrzeb czytelników w różnym wieku. Księgozbiór bibliotek liczy aktualnie 34.913 woluminów i jest systematycznie uzupełniany i aktualizowany. Co roku biblioteka kupuje około 400 nowości wydawniczych. Biblioteka w Chęcinach tworzy własną bazę danych o zbiorach w programie MAK.

Ze względu na turystyczny i historyczny charakter regionu szczególnie miejsce w działalności informacyjnej biblioteki zajmuje problematyka regionalna, Biblioteka posiada bogaty księgozbiór regionalny, który jest systematycznie uzupełniany o nowe publikacje. W liczącym 970 woluminów księgozbiórze regionalnym można znaleźć między innymi: dwadzieścia Roczników Muzeum Narodowego w Kielcach, książkę Józefa Ozgi-Michalskiego pt. „Łysica gwarzy. Godki świętokrzyskie” wydaną w 1938 roku nakładem Atelier ”Kropka” w Kielcach, czy też szkic historyczny Księdza doktora Józefa Zdanowskiego pt. *Seminarium Duchowne w Kielcach* wydany nakładem Seminarium Duchownego w 1927 roku. W 2010 roku biblioteka wzbogaciła się o niezwykle cenne zbiory literatury regionalnej – dar znanego kieleckiego regionalisty Jerzego Fijałkowskiego wielkiego przyjaciela Chęcin.

Rok 2011 był wyjątkowo udany, bogaty w różne biblioteczne inicjatywy i działania. Był to trzeci rok pracy biblioteki w najlepszych jak dotychczas warunkach lokalowych. Chęcińska biblioteka, to nie tylko wypożyczalnia książek i dostęp do Internetu, to również działalność Dyskusyjnego Klubu

Książki, warsztaty komputerowe dla seniorów, warsztaty dla młodzieży, lekcje biblioteczne oraz szereg imprez dla dzieci.

Zajęcia biblioteczne dla najmłodszych czytelników

Biblioteka jest miejscem spotkań i wymiany myśli, co jest niezbędnym elementem utrwalania więzi społecznych. Biblioteka Publiczna w Chęcinach swoimi propozycjami stara się zainteresować różne środowiska i grupy wiekowe. Współpracujemy z Klubem Seniora działającym przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury. Od kilku lat wspólnie ze Szkołą Podstawową w Łukowej organizujemy konkursy literacko-plastyczne. Priorytetowym partnerem naszej biblioteki jest Przedszkole Samorządowe w Chęcinach.

Dzięki udziałowi biblioteki w Programie Rozwoju Bibliotek wzbogaciliśmy się o nowoczesny sprzęt komputerowy, a Firma Microsoft przekazała naszej bibliotece nowoczesne oprogramowanie. W 2011 roku pozyskaliśmy fundusze na projekt „Kawiarenka Internetowa Aktywnego Seniora”. Celem projektu była aktywizacja i integracja seniorów gminy Chęciny, podniesienie ich kwalifikacji w zakresie obsługi komputera, zmotywowanie do działań na rzecz środowiska lokalnego. Grupą docelową projektu były osoby starsze powyżej 55 lat, nieaktywne zawodowo, seniorzy naszej gminy, którzy chcieli aktywnie spędzać wolny czas,

pogłębić swoją wiedzę, rozwijać zainteresowania. W trakcie realizacji projektu przeszkolono dziesięć osób z zakresu praktycznego posługiwania się komputerem i Internetem. Efektem zrealizowanego projektu jest powstanie w bibliotece kawiarenki internetowej dla seniorów, czynnej od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych. Jest to również miejsce spotkań towarzyskich i międzypokoleniowych.

Kawiarenka Internetowa Aktywnego Seniora

Użytkownikami Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Chęcinach są nie tylko mieszkańcy miasta i gminy, ale również osoby przyjeżdżające czasowo na wypoczynek w okolice Chęcin.

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Chęcinach stara się być instytucją przyjazną, wychodzącą naprzeciw oczekiwaniom i zaspokajającą potrzeby swoich użytkowników, oferującą dostęp nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna w Kunowie

Kunów jest niewielkim miasteczkiem leżącym nad rzeką Kamienną na północno-wschodnich krańcach Wyżyny Sandomiersko-Opatowskiej, na pograniczu Przedgórza Iłżeckiego i Gór Świętokrzyskich, oddzielonych dolinami rzek Kamiennej i Świśliny. Prawdopodobnie istniał już w XI wieku i odgrywał istotną rolę jako ośrodek części dóbr należących do biskupów krakowskich. Nazwa miejscowości pochodzi prawdopodobnie od kuny – małego zwierzątka o cennym futerku, licznie występującego w puszczech rosnących na tych terenach. Gmina Kunów położona jest w północno-wschodniej części województwa świętokrzyskiego w powiecie ostrowieckim, sąsiaduje z miastem Ostrowiec Świętokrzyski (8 km od Kunowa) oraz gminami: Bodzechów, Brody, Pawłów, Sienno i Waśniów. Miasto i Gmina Kunów – jednostka samorządu terytorialnego o powierzchni 11.373 ha, na terenie której zamieszkuje ok. 10.200 osób. W jej skład wchodzi miasto Kunów i 17 miejscowości wiejskich.

Ważniejsze zabytki miasta i okolicy: najstarsza zachowana w Polsce wolnostojąca murowana Kaplica Św. Katarzyny ufundowana przez biskupa Zbigniewa Oleśnickiego w 1430 roku w miejscowości Kaplica, kościół parafialny w stylu późnego renesansu 1625-1637 z rzeźbionymi w kamieniu ołtarzami pod wezwaniem św. Władysława. Przy kościele stoi murowana w stylu neoromańskim dzwonnica wybudowana w 1896 r., staraniem ks. Władysława Fudalewskiego zaprojektowana przez znanego malarza Wojciecha Gersona, ruiny walcowni zbudowanej w Nietulisku Dużym w latach 1834-1845 przez Stanisława Staszica oraz park i osiedle robotnicze, zespół przemysłowy dawnej Fabryki Tektury „Witulín” w Dołach Biskupich, powstała w początkach XX wieku należącej do rodziny Witolda Gombrowicza.

Historia Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Kunowie

Powstanie biblioteki gminnej w Kunowie datuje się na 1946 rok. Biblioteka mieściła się w sali ogólnie dostępnej Gminnej Rady Narodowej posiadając 300 książek oraz zarejestrowanych 60 czytelników. Pierwszym bibliotekarzem był tutejszy nauczyciel pan Stanisław Kozłowski, później tę funkcję pełniła nauczycielka szkoły podstawowej w Kunowie pani Anna Kudelska. Następnymi bibliotekarzami były panie Jadwiga Witek i Janina Woźniak, która pracowała do 1954 roku. W roku 1950 biblioteka posiadała 2.200 książek i 190 czytelników.

1 października 1954 roku kierownikiem Biblioteki Gminnej została pani Barbara Jeziorska. W 1955 roku z biblioteki korzystało 280 osób, a księgozbiór wynosił 3.400 tomów. W roku 1955 z chwilą reorganizacji Gminnych Rad Narodowych, biblioteka zmienia nazwę na Gromadzką Bibliotekę Publiczną i otrzymuje oddzielne pomieszczenie o powierzchni

20 m² w budynku Gromadzkiej Rady Narodowej przy Rynku w Kunowie wejście od ul. Warszawskiej. Powstają również 3 gromadzkie biblioteki: w Nietulisku Dużym, Chocimowie i Boksycce. Z chwilą polepszenia się warunków lokalowych rozwija się działalność biblioteki. Prowadzone były wieczory bajek, wystawki tematyczne, współpracowano z radiowęzłem w Fabryce Maszyn Rolniczych „Unia” w Kunowie. W 1960 roku biblioteka zarejestrowała 450 czytelników i posiadała 4.300 książek. W roku 1973 w związku z kolejną reorganizacją Gromadzkich Rad Narodowych na Gminne Rady Narodowe wraz ze zmianą kompetencji i zasięgu ich działania, biblioteka staje się Gminną Biblioteką Publiczną w Kunowie, której podlegają 3 filie, będące dotychczas bibliotekami gromadzkimi. Był to okres szczególnie trudny dla kierownika gminnej biblioteki pani Barbary Jeziorskiej, ponieważ oprócz prac związanych z bieżącą działalnością biblioteki gminnej spoczywał na niej obowiązek kierowania działalnością filii oraz nadzór nad działalnością punktów bibliotecznych. Biblioteka merytorycznie podlegała Powiatowej Bibliotece Publicznej w Opatowie. Odrębną działalność kulturalną w gminie Kunów prowadził Zakładowy Dom Kultury tzw. „Klub” przy ul. Warszawskiej 48 (budynek byłej szkoły), w którym funkcjonowała biblioteka zakładowa prowadzona przez panią Wandę Mieziątko. Działalność ta była finansowana przez Fabrykę Maszyn Rolniczych. Zakład utrzymywał też działające Kino „Unia” mieszczące się przy ul. Fabrycznej. W maju 1977 r. Gminną Bibliotekę Publiczną przeniesiono do trzypokojowego pomieszczenia na parterze mieszkania prywatnego państwa Wójcików przy ul. Warszawskiej. Zatrudniono panią Aleksandrę Niklewicz zwiększając obsadę o 1 etat. Biblioteka otrzymała nowy sprzęt, tj. stoliki do czytelników, krzesła, 20 regałów, które zakupiła Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach. W przeprowadzce biblioteki oraz przenoszeniu księgozbioru pomogła jednostka wojskowa, która w tym czasie brała udział w nakręcaniu filmu na terenie Kunowa pt. „Wszyscy i Nikt” w reżyserii Konrada Nałęczkiego. Nadzór merytoryczny nad biblioteką sprawowała Powiatowa Biblioteka Publiczna w Starachowicach. W maju 1979 roku bibliotekę przeniesiono do innego lokalu prywatnego przy ulicy Warszawskiej 42. Był to trzypokojowy lokal o powierzchni ogółem 60 m². Biblioteka swoją działalność w nowym lokalu rozpoczęła 10 czerwca 1979 roku. Odnotowano wówczas 868 czytelników i 14.301 wypożyczeń. W tym okresie Gminnej Bibliotece Publicznej w Kunowie podlegały filie biblioteczne w Boksycce, Nietulisku Dużym i Bukowiu. Filia w Boksycce prowadzona była przez panią Jadwigę Witek od 28 stycznia 1974 roku do jej odejścia na rentę w roku 1990. Filia w Nietulisku Dużym prowadzona od 1975 do 1977 przez panią Annę Fudalej, a następnie od sierpnia 1977 r.

do chwili obecnej przez panią Halinę Subę. Filia w Bukowiu prowadzona była od 1979 roku przez panią Emilię Różalską do dnia 30.09.1996 roku do jej odejścia na emeryturę. W styczniu 1984 roku biblioteka gminna przejęła 5.762 książki po byłej zlikwidowanej bibliotece zakładowej Fabryki Maszyn Rolniczych „Agromet” w Kunowie. Zakład, w związku z trudnościami finansowymi zaczął ograniczać fundusze na utrzymanie działalności kulturalnej. Zamknięto klub, kino, zaprzestano utrzymywać orkiestrę dętą założoną w Kunowie w 1931 roku. Z księgozbioru gminnej biblioteki oraz przekazanego z biblioteki zakładowej wydzielono księgozbiór dla dzieci i młodzieży. 1 października 1984 roku zatrudniono nowego pracownika Ewę Kępińską, która rozpoczęła pracę w utworzonym Oddziale dla dzieci i młodzieży w GBP w Kunowie. W 1985 roku założono nową filię biblioteczną w Janiku. Zaczęła ona funkcjonować w lokalu prywatnym, pani Cecylii Cebuli byłej nauczycielki szkoły podstawowej w Janiku, która też tę filię prowadziła do 1996 roku. W 1986 roku otworzono nową filię biblioteczną w Dołach Biskupich. Biblioteka gminna wyposażyla filię w sprzęt, regały oraz księgozbiór. Filia rozpoczęła działalność 15 X 1986 roku w lokalu prywatnym pani Marty Dwojak zatrudnionej bibliotekarki. W 1985 roku władze gminy podjęły prace nad przejściem budynku po Zakładowym Klubie przy ul. Warszawskiej 48. Dzięki realizacji pomysłu pana Grzegorza Wierzbickiego ówczesnego Przewodniczącego Gminnej Rady Narodowej budynek ten adaptowano na potrzeby działalności Gminnej Biblioteki Publicznej i Gminnego Ośrodka Kultury w Kunowie. W 1986 roku zatrudniono panią Joannę Grzegorską oraz Katarzynę Fudalej, Danutę Jabłońską, Renatę Opała w 1987 roku, które podjęły naukę w Policealnym Studium Bibliotekarskim w Kielcach. Ważnym zadaniem dla pracowników było w ciągu roku przygotowanie biblioteki do spełnienia funkcji tzw. „biblioteki wzorcowej”, której otwarcie planowano na maj 1988 r. Staraniem miejscowych władz oraz Naczelnika Gminy Andrzeja Jabłońskiego w miejsce byłego klubu powstał nowoczesny rozbudowany obiekt przystosowany do nowej funkcji. W obiekcie tym na parterze mieściła się księgarnia, na piętrze część lokalu przeznaczono na działalność Gminnego Ośrodka Kultury. Jednakże największy metraż zajmowała Gminna Biblioteka Publiczna. Na parterze budynku znajdowała się Wypożyczalnia dla dorosłych, Czytelnia dla dorosłych, a na piętrze Sala audiowizualna, Oddział dla dzieci wraz z czytelnią oraz gabinet kierownika biblioteki - pani Barbary Jeziorskiej. Biblioteka otrzymała nowe wyposażenie: regały, stoliki do czytelní, krzesła, 40 szt. foteli do Sali audiowizualnej. Łącznie metraż biblioteki wynosił 220 m². Ciekawy wystrój wnętrza zaprojektował i wykonał dyrektor Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Kielcach Pan Tadeusz Maj.

Były to freski i płaskorzeźby na ścianach między innymi sceny „Lamentu opatowskiego” z Kolegiaty w Opatowie. Gminna Biblioteka Publiczna w Kunowie otrzymała nowoczesne lokum, którego mogły pozazdrościć inne placówki tego typu. Do pracy w Czytelni ogólnej zatrudniono 1 września 1988 roku Panią Joannę Bryś. W dniu 23 września 1988 roku dokonano oficjalnego otwarcia placówki. W tym też dniu biblioteka otrzymała nagrodę „Złoty Wawrzyn dla Biblioteki”, przyznaną przez wojewódzką komisję za wyróżniającą działalność na rzecz upowszechniania literatury oraz rozwoju czytelnictwa w środowisku. Biblioteka organizowała wiele różnych form pracy z czytelnikiem między innymi projekcje filmowców wideo, prowadzono kółko recytatorskie i teatralne, „szkołę zdrowia” w ramach której zorganizowano wiele spotkań ze specjalistami różnych dziedzin medycyny. Rok 1989 był dla GBP w Kunowie bardzo owocny. Pozyskano 97 nowych czytelników oraz wzrosła o 6.535 liczba wypożyczeń w stosunku roku 1988. Ogółem liczba czytelników wyniosła 1.219 osób oraz zarejestrowano 30.996 wypożyczeń. Stan księgozbioru w GBP w Kunowie wynosił wtedy 18.267 wol. W związku z przejęciem przez bibliotekę działalności Gminnego Ośrodka Kultury w 1989 została zatrudniona Pani Barbara Domagała jako pracownik Sali audiowizualnej. Kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Kunowie i Ośrodka Kultury Pani Barbara Jeziorska otrzymała Złoty Krzyż Zasługi za długoletnią pracę na rzecz rozwoju kultury, a w roku 1990 po 36 latach pracy na rzecz biblioteki w Kunowie odchodzi na emeryturę. Od roku 1991 stanowisko dyrektora Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy i Ośrodka Kultury w Kunowie w drodze konkursu obejmuje Pan Grzegorz Wierzbicki. W 1991 roku w ramach oszczędności Filie biblioteczne w Nietulisku Dużym i Dołach Biskupich przeniesiono do budynków Szkół Podstawowych. Dyrektor Grzegorz Wierzbicki wznawia działalność Orkiestry Dętej w Kunowie. W Filii Bibliotecznej w Boksyccy 14 lutego 1991 roku rozpoczęła pracę na ½ etatu Pani Małgorzata Witek- Klepacz. 24 stycznia 1992 roku przyjęto nowy statut Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Kunowie obejmujący poszerzenie zakresu działań biblioteki o zadania GOK i opieki nad amatorskim ruchem artystycznym. W 1992 roku w związku z ciężką chorobą odchodzi dyrektor Grzegorz Wierzbicki. Podczas jego nieobecności obowiązki dyrektora pełni Pani Barbara Domagała. W kwietniu 1993 roku ogłoszono konkurs wśród pracowników na kierownika Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Kunowie w drodze którego wyłoniono Panią Ewę Gaj pracownika Oddziału dla Dzieci. Nowy kierownik objął stanowisko 15 V 1993 roku i pełni tę funkcję do dnia dzisiejszego. W 1996 roku zgodnie z Uchwałą Rady

Miejskiej w Kunowie przeniesiono Filię biblioteczną w Bukowiu z mieszkania prywatnego do budynku nowo wybudowanej Szkoły Podstawowej w Bukowiu. 27 grudnia 1997 roku Miejsko-Gminna Bibliotekę Publiczną w Kunowie zarejestrowano jako instytucję kultury, pomimo tego MGBP działała jako jednostka budżetowa, Filie w Janiku przeniesiono w listopadzie 1998 roku do budynku Szkoły Podstawowej w Janiku. Filie w Bukowiu i Janiku w związku z oszczędnością etatów prowadzono w ramach oddelegowania pracowników. W 2004 roku do MGBP w Kunowie zakupiono ksero i komputer. W związku z planami powstania w ramach projektu unijnego Gminnego Centrum Informacji, biblioteka likwiduje Czytelnię dla dorosłych, a opuszczone pomieszczenie przekazuje GCI. W wyniku uzgodnień z władzami samorządowymi pracownik biblioteki Pani Barbara Domagała wykonuje pracę na rzecz tejże placówki. W 2005 roku kierownik opracowuje nowy statut Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Kunowie, który Rada Miejska przyjmuje 24 czerwca 2005 roku. Rozpoczynamy działalność jako samorządowa instytucja kultury, biblioteka z poszerzoną działalnością kulturalną. Zostaje zatrudniona na ½ etatu główna księgowa Pani Joanna Kończak, a od 2007 roku Pani Dorota Gawron. Biblioteka zaczyna działać w ramach otrzymywanej dotacji, ale też może zdobywać środki finansowe, które wykorzystywane są na działalność statutową. Do działu księgowości zakupiono komputer i program księgowy. W ramach dodatkowych zadań w zakresie działalności kulturalnej utrzymujemy Orkiestrę Dętą, cztery zespoły śpiewacze: w Bukowiu, Chocimowie, Nietulisku Małym, Kunowie oraz Kapelę ludową „Kunowianie”. Organizujemy imprezy plenerowe: Dni Kunowa, Dzień Dziecka, Dożynki, a także wyjazdy zespołów na konkursy np. udział w przeglądach zespołów ludowych w Busku-Zdroju Kolęd i Pastorałek we Włoszczowej - Zespół „Kunowianie” zajmował tu trzykrotnie z rzędu pierwsze miejsce w kategorii zespołów ludowych. Zespoły biorą również udział w imprezach gminnych i powiatowych. W roku 2010 biblioteka realizowała projekt dzięki któremu zakupiono buty ludowe dla wszystkich członków zespołów ludowych działających przy MGBP na kwotę ok. 17.000 zł. dofinansowany ze środków unijnych. Od 2005 roku na zakup książek rezerwujemy minimum kwotę 5 tys. zł. Zakupy czasopism od lat utrzymujemy na poziomie ok. 20 tytułów. Od 1988 roku gromadzimy wycinki prasowe z czasopism lokalnych dotyczące Kunowa i gminy. W 2007 roku biblioteka otrzymała 3 zestawy komputerowe w ramach Programu „IKONKA”, nad którym patronat objęło Ministerstwo Nauki i Informatyzacji. W roku 2006 zakończyła swoją działalność Filia Biblioteczna w Boksycce funkcjonująca w lokalu prywatnym państwa Witków w Chmielowie. Prowadzono poszukiwania

lokalu na nową siedzibę. Na nową lokalizację wybrano budynek Szkoły Podstawowej w Wymysławie. Po uzgodnieniach z dyrekcją szkoły i zmianie w statucie MGBP w Kunowie przeniesiono księgozbiór do nowej siedziby, w której filia funkcjonuje od września 2008 roku. W ramach Programu Operacyjnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Promocja Czytelnictwa” na zakup nowości wydawniczych biblioteka otrzymuje dotacje celowe i tak np. : w 2005 roku kwotę 12.000,- natomiast w 2011 roku kwotę 3.500,- zł. W 2011 roku ogółem przybyło 785 książek na kwotę 10.503,11 zł . Stan księgozbiorów ogółem na koniec 2011 roku to 46.142 książek:

w Oddziale dla dzieci z Czytelnią 10.133 książek,

Wypożyczalnia dla dorosłych z Czytelnią 13.432 wol.

Filia w Bukowiu 5010 wol.

Filia w Dołach Biskupich 4468 wol.

Filia w Janiku 4516 vol.

Filia w Nietulisku Dużym 5861 wol.

Filia w Wymysławie 2722 wol.

Rok 2009 w funkcjonowaniu Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Kunowie był bardzo pomyślny, gdyż podjęto decyzję o realizacji projektu remontu budynku biblioteki w Kunowie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Budynek MGBP w Kunowie

Z pomocą środków unijnych wykonano ocieplenie budynku, nową elewację, wymianę okien i drzwi, remont i ocieplenie stropodachu, wymianę instalacji odgromowej. Prace zakończono 27.05.2010r. Zakupiono meble do pokoju dyrektora i Oddziału dla dzieci. Zainstalowano telewizję obserwacyjną w celu ochrony budynku przed dewastacją.

MGBP w Kunowie - Oddział dla Dzieci

II etap remontu budynku MGBP obejmował wnętrze budynku. Biblioteka musiała opuścić dotychczas zajmowane pomieszczenia. W dniach 09-23 maja pracownicy biblioteki i Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kunowie przenosili wszystkie składniki majątkowe do wyznaczonych pomieszczeń zastępczych w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie. W lokalu Biblioteki dokonano wymiany instalacji elektrycznej, centralnego ogrzewania, remont łazienki na I piętrze, schodów, zaplecza socjalnego, wymianę podłóg, malowanie pomieszczeń na ogólną kwotę 365.000 zł. Remont zakończono we wrześniu 2011 roku i ponownie nastąpiła akcja przenoszenia księgozbioru, który układano na nowych regałach.

Na koniec 2011 roku liczba zatrudnionych w MGBP i Filiach wynosiła 8,5 etatu przeliczeniowego, tym 1 etat obsługi i ½ etatu stanowisko głównego księgowego oraz 1 etat pracownika obsługującego Gminne Centrum Informacji. W ramach etatów MGBP trzech pracowników dwa razy w tygodniu obsługuje filie biblioteczne w Janiku, Bukowiu i Wymysłowie w ramach oddelegowania po 7 godzin. W Dołach Biskupich i Nietulisku Dużym obsługa pracuje na ½ etatu. Dzięki realizacji różnych

projektów unijnych w MGBP pozyskujemy środki finansowe z wynajmu pomieszczeń. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Kunowie jest miejscem spotkań środowiskowych, Sesji Rady Miejskiej w Kunowie, Dyskusyjnego Klubu Książek, Klubu Kobiet Kreatywnych miejscem aktywności kobiet bezrobotnych i przebywających na emeryturze, siedzibą Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Kunowskiej. Współpracujemy z Kołem Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Kunowie, Parafia Św. Władysława w Kunowie, przedszkolem i szkołami na terenie gminy oraz jednostkami OSP.

Komunikaty

« 28 listopada 2011 r. w Teatrze Dramatycznym w Warszawie pisarz **Wiesław Myśliwski** odebrał nagrodę Fundacji Kultury Polskiej - **Złote Berło** – za „pełną nowatorskich poszukiwań i epickiego rozmachu twórczość pisarską przedstawiającą przemiany oraz przewartościowania postaw Polaków”.

Wiesław Myśliwski docenił zaangażowanie **Gminnej Biblioteki Publicznej w Kijach** w popularyzowaniu czytelnictwa w środowisku lokalnym i przyznał jej nagrodę specjalną **Male Berło**. Nagrodę odebrali Maria Olesiak – dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Kijach i Krzysztof Słonina – wójt Gminy Kije.

« Biblioteki publiczne województwa świętokrzyskiego na zakup nowości wydawniczych w 2012 r. w ramach Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego otrzymają 582 860 zł.

« 12 kwietnia 2012 r. w siedzibie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza w Kielcach odbyło się Forum Bibliotekarzy Województwa Świętokrzyskiego na którym wręczono dyplomy, statuetki i wyróżnienia w VII edycji Konkursu Biblioteka Roku, Bibliotekarz Roku.

Tytuł **BIBLIOTEKA ROKU 2011**

otrzymała

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Busku-Zdroju

Tytuł **BIBLIOTEKARZ ROKU 2011**

otrzymał

**Andrzej Paździerz - dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej
w Piekoszowie**

Kapituła Konkursu, doceniając działania władz samorządowych na rzecz bibliotek, przyznała dwa wyróżnienia dla:

**Jarosława Zatorskiego - Burmistrza Miasta i Gminy Chmielnik,
Marcina Majchera - Burmistrza Miasta i Gminy Ożarów**

za modernizację bazy lokalowej, poprawę wizerunku bibliotek publicznych oraz rozwój czytelnictwa na terenie gminy. W dowód uznania ich zasług wyróżnieni otrzymali podziękowania oraz grawertony.

Wyróżnienia w kategorii BIBLIOTEKA ROKU 2011 otrzymały:

- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Chmielniku,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Fałkowie,
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. M. Reja w Kazimierzy Wielkiej.

Wyróżnienia w kategorii BIBLIOTEKARZ ROKU 2011 otrzymały:

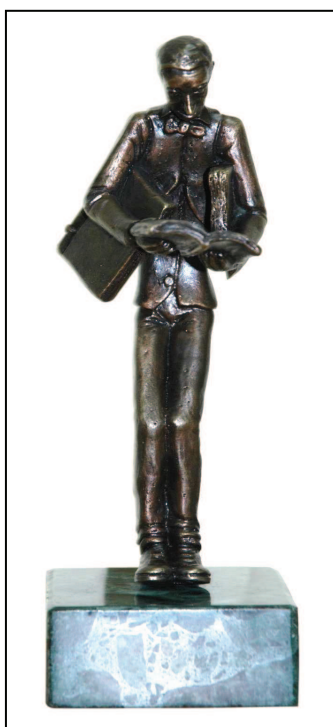
- Dorota Gwizdowska - dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Rytwianach,
- Ewa Stefanek - dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Samborcu,
- Grażyna Zuchowicz - pracownik Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Pińczowie.

KONKURS

Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza
w Kielcach

BIBLIOTEKA ROKU 2012, BIBLIOTEKARZ ROKU 2012

Regulamin konkursu:

Organizatorzy:

1. Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. W. Gombrowicza w Kielcach
2. Urząd Marszałkowski Województwa
Świętokrzyskiego
3. Zarząd Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy
w Kielcach

Kategorie Konkursu:

odbywa się w kategoriach:

- Biblioteka Roku 2012
- Bibliotekarz Roku 2012

Cel:

1. Wybór najaktywniejszego Bibliotekarza
i Biblioteki Publicznej wyróżniających się
w działalności w 2012 roku.

Zasady i przebieg:

1. Konkurs skierowany jest do wszystkich bibliotek publicznych
z terenu województwa świętokrzyskiego.
2. **Zgłoszenie Biblioteki lub Bibliotekarza z uzasadnieniem wyboru
należy przesłać do 20 marca 2013 r.**
Zgłoszenia może dokonać dyrektor, kierownik biblioteki,
organizacja, stowarzyszenie działające przy Bibliotece lub inna
instytucja.
3. Kryterium wyróżniającym Bibliotekę i Bibliotekarza powinna być
zaangażowanie i pomysłowość w podejmowaniu:
 - zmian nowatorskich w działalności biblioteki (np. pozytywnych
zmian lokalowych, urządzania wnętrz, dostosowania pracy do
wymogów współczesnego czytelnika, polepszanie wizerunku
biblioteki w środowisku),

- inicjatyw mających na celu poszerzenie oferty biblioteki, promocji książki czytelnictwa w środowisku lokalnym (np. organizacja stałych, cyklicznych imprez adresowanych do czytelników dorosłych, dzieci i młodzieży, wprowadzanie nowych form aktywizujących lokalne środowisko itp.).
4. Do nagrody zgłaszać można także inne osoby szczególnie zasłużone dla rozwoju bibliotek publicznych i czytelnictwa.

Kapituła konkursu:

złożona z przedstawicieli:

- Urząd Marszałkowski (1 osoba reprezentująca organizatora)
- Dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach
- Zarząd Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Kielcach
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach (1 osoba)

po zapoznaniu się ze zgłoszonymi kandydaturami i ich dokonaniem, wyłoni najaktywniejszą Bibliotekę i najaktywniejszego Bibliotekarza oraz osobę szczególnie zasłużoną w rozwoju bibliotek publicznych i czytelnictwa w 2012 roku.

Laureaci poszczególnych kategorii otrzymają tytuł:

BIBLIOTEKA ROKU 2012, BIBLIOTEKARZ ROKU 2012

i Statuetkę z brązu, autorstwa kieleckiego rzeźbiarza Arkadiusza Latosa, pt. ***BIBLIOMAN 2012***.

Podsumowanie Konkursu oraz wręczenie Statuetek i dyplomów nastąpi w miesiącu **kwietniu 2013 r.**

Zgłoszenie Biblioteki lub Bibliotekarza do konkursu z uzasadnieniem wyboru należy przesłać do **20 marca 2013 r.** na adres:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. W. Gombrowicza w Kielcach,
ul. ks. P. Ściegiennego 13,
25- 033 Kielce; instrukcyjny@wbp-kielce.one.pl

Z A P R A S Z A M Y